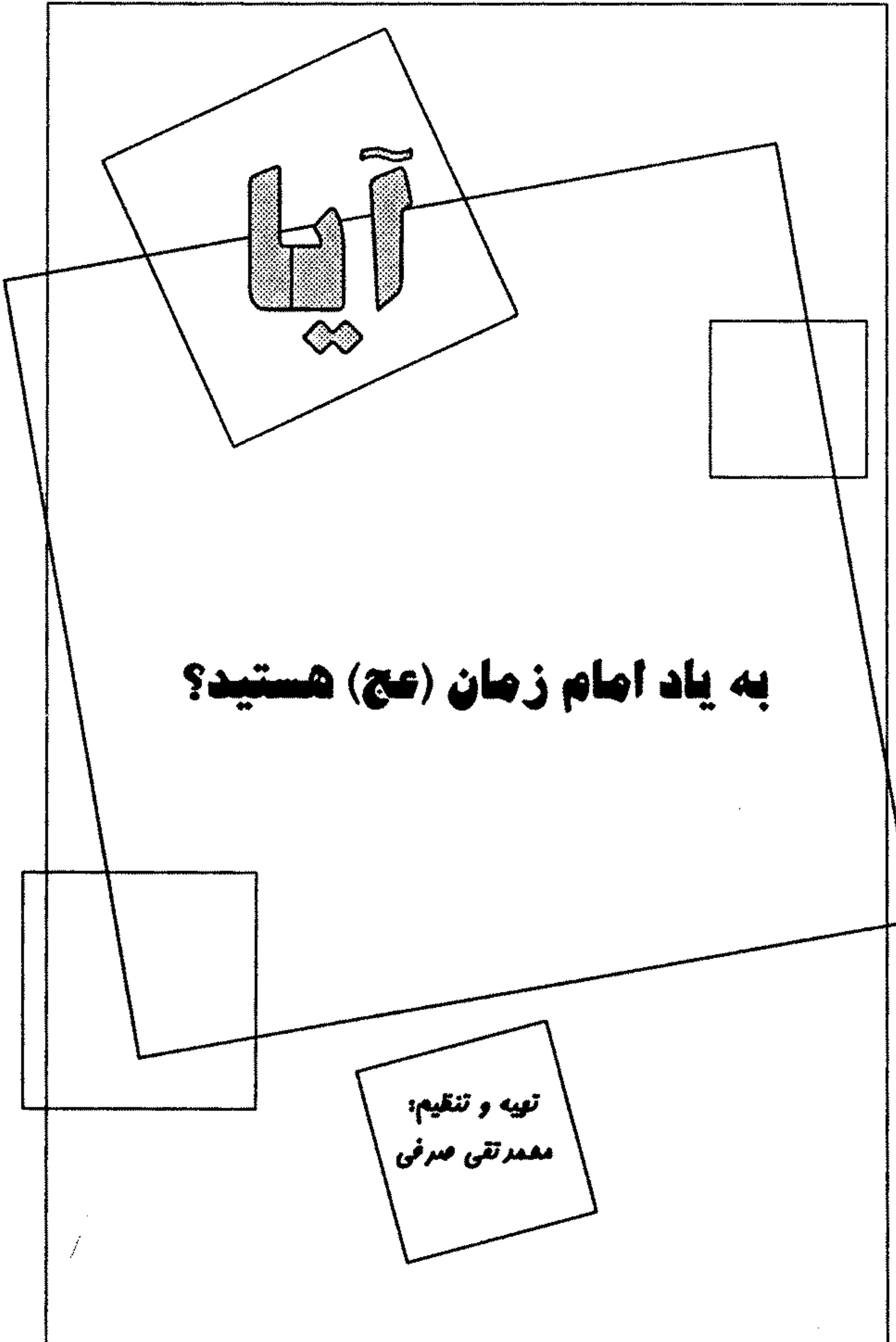

أيام زمان (عج)
رسالة
أيام زمان (عج)
رسالة

محمد تقى صرى

صرفی، محمد تقی، ۱۳۴ -

آیا به یاد امام زمان (ع) هستید؟ / تهیه و تنظیم: محمد تقی
صرفی. - قم: دفتر نشر برگزیده، ۱۳۷۸.
۱۲۸ ص.

ISBN964-5971-۰۰۰ ۴ ریال -

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا (فهرست نویسی پیش از
انتشار)

کتابنامه بصورت زیرنویس

۱ - محمد بن حسن، امام دوازدهم، ۲۵۶ ق - الف. عنوان
۲۹۷ / ۹۰۹ BP ۲۲۴ / ۴ ۴۱۹ ص

آیا بیاد امام زمان (ع) هستید؟

نویسنده: محمد تقی صرفی

ناشر: دفتر نشر برگزیده

حروفچینی: مؤسسه فرهنگی هنری سبا

لیتوگرافی: المهدی

چاپ و صحافی: سلمان فارسی

نوبت چاپ: دوم - پاییز ۱۳۷۸

تیراز: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰ تومان

نشانی:

قم: پاسار قدس - پلاک ۱۶۰ - تلفن ۷۴۴۱۲۵.

تهران: شریعتی - خواجه نصیر - پلاک ۲۶۵ - واحد ۱۴ - تلفن ۷۰۲۰۷۰۷

شابک - ۹۶۴-۰۹۷۱ - ISBN-964-5971-

فهرست کتاب

■ بخش اول:	
از ولادت تا امامت ... ۵	
■ بخش دوم:	
دوران غیبت صغیری ... ۱۹	
■ بخش سوم:	
دوران غیبت کبری و اشخاصی که آن حضرت را دیده‌اند ... ۳۳	
■ بخش چهارم:	
پیامها و توقعات از ناحیه مقدسه ... ۸۹	
■ بخش پنجم:	
القاب و کنیه‌های امام زمان (عج) ... ۹۲	
■ بخش ششم:	
دلایلی از آیات در شأن امام زمان (عج) ... ۹۵	
■ بخش هفتم:	
دلایلی از روایات در شأن امام زمان (عج) ... ۱۰۱	
■ بخش هشتم:	
وظایف شیعیان در دوران غیب امام عصر (عج) ... ۱۰۹	
■ بخش نهم:	
علام ظهور و اخبار مربوط به ظهور امام عصر (عج) ... ۱۱۵	
■ بخش دهم:	
ایام دعا و مکانهای دعا برای تعجیل در ظهور آن حضرت ... ۱۲۵	

مقدمه:

حمد مخصوص خدای حکیم و صلوات و سلام بر محمد و آلس باد
کتاب (آیا بیاد امام زمان (عج) هستید؟) قطراهای از دریای تاریخ
زندگی پر برکت و فیض رسانی واسطه زمین و آسمان و ناموس دهر و
منجی عالم بشریت و هدایت کننده شیعیان و محبان اهل بیت حضرت
مهدی (عج) می باشد که بمانند بال ملخی به پیشگاه سلیمان هدیه
می گردد امید است که برادران و خواهرانی که مطالب این کتاب را مطالعه
می کنند و گاهی حال خوشی به آنها دست می دهد و در فراق آن طلت
رشیده و عزّه حمیده گریه می نمایند و ناله می کنند از دعای خیرشان این
حقیر را فراموش نفرمایند.

حوزه علمیه اندیمشک

محمد تقی صرفی

بتأریخ ۷۴/۳/۲۸

از ولادت تا امامت

حضرت مهدی در شب نیمه شعبان سال ۲۵۵ در شهر سامرا متولد شدند. پدر بزرگوارشان امام حسن عسگری و مادر مکرمه ایشان نرگس خاتون بوده است.

در رابطه با چگونگی ولادت حضرت، روایتی از حکیمه خاتون خواهر امام هادی (علیهم السلام) و عمه امام حسن عسگری (علیهم السلام) بدین شرح نقل شده است: که امام حسن عسگری مرا خواست و فرمود: عمه امشب شب نیمه شعبان است نزد ما افطار کن که خداوند در این شب فرخنده، کسی بوجود می آورد که حجت او در روی زمین می باشد. عرض کردم: مادر نوزاد کیست؟ فرمود: نرجس. گفتم: فدایت گردم! اثری از حاملگی در نرجس خاتون نیست. فرمود: همین است که می گویم. من به خانه حضرت وارد شده و سلام کرده نشستم. نرجس خاتون آمد. کفش از یاری من در آورد و گفت: ای بانوی من شب بخیر! گفتم: بانوی من و خاندان ما تویی! گفت: نه! من کجا و این مقام بزرگ؟ گفتم: دختر جان! امشب خداوند پسری به تو موهبت می کند که سرور دو جهان خواهد بود. چون این سخن شنید، با کمال حجب و حیا نشست. من نماز مغرب و عشارا

خوانده و افطار کرده و خوابیدم. موقع سحر برای اداء نماز شب بر خاستم. و با نرجس خاتون نماز شب خواندیم و من برخاستم ببینم که صبح شده است یا نه؟ در دلم گذشت که از وعده امام حسن عسگری اثری ظاهر نشده که از اطاق بغل صدای امام حسن عسگری بلند شد که ای عمه شک مکن که در همین ساعت او را خواهی دید انشاء الله تعالى. از شکی که در دلم گذشت، از امام حسن عسگری خجل شده و به جای خودم برگشتم و به نرجس گفتم: فدای تو شوم هیچ حالی در خود می بینی؟ نرجس گفت: حالم متغیر است. پس فرشی در وسط خانه انداختم واو را بر آن نشاندم و در مقابل او نشستم. او دست مرا گرفته می فشد و شهادتین بر زیان راند و من قل هو الله احد و آیة الكرسي وانا انزلناه بر او خواندم و هر چه می خواندم فرزند در شکم مادر می خواند و من می شنیدم. مقارن اینحال خانه روشن شد بدون اینکه چراغی در آن روشن شده باشد. نظر کردم دیدم ولی الله از او جدا شده و سر بسجده نهاده و خدا را سجده می کند. من هر دو کتفش را گرفته در بغل گذاشته پاک و پاکیزه اش یافتم. در همان وقت امام حسن عسگری صدا کرد: ای عمه پسر مرا بنزد من آر. بنزد پدرش بودم. امام، زیان خود را بر چشم کودک سوده آنگاه زیان در دهانش گردانید و اذان در گوشش گفت، دست خود را بر سر شن فرود آورد و بر زانوی خود نشانید و گفت: ای پسر من سخن گوی بفرمان خدای تعالی: دیدم آن کودک بزیان آمده گفت: (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحيم، و نرید ان نمن على الذين استضعفوا في الارض و نجعلهم الائمة و نجعلهم الوارثین) وما راده کردیم که بر مستضعفین جهان منت نهاده و آنان را حاکمان و وارثان زمین قرار دهیم.

پس حضرت به من فرمود که طفل را به مادرش برسان تا چشمش

روشن شود. چون بدهستم گرفتم، دیدم که بر ذراع (دست) راستش نوشته:
(جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل كان زهقا)^(۱).

قول مشهور آنست که نرجس خاتون کنیزی بوده از کشور روم از خاندان سلطنتی آن کشور که توسط مسلمین در هنگام جنگ با رومیان به عراق آورده شده و در آنجا توسط امام هادی (ع) از بازار کنیز فروشان خریداری شده و به عقد امام حسن عسگری (ع) در آمده است. در این رابطه روایتی است بدین مضمون:

بشرین سلیمان که از فرزندان ابو ایوب انصاری و یکی از شیعیان مخلص امام هادی و امام عسگری بوده و در همسایگی امام دهم بوده است گفت: روزی کافور غلام امام دهم نزد من آمد و گفت امام تو را احضار کرده است، چون خدمت حضرت رسیدم فرمود: ای بشر! تو از اولاد انصار هستی. دوستی شما نسبت به ما اهلیت پیوسته برقرار است بطوریکه فرزندان شما آنرا به ارث می‌برند و شما مورد ثوق ما می‌باشید. می‌خواهم تو را فضیلتی دهم که در مقام دوستی با ما و این رازی که با تو در میان می‌گذارم، بر سایر شیعیان سبقت گیری، سپس نامه پاکیزه‌ای به خط وزبان رومی مرقوم فرمود و سر آن را با مهر خود ممهور نمود و کیسه زردی که دویست و بیست اشرفی در آن بود بیرون آورد و فرمود: این را گرفته به بغداد می‌روی و صبح فلان روز در سرپل فرات حاضر می‌شوی، چون کشتنی حامل اسیران نزدیک شد و اسیران را دیدی، مشاهده می‌کنی که بیشتر مشتریان آنها، فرستادگان اشراف بنی عباس و عده کمی از جوانان عرب می‌باشند. در این موقع مواطن شخصی بنام عمرین زید بردۀ فروش باش که کنیزی را با این خصوصیات، که دو لباس حریر

پوشیده و خود را از معرض فروش و دست رسی مشتریان حفظ می‌کند دارد. در این وقت صدای ناله آن کنیز را بزبان رومی می‌شنوی که از اسارت و هتك حرمت خود می‌نالد. یکی از مشتریان به عمرین زید خواهد گفت: عفت این کنیز مرا به وی رغبت کرده. او را به سیصد دینار به من بفروش! کنیزک به زبان عربی می‌گوید: اگر تو حضرت سلیمان و دارای حشمت او باشی من به تو رغبت ندارم. بیهوده مال خود را تلف مکن!

فروشنده به کنیز می‌گوید: پس چاره چیست؟ من ناگزیرم تو را بفروشم. کنیزک می‌گوید: چرا شتاب می‌کنی؟ بگذار خریداری پیدا شود که قلب من به او، و وفا و امانت داری وی آرام گیرد. تو در این هنگام نزد فروشنده برو و بگو من حامل نامه لطینی هستم که یکی از اشراف به خط و زبان رومی نوشته و کرم و وفا و شرافت و امانت داری خود را در آن شرح داده است. نامه را به کنیز نشان بده تا در باره نویسنده آن بیاند یشد. اگر به وی مایل گردید و تو نیز راضی شدی من به وکالت او کنیز را می‌خرم. بشرین سلیمان می‌گوید: آنچه امام علی النقی (علیهم السلام) فرموده انجام دادم. چون نگاه کنیزک به نامه حضرت افتاد سخت بگریست. پس رو به عمرین زید کرد و گفت: مرا به صاحب این نامه بفروش. و سوگند یاد نمود که اگر از فروش او بصاحب نامه امتناع کند، خود را هلاک خواهد کرد. من در تعیین قیمت او با فروشنده گفتگو بسیار کردم تا به همان مبلغ که امام به من داده بود راضی شد. من هم پول را به وی دادم و با کنیزک که خندان و شادان بود به محلی که در بغداد اجاره کرده بودم آمدیم، او در آن اوقات با بی قراری زیاد نامه امام را از جیب بیرون آورده و روی دیدگان و مژگان خود می‌نهاد و بر بدن و صورت خود می‌کشید. من گفتم: عجب! نامه‌ای را می‌بوسی که نویسنده آنرا نمی‌شناسی! گفت: ای درمانده کم معرفت! گوش فراده و دل سوی من بدار. من ملیکه دختر یشوغا پسر

قیصر روم هستم. مادرم از فرزندان حواریین است و به شمعون وصی حضرت عیسی نسبت می‌رسانم. بگذار داستان عجیب خود را برایت نقل کنم.

جد من قیصر می‌خواست مرا که سیزده سال پیشتر نداشتم برای پسر برادرش تزویج کند سیصد نفر از رهبانان و قسیسین نصاری از دودمان حواریین عیسی بن مریم (علیهم السلام) و هفتصد نفر از اعیان و اشراف و چهار هزار نفر از امراء و فرماندهان و سران لشکر و بزرگان مملکت راجمع نمود. آنگاه تختی آراسته به انواع جواهرات را، روی چهل پایه نصب کرد. چون پسر برادرش را روی آن نشانید و صلیبها را بیرون آوردند و استفها پیش روی او قرار گرفتند و سفره‌های انجیلها را گشودند ناگهان صلیبها از بلندی بر روی زمین فرو ریخت و پایه‌های تخت در هم شکست، پسر عمومیم با حالت بیهوشی از بالای تخت بر روی زمین در افتاد و رنگ صورت استفها دگرگون گشت و سخت برزیدند. بزرگ استفها چون این بدید رو به جدم کرد و گفت: پادشاه! مارا از مشاهده این اوضاع منحوس که نشانه زوال دین مسیح و مذهب پادشاهی است، معاف بدار، جدم اوضاع را به فال بد گرفت، معهذا به استفها دستور داد تا پایه‌های تخت را استوار کنند و صلیبها را دوباره بر افزارند و گفت: پسر بد بخت برادرم را بیاورید تا هر طور هست این دختر را به وی تزویج نمایم باشد که با این وصلت میمون نحوست آن بر طرف گردد.

چون دستور او را عملی کردند آنچه بار نخست روی داده بود تجدید شد. مردم پراکنده گشتند و جدم با حالت اندوه به حرم سرا رفت و پرده‌ها بیافتاد. شب هنگام در خواب دیدم مثل اینکه حضرت عیسی و شمعون وصی او و گروهی از حواریین در قصر جدم قیصر اجتماع کرده‌اند و در جای تخت، منبری که نور از آن می‌درخشید قرار دارد.

چیزی نگذشت که محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) پیغمبر خاتم و داماد و جانشین او و جمعی از فرزندان وی وارد قصر شدند. حضرت عیسی (صلی الله علیه و آله و سلم) با شتاب پیش شتافت و با محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) معاونه کرد و محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: یا روح الله! من بخواستگاری دختر وصی شما شمعون، برای فرزندم آمدہ‌ام، در این هنگام اشاره به امام حسن عسگری (صلی الله علیه و آله و سلم) نمود. حضرت عیسی نگاهی به شمعون کرده و گفت: شرافت به سوی توروی آورده، با این وصلت با میمنت موافقت کن. او هم گفت: موافقم، پس محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) بالای منبر رفت و خطبه‌ای انشاء فرمود و مرا برای فرزندش تزویج نمود. و حضرت عیسی (صلی الله علیه و آله و سلم) و فرزندان خود و حواریون را گواه گرفت. چون از خواب برخواستم از بیم جان، خواب خود را برای پدر و جدم نقل نکردم و همواره آنرا پوشیده می‌داشتم.

بعد از آن شب مبارک، چنان قلبم از محبت امام حسن عسگری (صلی الله علیه و آله و سلم) موج می‌زد که از خوردن و آشامیدن باز ماندم و کم کم لاغر و رنجور گشتم و سخت بیمار شدم.

جدم تمام پزشکان را احضار نمود و از مداوای من استفسار کرد و چون مأیوس گردید گفت: نور دیده‌ها هر خواهشی داری بگو تا در انجام آن بکوشم؟ گفتم: پدر جان! اگر در بر روی اسیران مسلمین بگشاپی و آنها را از قید و بند و زندان آزاد گردانی امید است که عیسی و مادرش مرا شفا دهند. پدرم تقاضای مرا پذیرفت و من نیز به ظاهر اظهار بھبودی کردم و کمی غذا خوردم. پدرم از این واقعه خشنود گردید و سعی در رعایت حال اسیران مسلمین و احترام آنان نمود.

چهارده شب بعد از این ماجرا باز در خواب دیدم که حضرت فاطمه علیها السلام با مریم و حوریان بهشتی به عبادت من آمدند. حضرت مریم روی به من نمود و فرمود: این بانوی بانوان جهان و مادر شوهر توست.

من دامن مبارک فاطمه را گرفتم و گریه نمودم و از نیامدن امام حسن عسگری (علیهم السلام) بدیدنم، شکایت کردم. فرمود: او به عیادت تو نخواهد آمد زیرا تو مشرک بخدا و پیرو مذهب نصاری هستی. این خواهر من مریم است که از دین تو بخداوند پناه می‌برد.

اگر می‌خواهی خدا و عیسی و مریم از تو خشنود باشند و میل داری فرزندم بدیدنت بیاید، به یگانگی خداوند و اینکه محمد پدر من، خاتم پیغمبران است گواهی بده چون این کلمات را ادا نمودم، فاطمه علیها السلام مرا در آغوش گرفت و بدینگونه حالم بهبود یافت. سپس فرمود: اکنون منظر فرزندم حسن عسگری (علیهم السلام) باش که او را نزد تو خواهم فرستاد. چون از خواب برخاستم، شوق زیادی برای ملاقات حضرت در خود حس کردم. شب بعد امام را در خواب دیدم و در حالیکه از گذشته شکوه می‌نمودم گفت: محبوب من! من که خود را در راه محبت تو تلف کردم! فرمود: نیامدن من علتی سوای مذهب سابق تو نداشت و اکنون که اسلام آورده‌ای هر شب بدیدنت می‌آیم تا موقعیکه فراق ما مبدل بوصال گردد. از آن شب تاکنون شبی نیست که وجود نازنینش را بخواب نبینم.

بشرین سلیمان می‌گوید: پرسیدم چطور شد که اسیر شدی؟ گفت: در یکی از شبها در عالم خواب امام حسن عسگری (علیهم السلام) فرمود: فلان روز جدت قیصر، لشگری بجنگ مسلمانان می‌فرستد، تو هم بطور ناشناس در لباس خدمتکاران همراه عده‌ای از کنیزان از فلان راه به آنها ملحق شو من هم همینکار را کردم، پیشقاولانِ اسلام ما را اسیر کردند و تاکنون بکسی نگفته‌ام نوہ پادشاه روم هستم حتی پیر مردی که من در تقسیم غنایم جنگ سهم او شده بودم، نامم را پرسید ولی من اظهار نکردم و گفتم نرجس (نام کنیزان) است. بشر می‌گوید: گفتم عجیب است که تو رومی هستی وزبان عربی هم می‌دانی؟ گفت: جدم در تربیت من کوشش

زیادی داشت. او زنی را که چند زیان می‌دانست معین کرده بود که صبح و شب نزد من آمده و زبان عربی به من بیاموزد، به همین جهت عربی را بخوبی آموختم. بشر می‌گوید: چون او را به سامره خدمت امام هادی (علیه السلام) آوردم حضرت ازوی پرسید: عزت اسلام و ذلت نصاری و شرف خاندان پیامبر را چگونه دیدی! گفت: در باره چیزی که شما از من داناتر می‌باشید چه عرض کنم. فرمود: می‌خواهم ده هزار دینار یا مژده مسروت انگلیزی به تو دهم. کدامیک را انتخاب می‌کنی؟ عرض کرد: مژده فرزندی به من دهید! فرمود: تو را مژده به فرزندی می‌دهم که شرق و غرب عالم را مالک شود. جهان را از عدل و داد پرگرداند، بعد از آنکه پر از ظلم و جور شده باشد.

نرجس عرض کرد: این فرزند از چه شوهری خواهد بود؟ فرمود: از آنکس که پیامبر اسلام در فلان شب و فلان سال رومی تو را برای او خواستگاری نمود. در آن شب عیسی بن مریم و وصی او تو را به چه کسی تزویج کردند؟ گفت: بفرزند دلبند شما! فرمود: او را می‌شناسی؟ عرض کرد: از شبی که بدست حضرت فاطمه زهرا (س) اسلام آوردم شبی نیست که او بدیدن من نیامده باشد. در این وقت امام نهم به (کافور) خادم خود فرمود: خواهرم حکیمه را بگو نزد من بیايد.

چون حکیمه آمد حضرت فرمود: خواهر این زن همان است که گفته بودم. حکیمه خاتون آن بانو را مدتی در آغوش گرفت و از دیدارش شادمان گشت. آنگاه امام علی النقی (علیه السلام) فرمود: خواهر او را به خانه خود ببر و فرایض دینی و اعمال مستحبه را به او بیاموز که او همسر فرزندم حسن و مادر قائم آل محمد (علیهم السلام) است. (۱)

روایت دیگری در رابطه با کسانیکه امام دوازدهم را در زمان حیات پدرش امام حسن عسگری (علیهم السلام) دیده‌اند از شیخ صدق از احمد بن اسحاق قمی نقل شده است که گفت: خدمت امام حسن عسگری (علیهم السلام) شرفیاب شدم تا در باره جانشین حضرتش سؤال کنم.

حضرت ابتداء به سخن نمود و فرمود: ای احمد بن اسحاق! خداوند متعال از روزی که آدم را آفرید تا روز قیامت، زمین را از وجود حجت خود که گرفتاری‌ها از اهل زمین برطرف کند و بوسیله او باران بیارد و موهب زمین بیرون بیاید، هیچگاه خالی نگذارد و نخواهد گذارد. عرض کردم: یا بن رسول الله! امام و جانشین بعد از شما کیست؟ امام برخاست و بدرون خانه تشریف برد و سپس در حالیکه بچه سه ساله‌ای را که رخساری همچون ماه شب چهارده داشت روی دوش گرفته بود، برگشت. آنگاه فرمود: ای احمد بن اسحاق! اگر پیش خدا و سفرای الهی قرب و منزلت نداشتی، فرزندم را بتونشان نمی‌دادم. این کودک همنام و هم‌کنیه پیامبر (صلوات‌الله‌علی‌ہی و‌آله‌ی و‌آل‌ہی و‌سَلَّمَ) است که زمین را پراز عدل و داد کند بعد از آنکه پر از ظلم و جور شده باشد.

ای احمد بن اسحاق! این طفل در این امت، مانند خضر و ذوالقرنین است. بخدا قسم غیبی می‌کند که کسی از مهلكه (بی‌دینی و گمراهی) نجات نمی‌یابد، جز آنان که خداوند آنها را در عقیده به امامت ثابت قدم داشته و موفق نموده است که دعا کنند خداوند زودتر او را ظاهر گرداند. احمد بن اسحاق می‌گوید: عرض کردم: آقا! علامتی در این طفل هست که قلباً اطمینان پیدا کنم این همان قائم بحق است؟ ناگهان طفل بسخن آمد و با زیان فصیح عربی گفت: «انا بقیة الله في ارضه و المنتقم من اعدائه فلا تطلب اثراً بعد عين يا احمد بن اسحاق» یعنی: من سفیر خدا در روی زمین و انتقام‌گیرنده از دشمنان خدایم و توای احمد بن اسحاق

بعد از آنکه با چشمت حقیقت را دیدی دیگر دلیل مخواه. احمد بن اسحاق گفت: آنروز دلشاد و مسورو را از امام حسن عسگری (علیهم السلام) رخصت طلبیده برگشتم. فردای آنروز که بحضورش شرفیاب شدم، عرض کردم: یا بن رسول الله، از مرحتمی که دیروز درباره من فرمودید خیلی خوشحال شدم. ولی فرمودید علامتی از خضر و ذوالقرنین در اوست آن علامت چیست؟ فرمود: مقصود غیبت طولانی اوست اعرض کردم: یا بن رسول الله، مگر غیبت او بطول می‌انجامد؟ فرمود: آری بخدا قسم بقدرتی طولانی می‌گردد که اکثر معتقدین بُوی منحرف می‌شوند و جز آنها که خداوند در خصوص دوستی ما از آنان پیمان گرفته و ایمان را در لوح دلشان ترسیم نموده و با تأییدات خود مؤید داشته است، کسی بر عقیده حق باقی نمی‌ماند. ای احمد بن اسحاق! غیبت او شاهکار الهی و سری از اسرار خدا و غیبی از غیبهای پروردگار است، پس آنچه می‌گوییم قبول کن و از غیر اهلش پنهان بدار و براین نعمت شکرکن تا فردای قیامت در بهشت برین باسا باشی. (۱)

روایت دیگری از چگونگی بشارت دادن امام حسن عسگری (علیهم السلام) بر اینکه فرزندش همان قائم آل محمد (علیهم السلام) است و سفارش او را به شیعیان نمودن:

از اسمعیل بن علی نوبختی نقل شده که گفت: روزی در مرض موت امام حسن عسگری (علیهم السلام) به خدمتش رفتم. آن حضرت به خادم خود (عقید) که قبلًاً خدمتگذار امام هادی (علیهم السلام) بوده و امام حسن عسگری را بزرگ کرده بوده فرمود. ای عقید! قدری آب مصطفکی برای من بجوشان، عقید اطاعت کرد و پس از فراهم شدن آب مصطفکی (گیاه دارویی)، مادر

امام زمان (عج) آن را به خدمت حضرت آورده حضرت ظرف را گرفت و خواست بیاشامد، ولی دست مبارکش لرزید و ظرف به دندان نازنینش خورد. آنگاه آن را به زمین نهاد و به عقید فرمود: داخل خانه شو، کودکی را می‌بینی که در سجده است، او را نزد من بیاورا!

ابو سهل می‌گوید: عقید گفت: هنگامیکه برای آوردن آن کودک به داخل خانه رفتم، دیدم کودکی در حال سجده است و انگشت سبابه خود را به سوی آسمان گرفته است. من سلام کردم. او نمازش را تمام کرد، عرض کردم: آقا شما را می‌طلبد که به خدمتش درآیی، در این موقع مادرش آمده دستش را گرفت و او را نزد پدرش برد.

ابوسهل می‌گوید: موقعي که کودک خدمت امام رسید، سلام کرد. دیدم رنگش بسان در سفید. موهای سرش کوتاه و میان دندانهاش باز بود. چون چشم امام بر او افتاد گریه کرد و فرمود: ای آقای خاندانم، این آب را به من بده که بسوی پروردگار خود می‌روم.

کودک اطاعت کرد و ظرف آب را به دهان پدرش نزدیک کرد تا آن را نوشید. سپس امام فرمود: مرا برای نماز آماده سازید. آن کودک حوله‌ای در دامان امام پهن کرد، و سپس پدر را وضو داد و آن حضرت سرو دو پایش را مسح کشید و فرمود: ای فرزند! بتو مژده می‌دهم که صاحب الزمان و حجت خدا در روی زمین تویی. تو فرزند و جانشین منی. از من متولد شده‌ای و تو (م - ح - م - د) فرزند حسن فرزند علی فرزند محمد فرزند علی فرزند موسی فرزند جعفر فرزند محمد فرزند علی فرزند حسین فرزند علی بن ابی طالب می‌باشی و از نسل پیامبر (علی‌الله‌اش‌عظیم) و خاتم امامان معصوم هستی و پیامبر خدا به تو بشارت داده و نام و کنیه تو را گفته است. این مطلب را پدرم از پدران طاهرين تو که درود خدا بر اهل البیت باد به من خبر داده است. رینا ائک حمید مجید.

این سخن را فرمود و همان موقع روز جمعه اول ربیع الاول (سال ۲۶) امام حسن عسگری (علیه السلام) بدرود حیات گفت.^(۱)

امام دوازدهم (عج) پس از شهادت پدرش با اینکه در سنین کودکی بود بر او نماز گزارد. به روایتی در این زمینه توجه فرمایید.

از ابوالادیان نقل شده است که:

من خدمت امام حسن عسگری (علیه السلام) را می‌نمودم و نامه‌های آن جناب را به شهرها می‌بردم. آن حضرت در اوآخر عمر شریف‌شان مرا طلبیدند و چند نامه به مداین نوشته به من فرمودند؛ بعد از پانزده روز مجدداً به سامرا بر می‌گردی و در آن وقت صدای شیون از خانه من خواهی شنید و مرا در آن وقت غسل می‌دهند. ابوالادیان می‌گوید: سؤال کردم ای مولای من، هرگاه این اتفاق رخ دهد، امامت با کیست؟ فرمود: هر که جواب نامه‌های مرا از تو بخواهد او بعد از من امام است. گفتم: علامتی دیگر بفرمایید؟ فرمود: هر که بر من نماز کند او جانشین من خواهد بود. گفتم: علامتی دیگر بفرمایید؟ فرمود: هر که بگوید در کیسه‌های همراه تو چه چیزی است او امام شماست.

ابوالادیان می‌گوید: مهابت حضرت مانع شد که بپرسم کدام کیسه‌ها؟ پس بیرون آمدم و نامه‌ها را به اهل مداین رساندم و جوابها را گرفته برگشتم و روز پانزدهم داخل سامراء شدم. صدای نوحه و شیون از منزل منور آن امام مطهر بلند شده بود. چون به در خانه آمدم، جعفر کذاب (برادر امام حسن عسگری (علیه السلام)) را دیدم که داخل خانه نشسته و شیعیان گرد او نشسته‌اند و او را به شهادت امام و برادرش امام حسن عسگری (علیه السلام) تسلیت می‌گویند.

ابوالادیان می‌گوید: با خود گفتم که اگر این امام است، امامت نوع دریگری شده، این فاسق کی اهلیت امامت دارد، زیرا که بیشتر دیده بودم او شراب می‌خورد و قمار بازی می‌کند و طنبور می‌نوازد. من هم رفتم و تعزیت و تهنیت گفتم و او هیچ سؤالی از من نکرد. در این موقع عقید خادم بیرون آمد و به جعفر خطاب کرد که برادر تو را کفن کرده‌اند بیا و بر او نماز کن! جعفر برش خاست و شیعیان با او همراه شدند. چون به صحن خانه رسیدیم، دیدیم که امام حسن عسکری (علیهم السلام) را کفن کرده و بر روی نعش گذاشته‌اند. جعفر جلو ایستاد که بر امام نماز کند. چون خواست تکبیر بگوید، ناگهان طفلی گندم گون پیچیده موی، گشاده دندان مانند پاره ماه بیرون آمد و ردای جعفر را کشید و گفت: ای عموم عقب بایست که من سزاوار تم به نماز بر پدر خود از تو.

جعفر عقب ایستاد و رنگش متغیر شد. آن طفل پیش ایستاد و بر پدر بزرگوار خود نماز کرد و آن جناب را در پهلوی امام علی نقی (علیهم السلام) دفن کرد و بعد متوجه من شد و گفت: ای بصری! جواب نامه را که با توسط بدھا من نامه‌ها را به او تسلیم کردم و در دل خود گفتم که دونشان از آن نشانه‌هایی که حضرت عسکری (علیهم السلام) فرموده بودند ظاهر شده، یک علامت دیگر مانده است. بیرون آمدم. در این حال کسی به جعفر گفت: آن طفل چه کسی بودا جعفر گفت: والله من او را هرگز ندیده بودم و نمی‌شناختم. در این موقع جماعتی از اهل قم آمدند و از احوال امام حسن عسکری (علیهم السلام) سؤال کردند. چون فهمیدند که حضرت به شهادت رسیده است، پرسیدند که امامت با کیست؟ مردم اشاره کردند به سوی جعفر آنها نزدیک رفتند و تعزیت و تهنیت دادند و گفتند: بامانا نامه و اموالی هست بگو که نامه‌ها از چه کسانی است و پولها چه مقدار است تا تسلیم تو نماییم، جعفر برش خاست و گفت: مردم از ما علم غیب

می خواهند. در این موقع از طرف امام دوازدهم (عج) خادمی بیرون آمد و گفت: با شما نامه‌های فلان اشخاص است و کیسه‌ای هست که در آن هزار اشرفی است و در آن میان ده اشرفی است که روکش کرده‌اند. آن جماعت نامه‌ها و اموال را تسلیم او کردند و گفتند: هر که تو را فرستاده است که این نامه‌ها و اموال را بگیری او امام است. جعفر کذاب بعد از این قضايا نزد معتمد خلیفه ناحق رفت و این واقعه را نقل کرد. معتمد خدمتکار خود را فرستاد که مادر امام زمان (عج) را دستگیر کرده و محل طفل را از او بپرسند. ولی او انکار کرد و برای رفع شک ایشان گفت: من باردار هستم. لذا او را نزد ابی الشوزات قاضی سپردند که چون کودک متولد شود او را بکشند. ولی بعد از مدتی بخاطر رحلت وزیر خلیفه و قیام صاحب الزیج در بصره آنها به این حوادث مشغول شده و همسر امام حسن عسکری (علیهم السلام) را آزاد نمودند.^(۱)

شهادت امام حسن عسکری (علیهم السلام) در روز جمعه اول ربيع الاول سال ۲۶۰ ه در شهر سامراء بوده که مدفن مطهرش در همان شهر می‌باشد. مدتی پس از شهادت امام یازدهم، مأمورین معتمد برای پیدا کردن فرزند امام حسن عسکری که به گوش خلیفه رسانده بودند که این کودک همان شخصی است که حکومت جباران را از بین می‌برد، بداخل خانه حضرت وارد شده و امام دوازدهم با دیدن آنها بداخل زیر زمین منزل رفته و در آنجا از نظرها غایب شدند، و قولی هم می‌گوید: بعد از نماز بر پدرشان غایب شدند، و غیبت صغیری از این لحظه آغاز گشت. و به همین علت زیر زمین منزل امام حسن عسکری (علیهم السلام) در سامرای کسی از امکنه مقدس متعلق به امام زمان (عج) می‌باشد.

دوران غیبت صغیری

از سال ۲۶۰ هجری تا ۷۴ سال امام دوازدهم (عج) در غیبت صغیری بودند. یعنی در عین حالی که از دیدگان مردم غایب بودند ولی از طریق ناییان خاص خود با مردم و شیعیان خود ارتباط داشتند.

عثمان بن سعید عمری

اولین نایب خاص حضرت که نایب امام یازدهم نیز بوده، عثمان بن سعید عمری می‌باشد.

روایت شده‌ای به خدمت امام حسن عسگری (علیه السلام) رسیدند تا در باره امام بعد از ایشان سؤال کنند. عثمان بن سعید عمری از میان آنان برخاست و عرض کرد: یا بن رسول الله! می‌خواهیم مطلبی را از حضرت سؤال کنیم که خود داناتر می‌باشد. حضرت فرمود: ای عثمان بنشین. سپس حضرت با حالتی خشمگین برخاست و در هنگام رفتن فرمود: هیچکس بیرون نیاید، کسی از آنها بیرون نرفت.

بعد از لحظه‌ای حضرت عثمان را صدا زد و او برخاست و ایستاد.

حضرت فرمود: بگوییم برای چه نزد من آمدہ اید! حضار گفتند: بفرمایید
یابن رسول الله! فرمود: آمدہ اید از من بپرسید امام بعد از من کیست?
عرض کردند: آری یابن رسول الله!

در این وقت نوجوانی را که مانند پاره ماه بود و از هر کس به پدرش
امام حسن عسگری (علیهم السلام) بیشتر شباهت داشت را در برابر خود دیدند.
حضرت فرمود: بعد از من این امام شما و جانشین من می باشد؟ از وی
پیروی کنید و پراکنده نگردید که در امر دین خود بهلاکت می رسانید بدانید
که بعد از امروز دیگر او را نخواهید دید تا عمر او کامل شود. پس هر چه
عثمان بن سعید از جانب او بشما خبر می دهد، بپذیرید. او نماینده امام
شماست و نیابت بوری تفویض می گردد. (۱)

محمد بن عثمان

دومین نایب خاص امام زمان (علیهم السلام) فرزند عثمان بن سعید بنام محمد
بن عثمان بوده است که قریب ۵۰ سال وکالت و نیابت خاصه امام
عصر (عج) را بعهده داشته است. مردم اموال خود را بوسیله او به امام
می رسانیدند و توضیحات و جوابهای امام بوسیله محمد بن عثمان صادر
می گشت. محمد بن عثمان فرمود: بخدا قسم حضرت صاحب الامر
(عج) هر سال در موسم حج در مکه است؛ او مردم را می بیند و همه را
می شناسد و مردم هم او را می بینند ولی نمی شناسند. (۲)

حسین بن روح نوبختی

سومین نایب خاص حضرت صاحب الامر (عج) حسین بن روح

۱ - بحار الانوار، جلد سیزدهم.

۲ - بحار الانوار، جلد سیزدهم.

نوبختی بوده است. به روایتی درباره او اشاره می‌شود:

/ عده‌ای از وابستگان خاندان نوبخت نقل کرده‌اند که: چون حال احتضار محمد بن عثمان شدت گرفت، جماعتی از معروفین شیعه مثل ابوعلی بن همام و ابو عبدالله بن محمد کاتب و سایر سرشناسان و بزرگان اجتماع نموده و نزد محمد بن عثمان رفته‌ند و پرسیدند: اگر برای شما اتفاقی افتاد جانشین شما کیست؟ محمد بن عثمان گفت: این حسین بن روح نوبختی بن ابو جعفر نوبختی جانشین من، و میان شما و صاحب الامر سفیر و وکیل و مورد وثوق و طرف اطمینان اوست، پس شما در امور خود بوری مراجعه نمایید و در کارهای مهم خود اعتماد به او داشته باشید. من این مأموریت را داشتم و آنرا ابلاغ نمودم.^(۱)

علی بن محمد سیمری

چهارمین نایب خاص امام زمان (عج) علی بن محمد سیمری بوده است. درباره او روایتی از ابو عبدالله صفوانی نقل شده است که: شیخ ابوالقاسم (حسین بن روح) رضی الله عنه ابوالحسن علی ابن محمد سیمری را بجای خود منصوب داشت و او هم به آنچه که حسین بن روح عمل می‌کرد انجام وظیفه می‌کرد. هنگامیکه وفات او نیز فرا رسید. شیعیان نزد وی اجتماع نمودند. من از وی پرسیدم وکیل بعد از شما کیست و چه کسی باید جانشین شما باشد؟ او گفت: مأمور نیستم که کسی را بعد از خود به عنوان نایب امام زمان (عج) بمردم معرفی کنم. در اوآخر عمر علی بن محمد سیمری در سال ۳۳۴ هجری قمری این

۱- بحار الانوار، جلد سیزدهم.

پیام و توضیح از طرف امام عصر(عج) خارج شد.

بسم الله الرحمن الرحيم

ای علی بن محمد سیمری! فدا احمد برادران تو را در باره
محبیت تو بزرگ کند. تو تا مدت شش روز دیگر، هلت فوایی کرد.
فود را برای موت آماده نهاد کسی را وصی فود منمای که جانشین تو
گردد! ازیرا غیبت کبری شروع شده است قبوری در کار نفواده بود
تا آن موقعی که خدای توانا بعد از مدت طولانی و قساوت قلبها، و
پر شدن زمین از قلم و ستم، اجازه قبور دهد. بزودی یک عده‌ای
ادعا می‌کند که مرا مشاهده نموده‌اند. کسی که قبل از خروج سفیانی و
صیفیه آسمانی ادعای کند که مرا مشاهده کرده دروغ می‌گوید و افترا
می‌زند و لاهول و لاقوة الا بالله العلي العظيم.^(۱)

غیر از این چهار نفر، افراد متدين و با ایمان و معتمد دیگری بودند که
گاهی امام عصر(عج) مأموریتی به آنان محول می‌فرمود: از جمله
محمد بن علی بن بلال و عمر اهوازی و احمد بن اسحاق و ابو محمد و
جناتی و ابراهیم بن مهزيار.

دریایی در خانه امام حسن عسگری (علیهم السلام)

از شخصی بنام رشیق روایت شده که گفت: معتقد خلیفه، من و دو
نفر دیگر را احضار کرد و دستور داد که هر کدام دو اسب با خود برداریم،
بر یکی سوار شویم و دیگری را یدک بکشیم و با عجله به سامرا برویم. به

مانشانی کامل محله و خانه‌ای را داده و گفت وقتی به آن خانه رسیدید خدمتکار سیاهی خواهید دید، داخل خانه شوید و هر کسی را در آن دیدید، سرشن را برایم بیاورید. ما طبق دستور به سامراء رفتیم و به آن خانه وارد شدیم. خدمتکار سیاهی در دهلیز خانه مشغول بافتن بند زیر جامه‌ای بود. از او پرسیدیم که در این خانه کیست؟ گفت: صاحب آن و به خدا هیچ التفاتی به ما نکرد. ما همانطور که دستور داشتیم وارد خانه شدیم. خانه‌ای بسیار پاکیزه بود و در مقابل ما پرده‌ای قرار داشت که بهتر از آن چشم ندیده بود. مثل اینکه همین حالا از ساختن آن فراغت یافته‌اند. هیچکس در خانه نبود. پرده را برداشتیم دیدیم اتاق بزرگی هست که در آن دریابی از آب هست، و در انتهای آن حصیری افتاده که دانستیم که آنهم روی آب است. بر روی آن حصیر، مردی که از خوش قیافه‌ترین مردم بود ایستاده و نماز می‌خواند. نه به ما و نه به وسائلی که با خود داشتیم احتیاط نکرد. در این هنگام احمد بن عبدالله (یکی از ماسه نفر) پا در آب گذاشت تا به حجره داخل شود که در آب فرو رفت و به حال غرق شدن و اضطراب افتاد و آنقدر دست و پا زد تا دستم را دراز کردم و او را نجات دادم و او ساعتی بیهوش افتاده بار دیگر دو مین همراه من همان کار را کرد و خواست داخل اطاق شود ولی همینکه پا در آب گذاشت او نیز به همان حال افتاد. من بہت زده و متختیر ماندم، به آن شخص روی آب عرض کردم: از درگاه خداوند از تو معدرت می‌خواهم؛ سوگند به خدا که دانستیم حقیقت چیست و به سوی چه کسی می‌آیم و حال من به سوی خدا توبه می‌کنم. اما او هیچ التفاتی به آنچه گفتم نکرد و از حال خودش هم بیرون نیامد. از این رو به ما هیبتی عظیم دست داد و از آنجا بیرون رفتیم. معتقد منظر ما بود و به دریانها سفارش کرده بود که هر

وقت ما رسیدیم بگذارند فوراً بر او وارد شویم. نیمه‌های شب رسیدیم و به نزد او رفتیم. جریان را پرسید ما هم آنچه دیده بودیم بازگو کردیم. فریاد زدا! وای بر شما! آیا پیش از من کسی شما را دید؟ و این سخن را از شما شنید؟ گفتیم نه! گفت: من فرزند جدم نیستم که شما را گردن نزنم اگر این خبر را به کسی بگویید و قسم‌های عظیمی یادکرد. ما هم تا او زنده بود جرأت نکردیم این مطالب را به کسی بگوییم. (۱)

ماجرای قاسم بن علا

از محمدبن احد صفوانی نقل شده است که گفت: قاسم بن علا را دیدم که صدو هفده سال داشت. او در سن هشتاد سالگی به زیارت امام دهم و یازدهم موفق گشته بود و بعدها از دو چشم نابینا شده بود. ولی هفت روز قبل از مردنش مجدداً بینایی خود را باز یافته بود. ما جرا از این قرار بود که من (محمدبن احمد) در شهر «وان» آذربایجان نزد قاسم بن علا بودم. در آن زمان گاهی نامه‌هایی از طرف امام عصر(عج) بتوسط محمدبن عثمان و بعد از او توسط حسین بن روح برای قاسم می‌آمد. ولی دو ماه شده بود که نامه‌ای به او نرسیده بود، و قاسم نگران بود. روزی در آستانه غذا خوردن دریان وارد شد و گفت: پیکی از جانب عراق آمده. قاسم خوشحال شده و بسجده افتاد. در همان موقع پیر مردی کوتاه قد با علامت قاصدی در حالیکه جامه دوخته‌ای به تن و کفش مخصوص سفر به پا و خورجینی بدلوش داشت وارد شد.

قاسم برخاست و با او معانقه کرد و خورجین را از دوشش برداشت

آنگاه طشت و آب طلبید و دست او را شسته پهلوی خود نشاند. و بخوردن غذا مشغول گشتم پس دستها را شستیم. در این موقع پیرمرد برخاست و نامه‌ای که از نیم ورق بزرگتر بود بیرون آورد و بقاسم داد. قاسم نامه را گرفت و آنرا بوسید و بکاتب خود این ابی سلمه داد.

ابو عبدالله نامه را گرفت و مهرش را برداشت و خواند. قاسم احساس مطلب حزن آوری از آن نموده لذا پرسید: یا ابا عبدالله خیر است! گفت: خیر است. قاسم پرسید آیا راجع بمن دستور آمده؟ ابو عبدالله گفت: اگر خوش نمیداری تانگویم. گفت: مگر چیست؟ گفت: خبر مرگ تو است که نوشه چهل روز دیگر خواهی مرد و اینها هفت قطعه پارچه است که برای کفن تو آورده‌اند!

گفت آیا من با دین سالم از دنیا می‌روم؟ گفت: آری چون بمیری دینت سالم است. قاسم خنده دید و گفت: بعد از این عمر طولانی دیگر آرزویی ندارم. مجدداً مرد تازه وارد برخاست و سه طاقه پارچه و لباس یمنی سرخ رنگی و عمامه‌ای و دو دست لباس و دستمالی بیرون آورد و بقاسم داد. و نیز پیراهنی نزد او بود که حضرت امام رضا علیه السلام بوي خلعت داده بود. همچنین قاسم دوستی داشت بنام عبدالرحمن بن محمد سنیزی که با اهلیت عصمت سخت دشمن بود ولی میان او و قاسم در امر دنیوی دوستی محکمی برقرار بود. در آنموقع عبدالرحمن برای صلح دادن ابو جعفر بن حمدون همدانی و پسر قاسم که داماد وی بود به خانه قاسم آمد قاسم بد و نفر پیرمرد شیعه که نزد وی می‌زیستند و نام یکی از آنها ابو حامد عمران بن مفلس و دیگری علی بن جحدر بود گفت: این نامه را برای عبدالرحمن بن محمد بخوانید، زیرا که دوست دارم او را هدایت کنم و امیدوارم خداوند با خواندن این نامه او را بمنتهب حق

راهنمایی کند.

پیر مرد ها گفتند: از این فکر در گذر زیرا مضمون این نامه را جماعت شیعه نمی توانند تحمل کنند تا چه رسید به عبدالرحمن بن محمد. قاسم گفت: من می دانم سری را فاش می کنم که نمی باید آنرا اظهار بدارم ولی بمالحظه دوستی که با عبدالرحمن بن محمد داشته و علاقه ای که بر اهتمایی او بوسیله این موضوع دارم می خواهم نامه را برای عبدالرحمن بخوانم. آنروز گذشت چون روز پنجشنبه سیزدهم ماه ربaber فرا رسید عبدالرحمن ابن محمد بنزد قاسم آمد و بوی سلام داد، قاسم نامه را بیرون آورد و گفت: این نامه را بخوان! و در باره آن بیاندیش! عبدالرحمن نامه را خواند. چون بآنجا رسید که خبر مرگ قاسم را داده بود، نامه را پرت کرد و بقاسم گفت: ای ابو محمد! از این عقیده که داری بخدا پناه ببر، زیرا تو مردی هستی که از لحاظ دیانت بر دیگران برتری داری و عقلت را از دست نداده ای.

خداوند می فرماید: وَ مَا تَذَرِّي نَفْسٌ مَا ذَا تَخْسِبُ غَدَأَ وَ مَا تَذَرِّي نَفْسٌ يُأْيِي أَزْضِنْ تَمَوتُ^(۱): هیچ کس نمیداند فردا چه خواهد کرد، و هیچ کس نمیداند در کدام زمین خواهد مرد.

و هم می فرماید: عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَنِيَّهِ أَحَدًا^(۲): خداوند داننده غیب است و هیچ کس را بر غیب خود مطلع نمی گرداند.

قاسم خندید و گفت: بقیه آیه را بخوان که خدا می فرماید: إِلَّا مَنِ ازْتَضَى مِنْ رَسُولٍ: مگر فرستاده ای که مورد رضایت خدا باشد و مولای من هم مورد رضایت خداست! پس قاسم بوی گفت: من می دانستم که تو چنین خواهی گفت ولی تاریخ امروز را نگاهدار. اگر من بعد از آن تاریخی

که در آن نامه است زنده ماندم، بدان که اعتقاد من چیزی نبود اما اگر وفات یافتم در باره معتقدات خود تجدید نظر کن.

عبدالرحمن تاریخ روز مقرر در نامه را یادداشت کرد و از هم جدا گشتند چون هفت روز از تاریخ رسیدن نامه گذشت، در همان روز قاسم سخت بیمار شد و میان بسترش تکیه به دیوار داد. پسرش حسن بن قاسم دائم الخمر و داماد ابو عبد الله بن حمدون همدانی بود. حسن در آن هنگام عبا به صورت انداخته و در گوشه خانه نشسته بود ابو حامد نیز در گوشة دیگر خانه نشسته بود، ابو جعفر بن جحدر، من و گروهی از مردم شهر هم گریه می کردیم.

در این وقت تکیه به دو دست و پشت خود داد و شروع بگشتن این کلمات کرد: **يَا مُحَمَّدٌ يَا عَلَىٰ يَا حَسَنٌ يَا حُسَيْنٌ يَا مُوَالِيٍّ كُوْنُوا شُفَعَائِي إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ** سه بار این کلمات را تکرار نمود، چون بار سوم باین جا رسید که گفت **يَا عَلَىٰ يَا حَسَنٌ** مژگانش بحرکت آمده و حدقه چشمش ورم کرد، آستین خود را روی دیدگان می کشید و آبی مانند آبگوش است از چشمانش بیرون آمد، و چشم او بعد از ۳۷ سال بینا شد. آنگاه روی بجانب پسرش کرد و گفت: حسن بیا! ابو حامد بیا! ابو علی بیا! ما همه نزد وی جمع شدیم و نگاه بحدقه های او کردیم دیدیم که هر دو سالم است، ابو حامد دست روی هر یک از ما می گذارد و ازوی می پرسید: آیا مرا می بینی؟

بالاخره خبر وی در میان خلق شایع شد و دسته دسته از مردم می آمدند و او را می نگریستند. و قاضی القضاة بغداد نیز بود. چون قاضی آمد پرسید: ای ابو محمد؟! این چیست که در دست منست؟ و در آن انگشتی بود که یک نگینی فیروزه داشت پس انگشت را نزدیک آورد باو نشان داد او گفت: سه سطر بر آن منقوش است قاسم آنرا اگرفت ولی

نتوانست بخواند، مردم با حالت تعجب بیرون می‌رفتند و جریان او را برای دیگران نقل می‌کردند.

سپس قاسم متوجه پسرش حسن شد و گفت! ای فرزند! هر مقام و مرتبه‌ای که خداوند بتوداده با شکر الهی قبول کن! حسن گفت: ای پدر! قبول کردم قاسم گفت: چطور قبول می‌کنی؟

حسن گفت: هر طور که تو بمن فرمان دهی! قاسم گفت: من از تو می‌خواهم که از می‌خواری دست برداری گفت: ای پدر! با آن کسی که تو نام او را برده سوگند که از خوردن شراب و اعمال دیگری که تو نمیدانی دست بر می‌دارم.

قاسم دست بسوی آسمان برداشت و سه بار گفت: خدا یا فرمانبرداری خود را به حسن الهام کن و او را از نافرمانی خود دور گردان. پس کاغذی خواست و با دست خود وصیت نوشت. رحمة اللہ علیہ. زمینهایی که در دست او بود متعلق به امام زمان (عج) بوده و آنرا وقف آنحضرت کرده بود. از جمله وصیتهای قاسم به پسرش حسن این بود که گفت: اگر شایستگی وکالت امام را پیدا کردی، مخارج زندگی خود را از نصف ملک من که معروف به «فرجیده» است تأمین کن، و بقیه آن ملک امام زمان علیه السلام است. ولی اگر بوکالت نرسیدی، خیر خود را از راهی که مورد قبول حق باشد، جستجو کن حسن نیز وصیت پدر را بدین امر پذیرفت. چون روز چهلم شد و فجر طالع گردید قاسم وفات یافت. خدا او را رحمت کند. در آنموضع عبدالرحمن آمد و با سرو پای برخene فریاد می‌کرد و می‌گفت: واسیدا! ای وای که آقایم از دنیا رفت! مردم این وضع را از عبدالرحمن بسیار بزرگ شمردند و می‌گفتند: چه شده که چنین می‌کنی؟ عبدالرحمن می‌گفت: ساکت باشید من چیزی دیدم که

شماندیده‌اید. سپس قاسم را تشییع کرد و از عقیده سابق خود برگشت (یعنی شیعه شد) و بسیاری از املاک خود را وقف امام زمان (علیهم السلام) نمود. ابو علی بن جحدر، قاسم را غسل داد و ابو حامد آب بر روی می‌ریخت و او را در هشت پارچه کفن نمود و پیراهنی که از امام رضا (علیهم السلام) خلعت گرفته بود، نیز بر روی پوشانیدند و آن هفت قطعه پارچه که از عراق آورده بودند نیز بر روی پوشاندند.

بعد از مدتی کوتاه نامه‌ای که متنضم تسلیت به حسن بود، از ناحیه مقدسه امام عصر (عج) صادر گشت و در آخر آن حضرت به این عبارت دعا فرموده بود: خداوند فرمانبرداری خود را بتواهی فرماید و از نافرمانی خود بازدارد.^(۱)

ماجرای دیگری از شفای مردی لال

ابو عبدالله بن سورة قمی می‌گفت: از «سرور» که مردی عابد و متهدج بود و من در اهواز او را دیدم، شنیدم که می‌گفت: من لال بودم و سخن نمی‌گفتم. پدر و عمویم مرا در بچگی که سیزده یا چهارده سال داشتم نزد حسین بن روح بردند و از او خواستند که از حضرت خواهش کند در باره من دعا فرماید تا خداوند زیان مرا بگشايد.

سرور گفت سپس من و پدر و عمویم به کربلا رفتیم و غسل نموده بزیارت پرداختیم. در اثنای زیارت پدر و عمویم مرا صدازدند. ای سرور! با زیان فصیح گفتم: بله! گفتند: آفرین! حرف زدی؟ گفتم: بله! و بدین سان او شفا پیدا کرد.

تولد شیخ صدوق، به دعای امام زمان (عج)

ابو جعفر، احمد بن علی الاسود گفت: که علی بن بابویه قمی از من خواهش کرد تا از نایب و وکیل خاص امام زمان (عج) جناب حسین بن روح بخواهم که از امام عصر (عج) استدعا کند و واسطه شود تا خداوند فرزند پسری به او عطا نماید.

من این استدعا علی بن بابویه را به همراه طلب فرزندی برای خودم به حسین بن روح عرض کردم. بعد از سه روز نامه‌ای از ناحیه مقدسه صادر شد که: بزودی خداوند به علی بن بابویه فرزندی مبارک عطا کند و بعد از او، فرزندان دیگری خدا به او عنایت نماید و در حق ابو جعفر احمد بن علی الاسود نوشته بود که او را فرزندی نخواهد شد.

بعد از مدتی محمد فرزند علی بن بابویه متولد شد و از فقهای نامدار اسلام و ملقب به شیخ صدوق گردید. (۱)

جواب اسحاق بن یعقوب

و نیز در احتجاج طبرسی از شیخ کلینی و او از اسحاق بن یعقوب نقل می‌کند که گفت: من از محمد بن عثمان رحمة الله عليه خواهش کردم نامه مرا که مشتمل بر پاره‌ای از مسایل مشکله است بناییه مقدسه تقدیم کند بعد از آنکه وی پذیرفت و تقدیم کردم توقيعی بدین مضمون در جواب سؤالات من بخط مولایم صاحب الزمان (عج) بافتخارم صادر گشت: خداوند تو را هدایت کند و بر اعتقاد حق ثابت بدارد اما اینکه پرسیده‌ای که بعضی از افراد خاندان ما از سادات و عموزادگان ما منکر وجود من هستند، بدانکه بین خداوند و هیچکس قرابت و خویشی

نیست هر کس منکر وجود من باشد از من نیست و راهی که او می‌رود راه پسر نوح است.

و راهی را که عمومیم جعفر و اولاد او نسبت بمن پیش گرفته‌اند، راه برادران یوسف است! اما فقاع (آبجو) نوشیدنش حرام است ولی نوشیدن شلما ب اشکالی ندارد، و اما اموالی که شما بما می‌رسانید، ما آنرا برای پاک شدن شما از گناهان قبول می‌کنیم. بنابراین هر کس می‌خواهد بما برساند و هر کس نمی‌خواهد قطع کند، آنچه خداوند بما داده است از آنچه شما می‌دهید بهتر است.

و اما ظهر فرج، بسته باراده خداد است. آنها که وقت آنرا تعیین می‌کنند دروغگو هستند و اما کسی که عقیده دارد که حسین (علیه السلام) کشته شده، عقیده‌وی کفر و تکذیب حقیقت است و ضلالت و گمراهی می‌باشد.
 وَ أَمَّا الْخَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى زُوَّادَةٍ حَدَّيْثَنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتٌ عَلَيْكُمْ
 وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ: حوادثی که برای شما پیش می‌آید (برای دانستن حکم آنها) رجوع کنید براویان حدیث ما زیرا آنها حجت من بر شما هستند و من حجت خدا بر آنها می‌باشم.

و اما محمد بن عثمان عمری که خداوند از روی و پیش از او از پدرش خشنود گردد، مورد ثوق من و نوشته او نوشته من است و اما محمد بن علی بن مهزیار اهوازی، عنقریب خدا دل او را اصلاح می‌گرداند و شک را از روی بر طرف می‌سازد، و اما آن مالی را که برای ما فرستاده‌ای، نمی‌تواند مورد قبول ما واقع شود، مگر اینکه از حرام پاک و پاکیزه گردد، پول زن خواننده هم حرام است.

و اما محمد بن شاذان بن نعیم، او مردی از دوستان ما اهلیت است. و اما ابوالخطاب محمد بن ابن زینب اجدع، پس او و اصحاب او همه

ملعون هستند، و تو با آنها که عقیده اینان را دارند، نشست و برخاست ممکن. زیرا من از آنها بیزارم و پدران من هم از آنها بیزار بوده‌اند.

و اما کسانیکه اموال ما را می‌گیرند، اگر چیزی از آنرا برای خود حلال بدانند و بخورند، مثل اینست که آتش خورده‌اند، و اما خمس برای شیعیان ما مباح است و برای ایشان تا هنگام ظهور ما حلال گشته است، تا بواسطه آن ولادتشان پاک باشد و پلید نشوند و اما مردمی که پس از فرستادن آن اموال بنزد ما، شببه ناک شدند و در دین خدا شک کردند هر کس بخواهد آنچه بما داده بروی پس می‌دهیم و ما احتیاجی به بخشش مردمی که در باره ما شک دارند نداریم!

اما علت غیبیتی که بوقوع پیوسته خداوند می‌فرماید: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدِّلُ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ**: ای کسانیکه ایمان آورده‌اید از چیزهایی که اگر برای شما آشکار شود شما را آزرده می‌کند، سؤال ننمایید. هر یک از پدران من در زمان خود بیعت سلطان طاغی زمان خود را بگردن گرفت، ولی من زمانی که ظهور می‌کنم، بیعت هیچ یک از طاغیان روزگار را بگردن ندارم و اما کیفیت انتفاعی که مردم در غیبتم از من می‌برند، مانند انتفاع از آفتاب پنهان در ابرهاست، من امان مردم روی زمین هستم، همانطور که ستارگان امان اهل آسمان می‌باشند! پس درهای سؤال را از چیزهایی که مورد لزوم نیست، بپنديد و خود را برای دانستن چیزهایی که از شما نخواسته‌اند، بمشقت نیاندازید، زیاد دعا کنید برای تعجیل فرج، زیرا دعا کردن در تعجیل فرج خود فرج است!

وَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا إِسْحَاقَ بْنَ يَغْقُوبَ وَ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ.

دوران غیبت کبری و اشخاصیت آن حضرت را دیده‌اند

بعد از رحلت علی بن محمد سیمری، غیبت کبری، یعنی عدم وجود نایب خاصی برای امام عصر (عج) شروع شد، و از سال ۳۳۴ ه تاکنون ادامه یافته است.

اگر چه حضرتش از دیدگان مردم غایب بوده ولی اشخاصی بوده‌اند که در دوران غیبت کبری لیاقت مشاهده آن حضرت و حتی صحبت با آقا و سؤال از آن وجود پر فیض را داشته‌اند، که به چند نفر از این اشخاص اشاره می‌گردد:

چگونه مسجد جمکران ساخته شد

حسن بن مثله جمکرانی نقل می‌کند که: شب سه‌شنبه هفدهم ماه مبارک رمضان سال ۳۹۳ ه در منزل خوابیده بودم نیمی از شب گذشته بود که عده‌ای به در منزل ما آمدند و مرا بیدار کردند. گفتند: حرکت کن و به خدمت امام زمان (عج) بیا که حضرت تو را احضار کرده است. حرکت کرده و خود را آماده نموده گفتم: اجازه بدھید جامه‌ام را بپوشم. صدایی از آن طرف در بلند شد که آن پیراهن مال تونیست. شلوارم را برداشته باز صدایی شنیدم که آن شلوار تو نیست، مال خودت را بردار.

شلوار خود را برداشته، پوشیدم و در جستجوی کلید منزل برآمدم، صدا بلند شد که در باز است. وقتی نزدیک درب رسیدم، دیدم اشخاص بزرگواری ایستاده‌اند. سلام کردم، جواب دادند و احترام نمودند و مرا به محلیکه الان مسجد ساخته شده بردند. در آنجا دیدم که تختی نهاده و بر روی آن فرشهای زیبایی گسترده‌اند و چند خدمتکار آنجا هستند. جوانی در سن سی سالگی بر روی آن تخت نشسته و در مقابلش پیر مردی است که کتابی را برای آن جوان می‌خواند. اطراف آنها بیش از شصت نفر مشغول نماز خواندن بودند. برخی لباس سفید و عده‌ای هم لباس سبز داشتند. آن پیر مرد که حضرت خضر بود مرا نشانید. امام (عج) به اسم مرا صدا زده گفت: می‌روی پیش حسن بن مسلم و به او می‌گویی چند سال است که این زمین را زراعت می‌کنی و ما خراب می‌کنیم. پنج سال است که اینکار را می‌کنی و امسال هم زراعت کرده‌ای! دیگر نباید این کار را بکنی. باید هر مقدار غله از این زمین بهره داشته‌ای برگردانی تا در اینجا مسجدی بنا شود. به او بگو این مکان شریفی است و خداوند اینجا را از بین زمینهای دیگر انتخاب نموده ولی تو آنرا جزء زمینهای خود قرار داده‌ای! تاکنون مبتلا به مرگ دو فرزند جوانت شده‌ای ولی عبرت نگرفتی. اگر عبرت نگیری از محلیکه گمان نداری گرفتار خواهی شد.

حسن بن مثله گفت: عرض کردم یک نشانه‌ای به من بدھید اینها بدون علامت نمی‌پذیرند و حرف مرا باور نمی‌کنند. فرمود: در این محل علامتی می‌گذاریم. تو برو و پیغام ما را برسان ضمناً پیش ابوالحسن می‌روی و به او می‌گویی حسن بن مسلم را احضار نماید و غله این چند سال را از او مطالبه کند و به مردم برای ساختن مسجد بدهد و بقیه مخارج را از درآمد ملک ما در رهق که از نواحی اردهال است تأمین نماید و منافع سالهای آینده را نیز صرف در تعمیر مسجد نمایند. به مردم بگو به

این مسجد توجه نمایند و این مکان را احترام کنند. دو رکعت نماز تحریت بخوانند در هر رکعت سوره حمد را یک مرتبه و سوره توحید را هفت مرتبه و ذکر رکوع و سجود را هفت مرتبه ادا کنند و دورکعت نماز برای صاحب الزمان (عج) بخوانند؛ وقتی به ایاک نعبد و ایاک نستعين رسیدند صدبار و ذکر رکوع و سجود هفت مرتبه و پس از سلام یک بار تهلیل (لا اله الا الله) و تسبیح فاطمه زهرا(س) و پس سر بسجده گذاشت، صدبار صلوات بفرستند. پس فرمود: هر کس این نماز را بخواند مثل اینستکه در خانه کعبه نماز خوانده است.

در این موقع به من فرمود: برگرد! چند قدم که رفتم باز مرا صدا زده فرمود: در میان گوسفندان جعفر کاشانی چوپان، بزری است باید آن را خریداری کنی. اگر اهل ده پول آنرا دادند می خری و گرنه باید از مال خودت بهای آن را بدهی! فردا شب بزرگ آوری در همین محل و آن را ذبح می کنی شب چهارشنبه هیجدهم ماه رمضان گوشت آنرا بین مریضها و کسانی که بیماری شدید دارند تقسیم می کنی. خداوند همه آنها را شفا می دهد. آن بزرگ و پرمو است هفت علامت دارد. سیاه و سفیدی آن مانند پول نقره است.

من برگشتم. حضرت برای مرتبه سوم مرا برگرداند و فرمود: در این محل هفتاد روز یا هفت روز اقامت می کنی! اگر هفت روز اقامت کردی منطبق بر شب قدر یعنی شب بیست و سوم است و اگر هفتاد روز اقامت کردی برابر با بیست و پنجم ذی القعده می شود. هر دو روز مبارک است. حسن بن مثله می گوید: بخانه برگشتم و تا اذان صبح پیوسته در فکر بودم. صبح نماز خواندم و پیش علی بن منذر رفتم و جریان را برای او تعریف کردم. با من آمد تا رسیدیم به همان محل شب گذشته گفت: بخدا سوگند

یکی از علامتها بیو که امام بتور فرموده همین میخها و زنجیرهایی است که اینجاست سپس با هم پیش سید ابوالحسن رفتیم؛ به در خانه اش که رسیدیم، دیدیم خدمتکاران او می‌گویند: سید ابوالحسن از سحر انتظار تو را دارد تو از جمکران هستی؟ گفتم: آری. خدمت سید رسیدیم سلام کرده و تواضع نمودم. با گرمی جواب داد و مرا احترام کرد. مرادر نزدیک خود نشانید. قبل از اینکه شروع به صحبت کنم گفت: حسن بن مثله من دیشب در خواب شخصی را دیدم که گفت مردی از جمکران بنام حسن بن مثله فردا پیش تو می‌آید! هر چه گفت قبول کن که او از طرف ما می‌آید. مبادا گفته او را رد کنی! از خواب بیدار شدم و تاکنون انتظار تو را داشتم. حسن بن مثله می‌گوید: من جریان شب گذشته را مفصل برای او نقل کردم. دستور داد اسبهای سواری آوردند. ما سوار شده و چون نزدیک ده رسیدیم، جعفر چوپان را با گله اش مشاهده کردیم. حسن بن مثله می‌گوید: داخل گله شدم. آن بز در آخر گله بود خودش بطرف من آمد، او را گرفتم. خواستم بهایش را بدهم اما چوپان قبول نکرد و گفت: این بز را تاکنون ندیده ام و جزء گوسفندان من نبوده و چند لحظه قبل که او را دیدم هر چه سعی کردم او را بگیرم نتوانستم. بز را همانطور که حضرت دستور داده بود به محل مسجد آوردیم و ذبح نمودیم. سید ابوالحسن نیز حسن بن مسلم را احضار و گندم آن چند سال را از او گرفت و گندم رهق را نیز آورد و مسجد را ساختند. سید ابوالحسن زنجیرها و میخها را در منزل خود نگه داشته بود و بیماران بدن خود را به آن زنجیرها می‌ساییدند و فوراً شفا می‌گرفتند ولی بعد از درگذشت سید، آن زنجیرها و میخها ناپدید گشتند. (۱)

۱- مهدی موعود، ترجمه آقای دوانی بر جلد سیزدهم بحار الانوار.

شفای بیمار بواسیله حجۃ‌بن‌الحسن(عج)

نقل شده است که: مردی بنام آقا محمد مهدی در سال ۱۲۹۹ هـ به کاظمین آمد. وی از ساکنین بندر ملومنین یکی از بنادر (برمه) بود که از کلکته تا آنجا از راه دریا در آن زمان با کشتیهای تجاری شش روز راه بوده است. پدرش اهل شیراز ولی او در بندر یاد شده متولد و پرورش یافته بود. و سی و سه سال قبل از تاریخ مذکور به بیماری سختی مبتلا شد که پس از رفع بیماری، لال و کر مانده بود. ولی برای شفا یافتن به زیارت امامان معصوم در عراق آمد و به کاظمین نزد فامیل‌ها یاش که از تجار معروف بودند وارد گشت، بیست روز در کاظمین بود تا اینکه مهیا برای رفتن به سامراء گشته و بستگانش او را به کنار کشتنی آوردند و به مسافرینی که از اهل بغداد و کربلا بودند سپردند و خواهش کردند که از او مراقبت و مواظبت کنند و کارهای او را انجام دهند و به بعضی از اهالی سامراء هم توصیه او را کردند. هنگامیکه او وارد سامراء شد، بعد از ظهر جمعه دهم جمادی الثانی همان سال به سردار سامراء وارد شده و در کنار بقیه افراد متولّ به امام دوازدهم(عج) به تصرع و توسل مشغول می‌شد. در ضمن شرح حال خود را بروی دیوار سردار می‌نویسد و از مردم درخواست دعا می‌کند. خودش هم مدتی طولانی دعا و توسل پیدا می‌کند. او هنوز دعایش تمام نشده بود که خداوند به معجزه امام دوازدهم(عج) او را شفا داده و او با زیان باز از سردار مقدس بیرون می‌آید.

روز شنبه او را به محضر درس میرزا محمد حسن شیرازی مرجع بزرگ می‌برند و در خدمت معظم له سوره حمد را از باب تبرک می‌خوانند. آن روز همه جا غرق در شادی و سرور می‌شود و شباهی یکشنبه و دوشنبه علماء در صحن مطهر عسگریین علیهم السلام جشن می‌گیرند و

چراغانی می‌کنند و شعراء این معجزه را بصورت شعر در می‌آوردن و به همه جا اعلام می‌نمایند.^(۱)

ماجرای مردی که سرش در صفین ضربت دید!

از یحیی الدین اربلی نقل شده که گفت:

روزی در خدمت پدرم بودم. دیدم مردی نزد او نشسته و چرت می‌زند. در آن حال عمامه از سرش افتاد و جای زخم بزرگی در سرش نمایان گشت. پدرم پرسید: این زخم چه بوده؟ گفت: این زخم را در جنگ صفين برداشتم. به او گفتند: تو کجا و جنگ صفين کجا؟

گفت: روزی به مصر مسافرت کردم و همراهم مردی از اهل (غزه) بود. در بین راه با هم در باره جنگ صفين صحبت کردیم. همسفر من گفت: اگر من در جنگ صفين بودم شمشیر خود را از خون علی (علیله) و یاران او سیراب می‌کردم! من هم گفتم: اگر من نیز در جنگ صفين بودم شمشیر خود را از خون معاویه ملعون سیراب می‌کردم. صحبت ما به جنگ کشید و با هم به جنگ و زدو خورد پرداختیم. یک وقت متوجه شدم که بر اثر زخمی که برداشته ام از هوش می‌روم. در آن اثنا دیدم شخصی مرا با گوشة نیزه‌اش بیدار می‌کند. چون چشم گشودم، از اسب فرود آمد و دست روی زخم سرم کشید که فوراً بهبود یافت.

آنگاه گفت: همینجا بمان! و بعد از اندکی ناپدید شد و سپس در حالیکه سر بریده همسفرم را که با من به نزاع پرداخته بود، در دست داشت با چهار پایان او برگشت و گفت این سردشمن توتست. تو بیاری ما برخاستی، ما هم تو را باری کردیم. چنانکه خداوند هر کسی را که او را

یاری کند، نصرت می‌دهد. پرسیدم شما کیستید؟ فرمود: من صاحب الامر هستم. سپس فرمود: از این به بعد هر کس پرسید: این زخم چه بوده؟ بگو ضریبی است که در صفين برداشته‌ام! (۱)

ارشاد بوسیله امام دوازدهم(عج)

شخصی که قبل‌آسنی بوده و بعد آشیعه شده علت شیعه شدن خود را این چنین بیان می‌کند:

اسم من یاقوت و در کنار پل دجله روغن فروشی می‌کردم. در یکی از سالها از شهر حله بیرون رفتم تا از صحرا نشینان اطراف روغن بخرم. چند منزل رفتم تا آنجه می‌خواستم خریدم و به اتفاق عده‌ای از اهالی حله بازگشتم. در یکی از منزلها در موقع بازگشت، فرود آمده و خوابیدیم. وقتی من بیدار شدم، دیدم که همه رفته‌اند و من در صحرای بسی آب و علفی که درندگان زیادی هم داشت تنها مانده‌ام. از آنجا تا نزدیکترین آبادی چند فرسخ راه بود، برخاسته و برآه افتادم ولی چون راه را نمی‌دانستم از طرفی متوجه ماندم و از طرفی از تشنگی و درندگان ترسناک بودم. در مانده شدم و در آن حال به خلفاً و مشایخ استغاثه کردم و از آنها کمک و شفاعت خواستم تا خداوند راهی برایم باز کند. ولی نتیجه‌ای نداشت. با خود گفتم از مادرم شنیده‌ام که می‌گفت: ما امام زنده‌ای داریم که کنیه‌اش ابا صالح است و به فریاد گم گشتگان می‌رسد، و در ماندگان و ضعفاء را یاری می‌کند. با خداوند پیمان بستم که اگر ابا صالح نجات دهد به مذهب شیعه که مادرم نیز شیعه بود، درآیم. پس او را صدا کردم و استغاثه نمودم که یک مرتبه کسی را دیدم که عمامه سبزی بر سر

داشت و با من همراه شد و به من فرمود که: به مذهب مادرم در آیم و فرمود به زودی به آبادی می‌رسی که آنها همه شیعه هستند. گفتم: ای آقای من! شما با من به آن آبادی تشریف می‌آورید! فرمود: نه، چون هزار نفر در اطراف بلاد به من پناهنده شده‌اند. می‌خواهم آنها را خلاص کنم پس از نظرم غایب شد. کمی راه رفتم به آن ده رسیدم. مسافت زیادی تا آن ده بود که همسفرهایم روز بعد به آنجا رسیدند چون به حله برگشتم به نزد سید مهدی فزوینی از فقهاء شیعه رفتم و ماجرای خود را برای او تعریف کردم و از او احکام و مسائل دینی را آموختم و از او پرسیدم چگونه می‌شود دوباره آنحضرت را زیارت کنم؟ فرمود: چهل شب جمعه به زیارت امام حسین (علیه السلام) برو. من هم شبهای جمعه بزیارت حضرت سید الشهداء می‌رفتم. یک مرتبه از چهل بار باقی مانده بود که روز پنج شنبه از حله به کربلا رفتم. ولی وقتی به دروازه شهر رسیدم، دیدم مأمورین از مردم گذرنامه می‌خواهند و خیلی هم سخت می‌گیرند. من گذرنامه نداشتم و پول آنرا هم همراه نیاورده بودم. چندبار خواستم بطور پنهانی از میان جماعت بگذرم ولی نشد. در همین اثناء امام دوازدهم (عج) را دیدم که داخل در لباس طلبه‌های ایرانی با عمامه سفیدی بر سر، داخل شهر است به او استغاثه کردم و کمک خواستم. بیرون آمد و مرا همراه خود داخل شهر برداشت و دیگر او را ندیدم و با حسرت و تأسف بر فراقش مانده‌ام.^(۱)

نجات مرد شیرازی توسط حجه بن الحسن (عج)

از ابوالوفای شیرازی نقل شده است که: در کرمان بدست «ابن الیاس»

اسیر بودم. او مرا به زنجیر کشیده بود که خبردار شدم که می‌خواهد مرا بکار آویزد.

من متولّس به امام سجاد (علیهم السلام) شدم. وقتی به خواب رفتم، رسول گرامی اسلام را در خواب دیدم که به من فرمود: در هیچ‌کدام از رویدادهای عالم به من و دخترم و فرزندانم (فرزندهم) متولّس مشو اما برادرم علی (علیهم السلام) انتقام تو را از کسی که به تو ظلم کرده می‌گیرد.

عرض کردم: یا رسول الله، مگرنه اینست که به فاطمه ظلم شد و علی صبر کرد و حق خودش را نیز غصب کردند او صبر کرد. پس چطور برای من از کسی که به من ظلم کرده انتقام می‌گیرد؟

فرمود: آن پیمانی بود که من با او عهد کرده بودم و دستور من بود که ناچار می‌بایست عمل می‌کرد که حق آنرا هم ادا نمود ولی حالاً وای بر کسی که به دوستان علی (علیهم السلام) ظلمی کند.

و اما علی بن الحسین (علیهم السلام) برای نجات از چنگال پادشاهان و سلاطین و مفسدۀ شیاطین مورد توسل قرار گیرد و محمد بن علی (علیهم السلام) و جعفر بن محمد (علیهم السلام) برای آخرت و اما موسی بن جعفر (علیهم السلام)، عافیت را از او بخواه. و اما علی بن موسی (علیهم السلام) برای درامان بودن در سفرهای دریا و خشکی به او متولّش و اما محمد بن علی (علیهم السلام) روزی را بوسیله او از درگاه خداوند متعال بخواه. و اما علی بن محمد (علیهم السلام) برای انجام دادن مستحبات و نیکی به برادران ایمانی و اما حسن بن علی (علیهم السلام) برای آخرت و اما حضرت حجت (علیهم السلام) هنگامی که شمشیر به گلویت رسید پس به او استغاثه کن و پناهندۀ شوکه او به فریادت می‌رسد و او پناهگاه است برای کسی که به او پناهندۀ شود.

بعد از این من استغاثه کردم و گفتم: ای مولای من، ای صاحب زمان من به تو پناهندۀ ام. ناگاه شخصی را دیدم که از آسمان فرود آمد، بر اسبی

سوار و به دستش اسلحه‌ای آهنین بود.

عرض کردم: ای مولای من، شرکسی که مرا اذیت می‌کند از من دفع نما فرمود: دفع کردم و من درباره توبه درگاه خداوند عزو جل دعا کردم و دعایم مستجاب شد.

چون صبح شد، این الیاس مرا خواست و زنجیر از من برداشت و خلعت به من عطا کرد. و گفت: به چه کسی توسل جستی؟ گفتم: به کسی استغاثه کردم که پناه بی پناهان است.^(۱)

مردی از اهل کاشان

نقل شده که مردی از اهل کاشان عازم بیت الله الحرام بود. در راه به نجف اشرف وارد شد و در آنجا سخت بیمار شد بطوریکه پاهایش خشک شد و قادر به راه رفتن نبود همراهان وی او را به یکی از صلح‌حکایه در یکی از حجرات مدرسه جنب حرم ساکن بود سپردهند و خود بمکه رفته‌ند. صاحب اتاق هر روز او را در اتاق می‌گذاشت و درب آنرا قفل کرده بیرون می‌رفت. یکروز او به صاحب اتاق گفت: دلم گرفته و دیگر از ماندن در اینجا وحشت می‌کنم. امروز مرا بیرون ببرو در جایی رها کن و هر جا که می‌خواهی برو او نقل می‌کند: صاحب اتاق هم مرا بطرف مقام امام زمان (عج) که در بیرون از نجف اشرف (قبرستان وادی السلام) واقع است برد و مرا در آنجا نشاند. سپس پیراهن خود را در حوض آنجا شست و روی درختی که در آنجا بود پنهن کرد و رفت. منهم تنها در آنجا ماندم و درباره سرنوشت خود فکر می‌کردم. ناگاه دیدم جوان خوش سیما و گندم گونی داخل صحن مقام صاحب الزمان شد و به من سلام

کرد. سپس یکراست به مقام قائم رفت و چند رکعت نماز با خضوع و خشوعی که کسی را بدان حالت ندیده بودم، خواند. وقتی از نماز فارغ شد، آمد نزد من و احوالم را پرسید. گفتم: مبتلا به یک بیماری شده‌ام که راحتی ندارم. خداوند نه شفا می‌دهد که بیهودی یا بیم و نه جانم را می‌ستاند که آسوده شوم. فرمود: غمگین مباش که بزودی خداوند هر دو آنها را بتومی‌دهد. این را گفت و رفت. وقتی او رفت دیدم پیراهن روی زمین افتاده است برخاستم و آنرا برداشتم و شستم و دوباره روی درخت پهن کردم. یکدفعه متوجه شدم که من که قادر به بلند شدن و راه رفتن نبودم. چطور شد که بلند شدم! بعد متوجه شدم که اثری از بیماری در من نیست لذا یقین کرم آن شخص امام زمان(عج) بوده است. اهل نجف گفتند: بعد از این حادثه او سالم بود تا موقعیکه حاجیها از مکه آمدند. او با آنها مدتی پسربرد و مجدداً مریض شد و از دنیا رفت و در صحن مطهر مدفن گردید.^(۱)

داستان پیر مرد رختشوی

حسن بن علی نقل می‌کرد که: پیر مرد رختشویی در کوفه بود که به زهد و عبادت معروف بود. در یکی از روزها که من در مجلس پدرم بودم، دیدم که این پیر مرد برای پدرم صحبت می‌کند، و پدرم خوب گوش می‌دهد. پیر مرد می‌گفت: شبی در مسجد جعفری (مسجدی قدیمی و بیرون از کوفه) بودم. نیمه‌های شب بود و من در آنجا مشغول عبادت در خلوت شب بودم که ناگاه سه نفر داخل مسجد شدند و چون به وسط حیاط رسیدند، یکی از آنها به زمین نشست و دست خود را به چپ و راست

روی زمین کشید که آبی جوشید و از آنجا آب بیرون زد.
آنگاه وضو گرفت و به آن دو نفر هم اشاره کرد آنها نیز وضو گرفتند،
پس جلو ایستاد و آن دو نفر به او اقتدا کردند. منهم رفتم به او اقتدا کرده و
نماز خواندم. پس از سلام نماز، وضع او مرا مبهوت کرد و آب بیرون
آوردنش را بزرگ شمردم.

از یکی آن دو نفر پرسیدم: این کیست؟ به من گفت: او صاحب الامر
فرزند امام حسن عسگری (علیه السلام) است. پیش رفتم و دستهای مبارک
حضرت را بوسیدم و عرضه داشتم: یا بن رسول الله! درباره شریف عمر
فرزند حمزه چه می فرمایید؟ آیا او بر حق است؟ فرمود: نه ولی چه بسا
که هدایت شود و پیش از مرگ مرا بیینند.

پیر مرد مطلب را به اینجا ختم نمود. بعد از مدتی شریف عمر از دنیا
رفت و نشاندیم که حضرت را دیده باشد. روزی با پسر شریف عمر دیدار
کردم و او درباره پدرش این واقعه را تعریف کرد:

در یکی از شبهایی که پدرم در بستر مرض مرگ قرار داشت و من نزد او
بودم. نیروی بدنی پدرم تحلیل رفته و صدایش ضعیف شده بود. در
اوآخر شب ناگهان با اینکه درها بسته بود، مردی بر ما وارد شد و هیبت او
مارا گرفت و با اینکه از آمدنش تعجب کرده بودیم ولی توجهی نداشتیم
که از او سؤال کنیم. آن مرد در کنار پدرم نشست و مدتی آهسته با وی
گفتگو کرد و پدرم می گریست؟ سپس برخاست و رفت. چون از دیدگان
ما غایب شد، پدرم به سختی تکان خورد و گفت: مرا بنشانید؛ ماهم او را
نشاندیم. او چشمهای خود را باز کرد و گفت: این شخصی که نزد من بود
کجا رفت؟ گفتیم: از همانجا که آمده بود بازگشت. گفت: دنبالش بروید.
رفتیم ولی او را نیافتیم. درها هم بسته بود ما نزد پدر بازگشتم و جریان را
به او گفتیم و از او پرسیدیم این شخص که بود؟ گفت: او صاحب

الامر (عج) بود. پس از آن بیماریش عود کرد و بیهوش شد.^(۱)

تشرییت شیخ حسین آل رحیم

در منتهی الامال آمده است که : مرد مومنی در نجف بود از خانواده معروف به آل رحیم که او را شیخ حسن می گفتند. او مردی پاک طینت و از مقدسین بود. ولی مبتلا به مرض سینه و سرفهای شده بود که با آن خون به همراه اخلاط از سینه‌اش بیرون می آمد.

از نظر مالی هم فقیر بود و برای تهیه غذای روزانه خود نزد اعراب بادیه‌نشین اطراف نجف اشرف می رفت که گاهی نان جو نصیبیش می شد. با این مریضی و فقر مالی، به زنی از اهل نجف علاقه پیدا کرده بود که هر موقع به خواستگاری او می رفت بخاطر فقرش جواب مثبت به او نمی دادند، چون این مشکلات به او روی آورد تصمیم گرفت چهل شب چهارشنبه به مسجد کوفه رود و آنطوریکه مشهور بود بعد از چهل شب می تواند امام زمان (عج) را زیارت کند و به حضرت متول گردد. حال از زیان شیخ حسن بقیه ماجرا را می خوانیم:

من چهل شب چهارشنبه به مسجد کوفه رفته و از شب تا صبح در آنجا بسر می بردم. شب چهارشنبه آخر، شب تاریکی از شبهای زمستان بود و باد تندی می وزید که گاهی همراه با باران بود. من در دکه‌ای که مقابل در اول مسجد است نشسته بودم و بخاطر اینکه از سینه‌ام خون می آمد نمی خواستم به مسجد داخل شوم. همراهم چیزی نبود که سرما را از من دفع کند؛ دلم تنگ و غم و اندوهم زیاد و دنیا در مقابل چشمم تاریک بود. با خود فکر می کردم ۳۹ شب گذشت و این شب چهلم است. نه کسی را

دیدم و نه چیزی برایم ظاهر شد و این همه مشقت و رنج که بردم و چهل شب از نجف به کوفه آمدم نتیجه نداده و تاکنون بجایی نرسیده‌ام.

برای گرم کردن قهوه‌ای که با خود از نجف آورده بودم آتشی روشن کردم مقدار قهوه کم بود. در این حال شخصی از سمت در اول مسجد متوجه من شد چون از دور او را دیدم مکدر شدم و با خود گفتم که این شخص آمده پیش من که قهوه بخورد و من امشب بی قهوه می‌مانم و عادت زیادی هم به قهوه داشتم. او به من رسید و سلام کرد و نام مرا برد و در مقابلم نشست، از اینکه نام مرا برد تعجب کردم و فکر کردم از اعرابی است که من گاهی در اطراف نجف پیش آنها می‌روم.

از او پرسیدم که از کدام طایفه عربست؟ گفت: که از بعضی ایشانم. من اسم هر یک از طوایف عرب را که بردم فرمود: نه من از آنها نیستم. من عصبانی شدم و از روی استهزا گفت: حتماً از قبیله طریطه‌ای (ناکجا آباد)، او از سخن من تبسمی کرد و گفت: اشکالی ندارد، من از هر کجا باشم بگو چه شده که به این جا آمده‌ای! گفت: نفعی به شما ندارد که بگویم. گفت: چه ضرر دارد که بگویی؟ من از اخلاق خوب و شیرین سخنی او متعجب شدم و قلبم به او مایل شد. طوری شد که هر چه سخن می‌گفت محبتم به او زیادتر می‌شد. من برای او سیگاری از توتون درست کردم و به او دادم. گفت: تو آنرا بکش، من نمی‌کشم. من برای او در فنجان قهوه ریختم و به او دادم. گرفت و اندکی از آن خورد آنگاه به من داد و گفت: تو آن را بخور. من آنرا گرفتم و خوردم. در آن حال هر لحظه محبتم به او زیادتر می‌شد. گفت: ای برادر امشب تو را خداوند برای من فرستاده که مونس من باشی! آیا نمی‌آیی که با هم به مقبره جناب مسلم برویم؟ گفت: با تو می‌آیم. حال ماجرای خود را نقل کن. گفت: ای برادر! من حقیقت را برای تو می‌گویم. من آدم فقیری هستم و چند سال هم هست

که از سینه‌ام خون می‌آید و علاجش را نمی‌دانم و عیال هم ندارم و به زنی از اهل محله خودمان در نجف اشرف علاقه پیدا کرده‌ام ولی چون فقیر هستم، گرفتنش برایم میسر نیست، بعضی به من گفتند: جهت رفع گرفتاریهای خود به صاحب الزمان (عج) متولّ شو! و چهل شب در مسجد کوفه بسر بپرا آن جناب را خواهی دید و حاجت را برمی‌آورد ولی این آخرین شب چهارشنبه است و چیزی ندیدم با اینهمه زحمتی که کشیده‌ام و به اینجا آمده‌ام. او فرمود: اما سینه تو عافیت یافت و اما آن زن به این زودی نصیبت می‌شود و اما فقرت بحال خود باقی است تا بمیری! من در آن حال غافل بودم و ملتقت نبودم. گفتم: نمی‌روم بسوی قبر جناب مسلم؟ فرمود: برخیز! پس بر خاستم و او جلو ایستاد و چون وارد زمین مسجد شدم فرمود: آیا دورکعت نماز تحيت مسجد را نخوانیم! گفتم، می‌خوانم، او نزدیک شاخص سنگی که در میان مسجد است ایستاد و من در پشت سرش با فاصله‌ای ایستادم و تکبیرة الاحرام را گفتم و مشغول خواندن فاتحه شدم. ناگاه قرائت فاتحه او را از نظر حسن قرائت طوری شنیدم که مانند آنرا نشنیده بودم. پیش خود گفتم: شاید او صاحب الزمان (عج) باشد. چون به او نگاه کردم در حالتی که آن جناب در نماز بود دیدم که نور عظیمی او را احاطه کرد به نحوی که نتوانستم او را تشخیص دهم و در این حال مشغول نماز بود و من قرائت آن جناب را می‌شنیدم. و بدنم می‌لرزید و از بیم حضرتش نتوانستم نماز را قطع کنم. به هر نحو بود نماز را تمام کردم و دیدم نور از زمین بالا رفت. من مشغول به گریه و زاری شدم و عذر خواهی از بی ادبی که در مسجد با جنابش نموده بودم کردم و گفتم: ای آقا! من! وعده شما راست است. شما به من وعده فرمودید که با هم به قبر مسلم برویم. در بین سخن گفتن بودم که نور متوجه قبر مسلم شد من نیز متابعت کردم و آن نور داخل در قبة مسلم

شد و در فضای قبه قرار گرفت و پیوسته چنین بود و من مشغول گریه و ندبه بودم تا آنکه فجر طالع شد و آن نور عروج کرد. چون صبح شد ملتفت سخنان حضرت شدم که فرمود سینه‌ات شفا یافت. دیدم که سینه‌ام صحیح و ابدآ سرفه نمی‌کنم و هفته‌ای نگذشت که آن زن به ازدواج من در آمد و فقر هم بحال خود باقی است، چنانچه آن جناب فرمود.^(۱)

داستان سید رشتی

در مقاطیع الجنان داستان ملاقات سید احمد موسوی رشتی چنین نقل شده است که:

در سال ۱۲۸۰ هجری قمری به قصد سفر حج از رشت به تبریز رفت و در خانه حاجی صفر علی تبریزی مهمان شدم. چون قافله‌ای برای سفر نبود متحیر بودم که چه کنم، تا آنکه اسبی را از شخصی کرایه کرده و به تنهایی حرکت کردم. در راه سه نفر دیگر بنامهای حاجی ملا باقر تبریزی و حاجی سید حسین تبریزی و حاجی علی نامی (که کارهای خدماتی طول راه را انجام می‌داد) بهم ملحق شدند. ما با تفاق حرکت کردیم تا به محل «ارزنه الروم» رسیده و از آنجا بطرف «طرابوزن» حرکت کردیم. در یکی از محلهای بین این دو شهر، حاجی جبار بنزد ما آمد و گفت این محلی که در پیش داریم خیلی ترسناک است لذا زودتر حرکت کنیم تا به همراه قافله باشیم، چون ما عقب تراز قافله‌ای که در آن مسیر حرکت می‌کرد می‌رفتیم. ما دو ساعت و نیم مانده به صبح حرکت کردیم. مقدار سه ربع فرسخ رفته بودیم که هوا تاریک و برف مشغول باریدن شد بطوریکه رفقا هر کدام سر خود را پوشانیده و تند راندند و من هر چه کردم به آنها برسم

نتوانستم تا آنکه آنها رفتند و من تنها شدم؛ من از اسب پیاده شدم و در کنار راه نشستم و خیلی مضطرب بودم چون نزدیک ششصد تومان برای مخارج راه بهمراه داشتم. با خود قرار گذاشتم که در همین محل بمانم تا صبح شود و به محلی که از آن آمده‌ایم برگردم و چند نفر مستحفظ با خود همراه بیاورم و بقاشه ملحق شوم.

در آن موقع در مقابل خود باغی دیدم و در آن باغ، باغبانی بود که بیلی در دست داشت و به درختان می‌زد که برف از آنها بریزد. او پیش آمد و با فاصله کمی ایستاد و فرمود کیستی؟ عرض کردم: رفقا رفتند و من ماندم و راه را نمی‌دانم. بزیان فارسی فرمود: نافله بخوان تا راه را پیدا کنی! من مشغول نماز شب شدم. بعد از اتمام نماز او آمد و فرمود: نرفتی! گفت: والله راه را نمی‌دانم. فرمود: جامعه بخوان! من زیارت جامعه را حفظ نداشم و تاکنون حفظ ندارم ولی در آن موقع از جای برخاستم و زیارت جامعه را تماماً از حفظ خواندم. مجدداً او نمایان شد فرمود: نرفتی! هستی! مرا بی اختیار گریه گرفت. گفت: هستم! راه را نمی‌دانم. فرمود: عاشورا بخوان زیارت عاشورا را حفظ نداشم و الان هم حفظ ندارم ولی برخاستم و از حفظ مشغول زیارت عاشورا شدم و تمام صد لعن و سلام و دعای علقمه را خواندم. دیدم آمد و فرمود نرفتی هستی! گفت: نه تا صبح هستم. فرمود: من تو را به قافله می‌رسانم! و رفت و برالاغی سوار شد و بیل خود را بردوش گرفت و فرمود: پشت سر من برالاغ سوار شو. سوار شدم و دهانه اسب خود را کشیدم، اسب حرکت نکرد. فرمود جلو اسب را بمن بدنه، سپس بیل را بردوش چپ گذاشت و عنان اسب را بدست راست گرفت و برآه افتاد و اسب هم حرکت کرد. سپس دست خود را بر زانوی من گذاشت و فرمود: شما چرا نافله نمی‌خوانید نافله نافله! سه مرتبه فرمود. باز فرمود: شما چرا عاشورا نمی‌خوانید عاشورا،

عاشورا، عاشورا سه مرتبه و بعد فرمود: شما چرا جامعه نمی خوانید جامعه، جامعه، جامعه! و در حرکت بنحو دایره وار حرکت می نمود. یکدفعه برگشت و فرمود: رفقای تو آنجا هستند که لب نهری مشغول گرفتن و ضو برای نماز صبح هستند. من از الاغ پایین آمدم که سوار اسب خود شوم. ولی نتوانستم. آن جناب پیاده شد و بیل را در برف فرو کرد و مرا سوار کرد و سر اسب را به سمت رفقای من برگردانید. من یکدفعه بفکر فرو رفتم که این شخص کی بود که زبان فارسی حرف می زد حال آنکه زبانی جز ترکی و مذهبی غالباً جز عیسوی در آن منطقه نبود و چگونه به این سرعت مرا به رفقایم رسانید؟ پس به پشت سر خود نظر کردم، احدی را ندیدم و اثری از او نبود، و به رفقای خود ملحق شدم.

قصة ابو راحج حمامی

از عده‌ای از بزرگان و فضلا از جمله شمس الدین محمد بن قارون نقل شده که:

حاکم حله شخصی بود بنام (مرجان الصغیر) به او گزارش داده بودند که ابو راحج، خلفا را دشنام می دهد. دستور داد که او را احضار کردند و سپس او را بشدت و به قصد کشت، کتک زدند آنقدر به صورتش زدند که دندانهای ثنایای او افتاد. زیانش را بیرون آوردند و بر آن حلقة آهنی زدند و بینی او را سوراخ کردند و ریسمانی که از مو درست شده بود در آن وارد کردند. و به آن طنابی بستند. سپس حاکم دستور داد او را به همین وضع در کوچه‌های حله بگردانند. همین کار را هم کردند. تماشا چیان هم از هر طرف او را می زدند تا جایی که روی زمین افتاد و مرگ را پیش روی خواه دید. وقتی نتیجه را به حاکم اطلاع دادند دستور داد او را بکشند. ولی عده‌ای پا در میانی کردند و گفتند: او پیر مرد سالخورده‌ای است و آنچه بر

سرش آمده او را از پای در می‌آورد. او را رها کن که خواهد مرد و دیگر نخونش را بگردن نگیر! حاکم هم با اصرار آنها قبول کرد و از کشتن او صرف نظر نمود. بستگانش آمدند و او را در حالیکه صورت وزیانش باد کرده بود به خانه بردنده و کسی تردید نداشت که او همان شب خواهد مرد. برخلاف انتظار، فردای آن شب که مردم برای اطلاع از وضع او بدیدارش رفته‌اند، دیدند که در حال صحّت و سلامت نماز می‌خواند. دندانهاش به حال سابق برگشته و جراحتها یاش التیام یافته و اثری از آنها باقی نمانده، و پارگی صورتش رفع گردیده است. مردم تعجب کرده و ماجرا یاش را پرسیدند. گفت: من مرگ را دیدم. زبان سخن گفتن هم نداشتم که از درگاه خداوند متعال حاجتی بخواهم، لذا در دل دعا کردم و به مولا و آقا یام صاحب الزمان (عج) استغاثه نمودم. چون شب فرارسید، ناگهان دیدم خانه‌ام پر نور شد و یکدفعه دیدم مولا یام امام زمان (عج) دست مبارکش را بر صورتم کشید و به من فرمود: بیرون برو و در طلب روزی برای زن و بچه‌ات کار کن که خدا تو را عافیت داد، و به این وضعی که می‌بینید شدم.

شیخ شمس الدین محمد بن قارون گفت: به خدای متعال قسم که این ابو راحیح قبل از این حادثه خیلی ضعیف و کم بنیه و زشت و کوتاه ریش بود و من همیشه به حمامی که او در آن بود می‌رفتم ولی پس از این جریان از کسانی بودم که وقتی او را دیدم متوجه شدم، نیرویش زیاد شده و قامتش راست گردیده و ریشش بلند و صورتش سرخ شده و انگار به سن بیست سالگی برگشته و پیوسته به همان حالت بود تا اینکه وفات یافت.^(۱)

ملاقات با امام زمان (عج) در کنار کعبه معظمه

از احمد بن محمد انصاری نقل شده که: با جماعتی از متصره از جمله محمودی و علان کلینی و ابوالمیثم دیناری و ابو جعفر احول که تعدادشان به سی نفر می‌رسید و در میان آنها (بنابر آنچه بعدها دانستم) فرد مخلصی جز محمد بن القاسم نبود، در مکه کنار مستجار بودیم که ناگهان جوانی از میان طواف کنندگان پیش ما آمد در حالیکه با دو پارچه احرام بسته بود و نعلینی در دست داشت. چون چشم ما به او افتاد، همگی از هیبتیش برخاستیم و هیچیک از ما باقی نماند مگر اینکه برخاست و بر او سلام کرد.

او نشست و به سمت راست و چپ متوجه شد. آنگاه فرمود: آیا می‌دانید امام حسین (طیلل) در دعای الحاج چه می‌گفت؟ گفتیم: چه گفت؟ فرمود: او چنین گفت: اللهم انى استك باسمك الذى به تقوم السماء و به تقوم الارض و به تفرق بين الحق والباطل و به يجمع بين المترافق و به تفرق بين المجتمع و به احصيت عدد الرمال وزنة الجبال وكيل البحار ان تصلى على محمد وآل محمد و ان يجعل لى من امرى فرجا و مخرجا سپس برخاست و به طواف مشغول شد ما هم برخاستیم تارفت. ولی فراموش کردیم که از او بپرسیم که کیست؟ تا فردا همان وقت که میان طواف به سوی ما آمد. مانیز همانند روز قبل به احترام او از جای برخاستیم. او در وسط نشسته و به راست و چپ نگاهی انداخت و فرمود: آیا می‌دانید که امیر المؤمنین (طیلل) بعد از نماز فریضه چه دعایی می‌کرد؟ گفتیم چه می‌فرمود؟ فرمود: چنین می‌گفت:

اللَّهُمَّ إِنِّي رَفِعْتُ الْأَصْوَاتَ وَ دُعَيْتُ الدُّعَوَاتُ وَ لَكَ عَنِتَ الْوِجْهَ وَ لَكَ خَضَعْتُ الرُّقَابَ وَ إِنِّي أَتَحْكَمُ فِي الْأَعْمَالِ، يَا خَيْرَ مَسْؤُولٍ وَ خَيْرَ مَنْ أَغْطَى،

یا صادق یا باری یا مَنْ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ یا مَنْ أَمَرَ بِالْدُعَاءِ وَ تَكَفَّلَ بِالْجَابَةِ
یا مَنْ قَالَ أَذْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ، یا مَنْ قَالَ: وَإِذَا سَأَلْتَكَ عِبَادِي عَنِّی فَإِنِّی قَرِيبٌ
أَجِبُّ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلَيَسْتَجِبُوا إِلَیَّ وَلَيُؤْمِنُوا بِی لَعَلَّهُمْ يَزْشُدُونَ، یا
مَنْ قَالَ: یا عِبَادِی الَّذِینَ أَسْرَفُوا عَلَیَّ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يَغْفِرُ الذَّنْبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

آنگاه بار دیگر پس از این دعا به سمت راست و چپ نگریست سپس
فرمود: آیا می دانید امیر المؤمنین علیه السلام در سجدۀ شکر چه
می گفت؟ گفته: چه می گفت؟ فرمود: او می گفت:

یا مَنْ لَا يُزِيدُهُ الْخَاجُ الْمُلْحَدُونَ الْأَجُودُ وَ كَرَمُ، یا مَنْ لَهُ خَرَائِنُ السَّفَوَاتِ وَ
الْأَرْضِ، یا مَنْ لَهُ خَرَائِنُ مَادَقَ وَ جَلَ لَا تَمْنَعُكَ إِسْائِتِی مِنْ إِحْسَانِكَ إِلَى إِنِّی
أَسْئَلُكَ أَنْ تَعْمَلَ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ فَأَنْتَ أَهْلُ الْجُودِ وَ الْكَرَمِ وَ الْعَفْوِ یا رَبِّیَاهُ یا
اللَّهُ إِفْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ فَأَنْتَ أَهْلُ الْجُودِ وَ الْكَرَمِ وَ الْعَفْوِ یا رَبِّیَاهُ یا اللَّهُ إِفْعَلْ
بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ فَأَنْتَ قَادِرٌ عَلَیِ الْعُقُوبَةِ وَ قَدْ أَسْتَخْفَقْتُهَا لِاحْجَةَ لِی وَ لَا عُذْرَ
لِی عِنْدَكَ أَبُوَءُ إِلَيْکَ بِذُنُوبِی كُلُّهَا وَ أَعْتَرُفُ بِهَا كَنِّی تَغْفُو عَنِّی وَ أَنْتَ أَعْلَمُ بِهَا
مِنِّی بُؤْتُ إِلَيْکَ بِكُلِّ ذَنْبِ أَذْنَبَهُ وَ بِكُلِّ خَطِيئَةِ أَخْطَأَتُهَا وَ بِكُلِّ سَيِّئَةِ عَمِلْتُهَا یا
رَبِّ اغْفِرْلَنِی وَ ازْحَمْ وَ تَجَاوزْ عَمَّا تَعْلَمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ.

آنگاه برخاست وارد طوف شد، ما نیز به احترام او برخاستیم، فردا
همان وقت بازگشت و ما همچون روز قبل ازاو تجلیل کردیم، در میان ما
نشست و به راست و چپ نظری افکند، سپس فرمود: علی بن الحسین
سید العابدین علیه السلام در سجدۀ در این موقع اشاره به حجر اسماعیل
زیر ناو دان - چنین می فرمود: عَبِيدُکَ بِفَنَائِکَ، فَقِيرُکَ بِفَنَائِکَ، سَائِلُکَ
بِفَنَائِکَ یَسْأَلُکَ مَا لَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ غَيْرُکَ.

سپس به سمت راست و چپ نگریست و به محمد بن القاسم علوی از میان مانظری افکند و گفت: ای محمد بن القاسم تو ان شاء الله برو وضع خیری هستی.

سپس برخاست و در طواف وارد شد و از ما باقی نماند مگر اینکه دعاها یعنی که فرموده بود حفظ شده و فراموش کردیم که در باره او صحبت کنیم تا آخرین روز.

محمودی به ما گفت: آیا این شخص را می‌شناسید؟ گفتیم: نه، گفت: والله این صاحب الزمان شما است. گفتم: ای ابو علی چگونه دانستی؟ یاد آور شد که او هفت سال است از خدای عزوجل می‌خواهد و دعا می‌کند که صاحب الزمان را ببیند. و مشاهدات خود را اینچنین بیان کرد: در عصر روز عرفه ناگهان همان مرد را دیدم که دعایی می‌خواند که آنرا درک و حفظ کردم، از او پرسیدم:

از کجا هستی؟ فرمود: از مردم. گفتم از کدام مردم؟ فرمود: از عرب آنها. گفتم: از کدامین تیره عرب؟ فرمود: از شریفترین و بزرگوارترین آنها. عرض کردم: شریفترین و بزرگوارترین آنها کیانند؟ فرمود: بنی هاشم. گفتم: از کدام خاندان بنی هاشم؟ فرمود: از صاحب برترین مقامها و عالیترین مراتب. عرض کردم: آنها کدامین از بنی هاشمند؟ فرمود: از آنها که سرهارا شکافتند و مردم را اطعام کردند و در دل شب که مردم بخوابند نماز خواندند.

با خود گفتم که او علوی است و به همین خاطر که علوی بود او را دوست داشتم، ولی یکباره از دیدگانم غایب شد و ندانستم که به آسمان بالا رفت یا در زمین فروشد. از کسانی که دور برم بودند پرسیدم: آیا این علوی را می‌شناسند؟ گفتند: بله، هر سال با ما پیاده به حجج می‌آید. گفتم: سبحان الله به خدا قسم آثار راه رفتن در او نمی‌بینم، سپس با اندوه و غم

فراوان به سوی مزدلفه رفتم و در آن شب خوابیدم که در خواب رسول الله صلی الله علیه وآل‌ه را دیدم، به من فرمود: ای محمد مطلوب خود را دیدی؟ عرض کردم: او کیست ای آقای من؟ فرمود: آنکه امشب دیدی صاحب الزمان شما بود. وقتی مطلب به اینجا رسید و داستان ملاقات را به ما گفت او را سرزنش کردیم که چرا زودتر به ما نگفت. جواب داد فراموش کرده بودم.^(۱)

حمایت از شیعیان بوسیله حجه بن الحسن(عج)

شخص موثق و مورد اطمینانی نقل کرد: موقعیکه شهر بحرین در تصرف فرنگیان بود، شخصی از مسلمین را بحکومت آنجا گماشتند تا موجب آبادی بیشتر آنجا شود و بهتر بتواند بوضع اهالی رسیدگی کند. این والی مردی ناصبی بود. بعلاوه وزیری داشت که تعصیش از وی بیشتر بود، وزیر نسبت باهل بحرین که دوست دار اهل بیت (علیهم السلام) بودند اظهار دشمنی می‌کرد، و برای نابودی و زیان رساندن بآنها حیله‌ها می‌انگیخت. یک روز وزیر در حالیکه اناری در دست داشت نزد والی رفت و انار را باو داد. والی دید بر روی پوست انار نوشته است: لا اله الا الله محمد رسول الله ابوبکر و عمر و عثمان و علی خلفاء رسول الله. وقتی بدقت آنرا نگریست، دید که این عبارت بطور طبیعی در پوست انار نوشته شده، بطوریکه گمان نمیرفت ساخته دست بشر باشد و از این حیث در شکفت ماند! والی به وزیر گفت: این دلیل روشن و برهان محکمی است بر ابطال مذهب رافضی‌ها (شیعیان). نظر تو در باره مردم بحرین چیست؟ وزیر گفت: این جماعت متعصب می‌باشند و منکر دلایل هستند، امر

کن آنها را حاضر نمایند و این انار را بآنها نشان بده، اگر پذیرفتند و به مذهب ما در آمدند شما ثواب فراوان برده اید، و چنانچه نپذیرفتند و همچنان بر گمراهی خود باقی ماندند، آنها را در قبول یکی از سه چیز مخیر گردان. یا حاضر شوند با ذلت و خواری مثل یهود و نصاری جزیه بدهند، و یا جوابی برای این دلیل روشنی که نمی توان آنرا نادیده گرفت بیاورند، و یا اینکه مردان آنها کشته شوند وزنان و اولاد ایشان اسیر گردند و اموالشان را به غنیمت گیریم.

والی رأی وزیر را مورد تحسین قرار داد و فرستاد علما و افاضل و نیکان و نجبا و بزرگان شیعه بحرین را احضار نمود و انار را به آنها نشان داد و گفت: اگر جواب کافی و قانع کننده‌ای نیاورید یا باید کشته شوید و اسیر گردید و اموالتان ضبط شود، و یا همچون کفار جزیه بپردازید. آنها چون انار را دیدند سخت متحیر گشتند، و نتوانستند جواب شایسته‌ای بدهند، رنگ صورتشان پرید و بدنهایشان بلرزو افتاد. سپس بزرگان آنها بوالی گفتند: سه روز به ما مهلت بده شاید بتوانیم جوابی که مورد پسند واقع شود بیاوریم و گرنه هر طوری خواهی میان ما حکم کن. والی هم به آنها مهلت داده رجال بحرین در حالیکه هراسان و مرعوب و متحیر بودند، از نزد والی بیرون آمده مجلس گرفتند و به مشورت پرداختند. آنگاه بنا گذاشتند که از میان صلحاء و زهاد بحرین ده نفر و از میان آن ده نفر هم سه نفر را انتخاب کنند. چون چنین کردند به یکی از آن سه نفر گفتند تو امشب را برو بیابان و تا صبح مشغول عبادت باش و از خداوند بوسیله امام زمان یاری بخواه او هم رفت و شب را به صبح آورد و چیزی ندید ناچار برگشت و جریان را به آنها اطلاع داد. شب دوم هم نفر دوم را فرستادند و او نیز مانند شخص نخست برگشت و خبری نیاورد و بر اضطراب و پریشانی آنها افزود. آنگاه نفر سوم را که مردی پاک سرشت

و دانشمند بود و نامش محمد بن عیسی بود، خواستند واو شب سوم را با سرو پای برخene روی به بیابان نهاد. آن شب، شب تاریکی بود. محمد بن عیسی تمام شب را مشغول دعا و گریه و توسل بخدا بود که شیعیان را از آن بلیه رهایی بخشد و حقیقت مطلب را برای آنها روشن سازد و برای تأمین منظور متوصل به حضرت صاحب الزمان(عج) گردید.

در آخر شب ناگاه دید مردی او را مخاطب ساخته و می‌گوید: ای محمد بن عیسی! چه شده که تو را بدین حالت می‌بینم، و برای چه باین بیابان آمده‌ای؟ گفت: ای مرد مرا بحال خود واگذار. من برای کار بزرگ و مطلب مهمی بیرون آمده‌ام که آنرا جز برای امام خود نمی‌گوییم، و شیکوه آنرا نزد کسی می‌برم که این راز را بر من آشکار سازد.

او گفت: ای محمد بن عیسی صاحب الامر من هستم. مقصودت را بگو. گفت: اگر تو صاحب الامر می‌باشی داستان مرا می‌دانی و نیازی نداری که من آنرا شرح بدهم.

فرمود: آری تو بخاطر مشکلی که انار و نوشته روی آن برای شما ایجاد کرده و تهدیدی که والی نموده است به بیابان آمده‌ای!

محمد بن عیسی وقتی این را شنید بطرف او رفت و عرض کرد: آری ای آفای من! شما می‌دانید که ما چه حالی داریم شما امام و پناهگاه ما می‌باشید و قادر هستید که این خطر را از ما بر طرف سازید، بداد ما برس! حضرت فرمود: ای محمد بن عیسی! وزیر ملعون درخت اناری در خانه خود دارد. قالبی از گل شکل انار در دو نصف ساخته و داخل هر نصفی از آن قسمتی از آن کلمات را نوشته است، آنگاه آن قالب گلی را روی انار نهاده و در وقتیکه انار کوچک بود توی آن گذاشت و آنرا محکم بسته است. آنگاه بمروز که انار بزرگ شده آن نوشته در پوست انار تأثیر بخشیده تا باین صورت در آمده است! فردا می‌روی نزد والی و بسوی

می‌گویی: جواب تو را آورده‌ام ولی حتماً باید در خانه وزیر باشد وقتی بخانه وزیر رفتید بسمت راست خود نگاه کن که غرفه‌ای می‌بینی. آنگاه بوالی بگو: جواب تو در همین غرفه است. وزیر می‌خواهد از نزدیک شدن بغرفه سرباز زند ولی تو اصرار کن! و سعی کن که از آن بالا بروی، وقتی دیدی وزیر خودش بالا رفت تو هم با او بالا برو او را تنها مگذار مبادا از تو جلو بیافتد! هنگامیکه وارد غرفه شدی در دیوار آن سوراخی می‌بینی که کیسه سفیدی در آن است. آنرا بردار که خواهی دید قالب گلی انار که برای این نقشه ساخته است در آن کیسه است سپس آنرا جلو والی نهاده و انار معهود را در آن بگذار تا حقیقت مطلب برای او روشن گردد! و نیز بوالی بگو: ما معجزه دیگری هم داریم و آن اینکه داخل این انار جز خاکستر و دود چیزی نیست. اگر می‌خواهی صحت آنرا بدانی بوزیر بگو آنرا بشکند وقتی وزیر آنرا شکست دود و خاکستر آن بصورت وریش او می‌پاشد.

وقتی محمد بن عیسی این سخنان را از امام شنید بسیار مسرور گردید و دست مبارک امام را بوسید و با مژده و شادی مراجعت نمود. چون صبح شد رفته بخانه والی و همانطور که امام دستور داده بود عمل کرد، سپس والی رو کرد به محمد بن عیسی و پرسید چه کسی این را بتو خبر داد؟ گفت: امام زمان ما و حجت پروردگار. پرسید امام شما کیست؟ او هم یک ائمه را بتوی معرفی کرد تا با امام زمان صلوات الله علیه رسید. والی گفت: دستت را دراز کن تا من گواهی دهم که نیست خدایی مگر خداوند یگانه و اینکه محمد بنده و پیامبر اوست، خلیفه بالافصل بعد از او امیر المؤمنین (علیه السلام) است آنگاه اقرار ب تمام ائمه تا آخر آنها نمود و ایمانش نیکو گشت. سپس دستور داد وزیر را بقتل رساندند و از مردم بحرین معذرت خواست و نسبت به آنها نیکی نمود و آنها را گرامی

داشت. ناقل حکایت گفت: این حکایت نزد اهل بحرین مشهور و قبیر محمد بن عیسی در آنجا معروف است و مردم بزیارت آن می‌روند.^(۱)

شفایافت بدنست امام عصر(عج)

نقل شده که در نواحی حله شخصی بنام اسماعیل بن حسن هرقلی ساکن بود. او برای پرسش شمس الدین این ماجرا را نقل نمود: در ایام جوانی، جراحتی به پهنای کف دست یک انسان در ران چپم پیدا شد. این زخم در فصل بهار می‌شکافت و خون و چرک از آن بیرون می‌آمد و درد آن مرا از بسیاری از کارهایم باز می‌داشت. در آن موقع در هرقل «دهی نزدیک حله» بودم. روزی به حله رفتم و بخانه سید رضی الدین علی بن طاووس (ره) وارد شده و از ناراحتی خود نزد وی درد دل کردم و گفتم می‌خواهم در شهر آنرا مداوا کنم.

سید اطباء و پزشکان حله را خواست و محل درد را به آنها نشان داد. اطباء گفتند: این زخم در بالای رگ اکحل (رگی در آرنج) قرار گرفته و معالجه آن خطروناک است. این جراحت را باید برید ولی اگر بیریم، رگ قطع شده و شخص می‌میرد.

سید بن طاووس به من گفت: من می‌خواهم به بغداد بروم و چه بسا پزشکان آنجا واردتر باشند توهمند با من بیا. من همراه سید به بغداد رفتم. در آنجا پزشکان مرا معاينه کردند و آنها هم همان جوابی را دادند که اطباء حله گفته بودند. لذا از این حیث دلتنه شدم.

من به سید گفتم حالا که من به بغداد آمده‌ام از همینجا به سامرہ برای زیارت رفته و از آنجا بوطن باز می‌گردم. سید هم فکر مرا تحسین

کرد. و من اثاث خود را نزد سید گذاردم و حرکت کردم. چون وارد سامره شدم ائمه را زیارت کردم و از سردارب مقدس پایین رفته و قسمتی از شب را در سردارب گذراندم و از خدا کمک خواسته و امام دوازدهم (عج) را شفیع قرار دادم. تا روز پنجشنبه در سامراء بودم آنگاه به کنار شط دجله رفته و غسل کرده و لباس تمیزی پوشیدم و آبخوری که با خود داشتم پر کردم و بیرون آمدم که بشهر بروگردم. در آنحال دیدم چهار نفر سوار از دروازه شهر بیرون می‌آیند. چون در اطراف شط عده‌ای از سادات گوسفندان خود را می‌چرانیدند، لذا گمان کردم که سواران از آنها هستند. وقتی به هم رسیدم دیدم یکی از آنها جوانی است که تازه خط محاسن بر صورتش نقش بسته و هر چهار نفر شمشیری حمایل دارند. یکنفرشان پیرمردی بود که نیزه‌ای در دست داشت و دیگری شمشیری حمایل نموده و نقاب بصورت وقبایی روی شمشیر پوشیده که گوشة آنرا از زیر بغل گذرانیده بود.

پیر مرد نیزه‌دار در سمت راست جاده ایستاد و ته نیزه خود را بزمین زد آن دو جوان هم در سمت چپ ایستادند و شخص قباپوش هم در وسط راه مقابل من ایستاد. آنها بمن سلام کردند و من هم جواب آنها را دادم. مرد قباپوش بمن گفت: تو فردا می‌خواهی نزد کسانت بروی؟ گفتم: آری! فرمود: بیا جلو تا جراحتی که تو را رنج می‌دهد به بینم. من مایل نبودم که آنها با من تماس پیدا کنند و پیش خود گفتم مردم بیابان گرد، از نجاست پرهیزی ندارند و من هم تازه از آب بیرون آمده و لباسم تراست با این حال نزد وی رفتم و او دست مرا گرفت و بطرف خود کشید و با دست دوشم را تا پایین لمس نمود تا آنکه دستش بجراحت خورد و آنرا طوری فشار داد که دردم گرفت. سپس مانند اول سوار اسب شد. در این موقع پیر مرد نیزه بدست گفت: اسماعیل! راحت شدی! من تعجب کردم

که از کجا اسم مرا می‌داند. گفتم: انشاء الله ما و شما راحت و رستگار هستیم.

بعد پیرمرد گفت: این آقا امام زمان(عج) است. با شنیدن این کلام پیش رفتم و همانطور که سوار بود پای حضرتش را بوسیدم سپس برآه افتادند و من با آنها می‌رفتم. امام (علیه السلام) فرمود: برگرد! گفتم: من ابداً از شما جدانمی‌شوم. فرمود: صلاح درایست که برگردی! ولی من همان جواب را دادم. پیرمرد گفت: ای اسماعیل شرم نمی‌کنی دوبار امام بتو می‌گوید برگرد و گوش نمی‌گیری! ناچار توقف نمودم. امام چند قدم رفت و سپس متوجه من شد و فرمود: وقتی به بغداد رسیدی حتماً ابو جعفر (المستنصر بالله خلیفه عباسی) تو را می‌طلبد. وقتی نزد او رفتی و چیزی بتوداد قبول مکن و به فرزند ما رضی (سید بن طاووس) بگو که توصیه‌ای برای توبه علی بن عوضی بنویسد. من بوی سفارش می‌کنم چیزی که می‌خواهی بتوبدهد. آنگاه با همراهانش حرکت نمود. من همچنان ایستاده و آنها را می‌نگریستم تا از نظرم دور شدند و من از جدایی آنحضرت متأسف بودم.

سپس لحظه‌ای روی زمین نشستم آنگاه ب Roxastم و وارد شهر شدم و به حرم مطهر رفتم. خدام حرم دورم را گرفتند و گفتند: رویت را چنان می‌بینیم که با اول تفاوت دارد. آیا هنوز احساس درد می‌کنی؟ گفتم: نه! گفتند: کسی با تو نزاع کرده؟ گفتم: نه! بعد گفتم: آیا سوارانی را که نزد شما بودند می‌شناسید؟ گفتند: آنها از سادات و صاحبان گوسفندان هستند. گفتم: نه! او امام زمان(عج) بود. گفتند: امام آن پیر مرد بود یا مرد قباپوش؟ گفتم: همان مرد قباپوش امام بود. گفتند: جراحتی را که داشتی به او نشان دادی؟ گفتم: خود او با دست آنرا فشار داد و مرا بدرد آورد. سپس در مقابل آنها لباس را بالا زده پایم را بیرون آوردم و از آن جراحت اثری

ندیدم طوریکه من شک کردم که کدام پایم بود لذا پای چپم را نیز بیرون آورده نگاه کردم و اثری ندیدم. وقتی مردم این را مشاهده کردند شادی کنان بسویم هجوم آوردند و لباسم را برای تبرک پاره پاره کردند. خدام مرا بخزانه برداشتند و جمعیت را از آمدن بطرف من منع کردند. ناظر بین النهرین آنروز در سامرہ بود. چون آن سرو صدا را شنید پرسید: چه خبر است؟ گفتند: مريضی به برکت امام زمان شفا یافته است. او آمد و اسم مرا پرسید و گفت چند روز است که از بغداد بیرون آمده‌ای؟ گفتم: اول هفته از بغداد خارج شدم.

اورفت و من آتشب را در سامرہ ماندم و چون نماز صبح را خواندم، از شهر بیرون آمدم. مردم هم متوجه شدند و با من آمدند، ولی وقتی از شهر دور شدم مردم برگشتند. وقتی صبح به بغداد رسیدم دیدم جمعیت روی پل عتیق ازدحام نموده و هر کس وارد می‌شدند نام و نسبش را می‌پرسند و می‌گویند کجا بودی؟ از من هم پرسیدند نامت چیست و از کجا می‌آیی؟ من هم خود را معرفی کردم. ناگهان بطرف من هجوم آوردند و لباسم را پاره پاره نمودند و هر تکه آنرا به عنوان تبرک برداشتند و طوری ازدحام شد که دیگر حالی برایم باقی نماند و علت ازدحام آن بود که ناظر بین النهرین نامه‌ای به بغداد نوشته و ماجرای مراگزارش کرده بود.

وزیر قمی، سید رضی الدین ابن طاووس را احضار کرده تا صحت و سقم این خبر را بفهمد. سید بن طاووس هم با همراهان خود نزدیک دروازه «نوی» بمن برخوردند. همراهان وی مردم را از من دور کردند سید وقتی مرا دید گفت: این خبر را از تو می‌دهند؟ گفتم: آری آنگاه از مرکوب خود پیاده شد و پای مراگشود و اثری از زخم سابق ندید. سید همانجا لحظه‌ای بحالت بیهوشی افتاد. سپس دست مرا گرفت و نزد وزیر آورد و در حالیکه می‌گریست گفت: مولانا! این برادر من و نزدیکترین مردم بمن

است. وزیر شرح واقعه را از من جویا شد و من از اول تا آخر برای او حکایت کردم. سپس وزیر پزشکانی را که قبل از معاینه کرده بودند خواست و گفت: جراحت پای این مرد را که دیده‌اید، معالجه کنید! گفتند: تنها راه علاج این زخم اینستکه با آهن قطع شود و اگر قطع شود می‌میرد. وزیر گفت: اگر بفرض اینکه قطع کنید و نمیرد، چقدر طول می‌کشد که بهبود یابد. گفتند: دو ماه طول می‌کشد و بعد از بهبودی در جای آن گودی سفیدی می‌ماند که دیگر در جای آن موی نمی‌روید. وزیر پرسید: شما چه وقت آنرا دیده‌اید؟ گفتند: ده روز پیش. وزیر پای را نشان داد که یکی از اطباء فریاد کشید و گفت: این کار عیسی بن مریم است! وزیر گفت: وقتی معلوم شد که کار شما نیست ما خود می‌دانیم که کار کیست!

سپس خلیفه، وزیر را احضار و ماجرا را پرسید و پس از شنیدن ماجرا خلیفه را احضار کرد و هزار دینار بمن داد و گفت. این را بگیر و بمصرف خود برسان! گفتم. جرأت نمی‌کنم یک دینار آنرا بردارم. خلیفه گفت: از کی می‌ترسی! گفتم: از همان کسی که را مورد عنایت قرار داد. زیرا فرمود: چیزی از ابو جعفر قبول مکن. خلیفه از شنیدن این کلام گریست و مکدر شد و من بدون اینکه چیزی از وی بپذیرم بیرون آمدم.^(۱)

علامه حلی مورد لطف امام زمان (عج)

در زمان علامه حلی، یکی از مخالفان شیعه کتابی در مورد شیعه نوشته و آن را در مجالس مخالفان قرائت کرده و به انحراف آنان می‌پرداخت و به کسی هم نمی‌داد تا رونویسی کند مبادا به دست علمای

شیعه بر سد و تناقض آن کتاب رو شود. علامه حلی در صدد برآمد که آن کتاب را به دست آورد و در رد آن بادلایل قاطع کتابی بنویسد: ناچار تنها راه بدست آوردن آن کتاب را در این دانست که به شاگردی او پردازد و خود را از شیعه بودن مبراء کند. چون چند روز گذشت علامه از او تقاضا کرد که آن شخص کتاب را در اختیار او برای مطالعه بگذارد و او قبول کرد که فقط یک شب در اختیار علامه باشد. علامه کتاب را گرفته و به خانه خود برد تا هر اندازه می‌تواند از روی آن بنویسد. نیمه شب بر اثر خستگی به خواب رفت هنگامی که از خواب برخواست متوجه شد کتاب مزبور به دست خط مبارک حضرت بقیة الله الاعظم (عج) تمام شده و در پایان به نام مقدسشان اشاره فرموده‌اند.^(۱)

نایبیان حضرت در غیبت کبری

از مرحوم آیت الله شیخ عبدالنبی اراکی نقل شده است که: یک روز در نجف اشرف مشهور شد که یکنفر مرتاض هندی که از راه ریاضت به مقاماتی رسیده به نجف اشرف آمده است. فضلا و علماء و محصلین به دیدار او می‌رفتند از جمله من هم به دیدار وی رفتم و به مرتاض گفتم: آیا در مدت ریاضت خود، ختمی یا ذکری به دست آورده‌اید که بشود به وسیله آن، به خدمت آقا امام زمان (روحی له الفداء) رسید؟ وی در جواب گفت: آری من یک ختم مجبوب دارم. من از وی دستور آن ختم مجبوب را گرفتم. دستور ختم چنین بود.

باید با طهارت بدن و لباس، در بیابانی رفت و نقطه‌ای را انتخاب نمود که محل رفت و آمد نباشد، بعد با حالت وضور و به قبله نشست و خطی

۱- داستانهایی از زندگی علماء.

دور خود کشید و مشغول ختمی شد، پس از انجام ختم، هر کسی که نزد او آمد، همان امام زمان روحی له الفداء است آیت الله اراکی فرمود: من به بیان سهله رفتم و طبق دستور، ختم را انجام دادم. همین که ختم تمام شد سیدی را دیدم که دارای عمامه سبزی بود. به من فرمود: چه حاجتی داری؟ من فوراً در جواب گفت: به شما حاجتی نیست. سید فرمود: شما ما را خواستید که به اینجا بیاییم. من گفتم شما اشتباه می‌کنید من شما را نخواستم. سید فرمود: ما هرگز اشتباه نمی‌کنیم. حتماً شما ما را خواسته‌اید که به اینجا آمده‌ایم و گرنه ما در اقطار دنیاکسانی را داریم که در انتظار ما بسر می‌برند ولی چون شما زودتر این درخواست را کرده‌اید اول به دیدار شما آمده‌ایم تا حاجت شما را برآورده، آنگاه به جای دیگر برویم.

گفت: ای سید، من هر چه فکر می‌کنم. با شما کاری ندارم شما می‌توانید به نزد آن کسانی که شما را می‌خواهند بروید. من در انتظار شخص بزرگی بسر می‌برم. سید لبخندی بر لبانش نقش بست و از کنار من دور شد چند قدمی بیش دور نشده بود که در خاطرم خطور کرد که نکند این امام زمان (روحی له الفداء) باشد. با خود گفت: شیخ عبدالنبي! مگر آن مرتاض نگفت. جایی را اختیار کن که محل عبور مرور اشخاص نباشد، هر کس را دیدی همان آقا امام زمان (عج) است توبعد از انجام ختم کسی را غیر از این سید ندیدی حتماً این سید امام زمان (علیه السلام) است.

فوراً بدنالش روان شدم ولی هر چه تلاش کردم به او نرسیدم، ناچار عبارا تا کردم و در زیر بغل قرار دادم و نعلین را به دست گرفتم و با پای برهنه، دوان دوان در پی سید می‌رفتم ولی به او نمی‌رسیدم، هر چند سید آهسته راه می‌رفت. لذا یقین کردم که آن سید بزرگوار آقا امام زمان (روحی له الفداء) است.

چون زیاد دویدم، خسته شدم و قدری استراحت کردم، ولی چشم من به سید دوخته شده بود و مراقب بودم که سید به کدامیک از کوخهای عرب وارد می‌شود تا من هم بعد از مقداری استراحت به همان کوخ بروم. از دور دیدم که به یکی از کوخهای عرب وارد شدند. من هم بعد از مدت کوتاهی به سوی آن کوخ روان شدم.

پس از مدتی راه پیمایی به آن کوخ رسیدم. درب کوخ را زدم، شخصی آمد و گفت: چه کار دارید؟ گفتم: سید را می‌خواهم. گفت: دیدار سید نیاز به اذن دخول دارد صبر کن بروم و از برای شما اذن دخول بگیرم. وی رفت و پس از چند لحظه آمد و گفت: آقا اذن دخول دادند. وارد کوخ شدم. دیدم همان سید بر روی تخت محقری نشسته سلام کردم و جواب شنیدم. فرمود: بباید و بر روی تخت بشینید. اطاعت کردم و بر روی تخت روی روی سید نشستم. پس از تعارفات، مسایل مشکلی در ذهن داشتم خواستم یک به یک از آقا سؤال کنم، هر چه فکر کردم که یکی از آن مسایل مشکل به یادم بباید نیامد. پس از گذشت مدتی فکر، سریلند کردم، آقا را در حال انتظار دیده، خجالت کشیدم و با شرمندگی تمام عرض کردم: آقا اجازه مرخصی می‌فرمایید؟ فرمود: بفرمایید.

از کوخ خارج شدم، همینکه چند قدم راه رفتم، یک به یک مسایل مشکل یادم آمد. با خود گفتم: من این همه زحمت کشیدم تا به اینجا رسیدم و نتوانستم از آقا استفاده‌ای بنمایم، باید پر رویی کرده و دوباره درب کوخ را بزنم و به خدمت آقا رسیده مسایل مشکل را سؤال نمایم. درب کوخ را زدم دوباره همان شخص آمد به او گفتم: می‌خواهم دوباره خدمت آقا برسم. وی گفت: آقا نیست. گفتم: دروغ نگو، من برای کلاشی نیامده‌ام، مسایل مشکلی دارم می‌خواهم به وسیله پرسش از آقا حل شود.

وی گفت: چگونه نسبت دروغ به من می‌دهی! استغفار کن! من اگر قصد دروغ کنم هرگز جایم در اینجا نخواهد بود. ولی بدان، این آقا مانند آقایان دیگر نیست، این امام والامقام در این مدت بیست سال که افتخار نوکری او را دارم، برای یک مرتبه زحمت درب بازکردن را به من نداده است، گاهی از درب بسته وارد می‌شود گاهی از دیوار وارد می‌شود. گاهی سقف شکافته می‌شود و وارد این کوخ می‌شود، گاهی مشاهده می‌کنم بر روی تخت نشسته و مشغول عبادت و یا ذکرگفتن است و گاهی مشاهده می‌نمایم که نیست ولی صدای مبارکش به گوش می‌رسد و گاهی ابدأ در کوخ نیست. گاهی پس از گذشت چند لحظه باز مشاهده می‌کنم که بر روی تخت می‌باشد. گاهی مدت سه روز طول می‌کشد و تشریف فرمانمی‌شوند. گاهی چهل روز، گاهی ده روز، گاهی چند روز پی در پی در این کوخ تشریف دارند، کار این آقای بزرگوار غیر دیگران است.

گفتم: معذرت می‌خواهم، از این نسبتی که دادم استغفار می‌کنم امید است که مرا ببخشید. گفت: بخشیدم. گفتم: آیا راهی دارید برای حل مسائل مشکل من؟

گفت: آری هر وقت آقا امام زمان (عج) در اینجا تشریف ندارند، فوراً در جای ایشان نایب خاکش ظاهر می‌گردد و برای حل جمیع مشکلات آمادگی دارد. گفتم: می‌شود به خدمت نایب خاکش رسید؟ گفت: آری. وارد کوخ شدم، دیدم بجای آقا امام زمان (علیه السلام) حضرت آیت الله آقا سید ابوالحسن اصفهانی نشسته است. سلام کردم. جواب شنیدم. بعد بالبخند و باللهجه اصفهانی فرمود: حالت چطور است؟

گفتم: الحمد لله. بعد مسائل خود را یکی پس از دیگری مطرح کردم و همینکه مسئله‌ای را مطرح می‌کردم، فوراً بدون تأمل جواب مسئله را با

نشانه می‌داد و می‌گفت: این جواب را صاحب جواهر در فلان صفحه از کتاب جواهر داده است و فلان جواب را در کتاب حدائق فلان صفحه صاحب حدائق داده است و جواب این مسأله را صاحب ریاض در فلان صفحه از ریاض داده است و ... جوابها تمام حل کننده و تحقیق شده و قانع کننده بود.

پس از حل جمیع مسایل مشکل، دستش را بوسیدم و از خدمتش مرخص شدم.

همینکه بیرون آمدم با خود گفتم: آیا این آقا سید ابوالحسن اصفهانی بود یا شخصی دیگر به شکل و قیافه ایشان بود. مردد بودم، بعد با خود گفتم: تردید شما وقتی زایل می‌شود که به نجف بروی و به خانه سید وارد شوی و همان مسایل را مطرح کنی اگر همان جوابها را از سید بدون کم و زیاد شنیدی، در این صورت یقین خواهی کرد که آن سید همان سید ابوالحسن اصفهانی است. و اگر به آن نحو جواب نشنیدی و یا جوابها را طوری دیگر شنیدی آن سید غیر آیت الله سید ابوالحسن است.

به نجف که وارد شدم یکسره به منزل آیت الله سید ابوالحسن رفتم و به اطاق مخصوص ایشان وارد شدم، سلام کردم، جواب شنیدم. با حالت خنده همان طور که در کوخ برخورد کرد لبخند زده و با لهجه اصفهانی فرمود: حالت چطور است؟ من هم جواب دادم بعد مسایل به همان نحو مطرح شد و سید به همان صورت جواب دادند، بدون کم و زیاد بعد فرمودند: حالا یقین کردی و از حالت تردید بیرون آمدی؟ گفتم: ای آقای بزرگوار آری. بعد دست مبارکش را بوسیدم و همینکه خواستم از خدمتش مرخص شوم به من فرمود: راضی نیستم در حال حیات و

زندگیم این جریان را برای کسی نقل کنی، بعد از مردنم مانعی ندارد.^(۱)

بازیابی بینایی بدست حضرت (علیهم السلام)

شخصی به نام معمر بن شمس قریه‌ای بنام (برس) داشت که آنرا وقف سادات کرده بود و نایبی بنام ابن خطیب و غلامی بنام عثمان داشت که متولی وقفیات او بود.

ابن خطیب شیعه و نیکوکار بود ولی عثمان به عکس ابن خطیب بود. روزی آن دو در مسجد الحرام در مقابل مقام حضرت ابراهیم در حضور جمعی نشسته بودند که ابن خطیب به عثمان پیشنهاد کرد که من نام کسانی را که دوست دارم یعنی علی و حسن و حسین را کف دستم می‌نویسم و تو هم نام کسانی را که دوست داری یعنی ابوبکر و عمر و عثمان را کف دست خود بنویس. و دستها را بهم بسته و داخل آتش می‌کنیم هر دستی که آتش گرفت بر باطل و هر دستی که سالم ماند بر حق است. عثمان قبول نکرد و حاضر به این کار نشد. حاضرین او را سرزنش کردند.

مادر عثمان وقتی این مطلب را شنید و دید فرزندش را سرزنش می‌کنند، به آنها نفرین کرده و آنها را مورد اهانت قرار داد. در همان موقع او نابینا شد. وقتی احساس کرد کور شده، رفقای خود را صدا زد زنهای دوست او نزد وی رفتند و دیدند هر دو چشم سالم است ولی او چیزی نمی‌بیند. لذا او را به شهر برده و در حله چند نفر پزشک برای معالجه او آوردند ولی اطباء نتوانستند برای او کاری انجام دهند. موقعی که بکلی از

معالجه مأیوس شدند، جمعی از زنان شیعه که با او سابقه دوستی داشتند به او گفتند: آنکس که بتواند تو را مجدداً بینا کند او قائم آل محمد (عج) است. اگر شیعه شوی و تولی و تبری داشته باشی ما خصمانت می‌کنیم که خداوند متعال چشم تو را شفای دهد و جز این راهی برای درمان تو نیست. مادر عثمان حاضر شد که شیعه شود لذا زنهای شیعه شب جمعه او را بداخل قبة شریفة مقام امام زمان (عج) بردن و خودشان دم در نشستند. چون پاسی از شب گذشت، مادر عثمان یکدفعه بینا شده و میان زنان شیعه آمده و برای اثبات بینایی خود لباسها و زینت آلات آنها را شرح داد. وقتی زنهای یقین کردند او بینا شده، مسرور گردیده و خدارا شکر کردند و به وی گفتند: چطور شد که بینا شدی؟ گفت: وقتی شما مرا در قبه گذاشتید و رفتید حس کردم که دستی روی دستم گذاشته شد و کسی گفت: برو بیرون که خداوند تو را شفای داد. نگاه کردم دیدم کوریم بر طرف شده و قبه پر نور شده است و آنمرد را که با من سخن گفته بود دیدم و از او پرسیدم: آقا شما کیستید؟ فرمود: من محمد بن الحسن هستم و از نظرم ناپدید شد بعد از این ماجرا عثمان نیز شیعه شد و داستان او در اطراف پخش شد. این واقعه در سال ۷۴۴ هجری قمری روی داد.^(۱)

داستان حسن بن وجناه

از حسن بن وجناه نصیبی نقل شده است که گفت: در پنجاه و چهارمین سفر حج خود، زیر ناو دان کعبه پس از نماز عشاء در حال سجده بودم و دعا و ناله و زاری می‌کردم که ناگاه کسی مرا تکان داد و گفت: ای

حسن بن وجناه برخاستم دیدم کنیزکی است زرد رنگ و لاغر اندام، گمان می‌کنم بیش از چهل سال داشت. جلوی من برای افتاد و من بدون سؤال پشت سر او برای افتادم، تا بخانه حضرت خدیجه رسید! و به آن خانه وارد شد و دیدم که در آن خانه اتاقی بود که درش به وسط حیاط باز می‌شد و پلکانی از چوب ساج داشت که بالا می‌رفت. کنیزک بالا رفت، آنگاه صدای حضرت را شنیدم که فرمود: ای حسن! گمان می‌کنی که از من پنهانی؟ به خدا قسم هر بار که به حج آمدی با تو بودم. پس حضرت اوقاتی را که در جاهای مختلف بکاری مشغول بودم شمرد؛ من بیهوش به رو بزمین افتادم. یکدفعه احساس کردم دستی به من خورد؛ از جای برخاستم. آقا به من فرمود: در مدینه خانه جعفر بن محمد (علیهم السلام) اقامت کن و در فکر آب و غذا و لباس مباش! سپس به من دفتری داد که در آن دعای فرج و ذکر صلواتی که مخصوص آن حضرت بود در آن نوشته شده بود و فرمود: این دعا را بخوان و اینطور بر من صلوات بفرست و این دفتر را جز به کسانی که سزاوار منند و از دوستان من هستند نشان مده که خداوند جل جلاله تو را موفق خواهد داشت. عرض کردم: ای آقا! من! دیگر شمارانمی‌بینم؟ فرمود: ای حسن هر وقت خدا بخواهد (خواهی دید). حسن می‌گوید: پس از اتمام اعمال حج به مدینه رفتم و در خانه متروکه امام صادق (علیهم السلام) اقامت کردم و مرتب به مسجد می‌رفتم و جز برای سه امر به آن خانه برنمی‌گشتم: تجدید وضو، خواب و استراحت و هنگام افطار، موقع افطار که وارد اتاق می‌شدم می‌دیدم که یک کاسه پر از آب و یک قرص نان بر روی آنست و در کنار آن غذایی که در آن روز دلم خواسته آماده می‌باشد. آن را می‌خوردم، به حد کافی بود. در فصل زمستان لباس زمستانی و در تابستان لباس تابستانی می‌رسید و آماده بود.

روز که می‌شد کوزه آبی بیرون آورده و در خانه می‌پاشیدم و آن را خالی می‌گذاشتم و با خود برای شک نبردن دیگران به من به منزل غذایی می‌آوردم، با آنکه نیازی به غذا نداشتم ولی شبانگاه آن را صدقه می‌دادم.^(۱)

کسی که طی الارض می‌کردا!

نقل است که: مشهور بود که شخصی بنام امیر اسحاق استرآبادی طی الارض دارد. (زمین در زیر پای او پیچیده می‌شود) او چهل سفر حج با پای پیاده بجا آورده بود.

وقتی از او سؤال کردند آیا صحت دارد که شما طی الارض دارید؟ گفت: علت این شهرت آنست که در یکی از سالها در سفر حج که من با حاجیان به سمت مکه در حرکت بودم وقتی به نه منزلی مکه رسیدم، من برای بعضی از امور از قافله عقب افتادم بطوریکه قافله از نظرم ناپدید شد و من راه را گم کردم و تشنگی هم بر من غالب شده بود تا جایی که دیگر از زندگی مأیوس شدم لذا به امام زمان(عج) استغاثه کردم و صدزادم: یا ابا صالح یا ابا صالح من را به راه درست هدایت و راهنمایی کن خدارحمتش را شامل شما نماید، در این موقع شبیخی پیدا شد. تا دقت کردم در مدت کوتاهی به من رسید. جوانی خوش صورت، پاکیزه لباس، سبزه و در صورت افرادی شریف و سوار شتر بود و ظرف آبی به دست داشت. بر او سلام کردم جواب سلامم را داد و فرمود: تو تشنگی؟ عرض کردم: بله. ظرف آب را به من داد تا آشامیدم. سپس فرمود: می‌خواهی به

کاروان بررسی، عرض کردم: بله. مرا پشت سر خودش سوار کرد و به سوی مکه حرکت فرمود. عادت من این بود که هر روز حرزیمانی را می‌خواندم در آن موقع هم به خواندن آن پرداختم که آن شخص در بعضی از جاهای دعا می‌فرمود چنین بخوان.

دیری نگذشت که به من فرمود: اینجا را می‌شناسی؟ نگاه کردم دیدم در ابطح هستم. فرمود: پیاده شو! چون پیاده شدم و برگشتم او را ندیدم. من بر مفارقتش تأسف زیاد خوردم و از اینکه او را نشناختم متأثر شدم. بعد از هفت روز کاروان ما به مکه رسید چون مرا آنجا دیدند (با اینکه از زنده بودنم مأیوس شده بودند) لذا به داشتن طی الارض مشهور شدم.^(۱)

مشرف شدن شخص صالحی به خدمت امام عصر(عج)

محمد بن احمد حسنی حسینی می‌گوید: زمانیکه سال ۱۲۷۵ هـ در نجف بودم شنیدم که شخصی که شغلش خرید و فروش قاطر و مانند آن بود مشرف به خدمت امام عصر(عج) شده، داستانش معروف بود. شب چهارشنبه‌ای او را در مسجد سهلة دیدم و موقعیت را غنیمت شمرده و از او خواستم تا قصه‌اش را برای من تعریف کند؛ او هم قبول کرد و اینطور گفت: من از اهل معرفت و دیانت زیاد شنیده بودم که هر کس چهل شب چهارشنبه متوالی در مسجد سهلة به نیت دیدن امام عصر(عج) بماند، این توفیق برایش حاصل می‌شود و این مکرر تجربه شده است. من هم به این امر مشتاق شدم و نیت کردم هر شب چهارشنبه این عمل را انجام

دهم و چون شروع کردم هیچ چیزی مانند گرما و سرما و باران و غیر اینها مانع ادامه کارم نمی شد. تا اینکه نزدیک یکسال از مداومت من گذشت عصر روز سه شنبه‌ای بود که به حسب عادت پیاده راه افتادم. ایام زمستان بود و هوای خیلی تاریک، ابرهای تیره آسمان را پوشانده بود و باران نم نمی بارید. من با اطمینان به اینکه مردم به عادت همیشگی خواهند آمد به مسجد رفتم ولی هنگامیکه به در مسجد رسیدم. آفتاب غروب کرده و هوای تاریک شده و رعد و برق شدت یافته بود. چون هیچ کسی آنجا نبود، حتی خادمی که در شب چهارشنبه می آمد، ترس زیادی مرا فرا گرفت خیلی وحشت کردم ولی بعد با خود گفتم: لازم است نماز مغرب را بخوانم و مراسم مخصوص را بجای آورم و زودتر به مسجد کوفه بروم. خودم را دلداری دادم و برای نماز مغرب برخاستم پس از نماز مغرب شروع به اعمال مخصوص نمودم که از حفظ بودم. در اثنای نماز به مقام شریف معروف به مقام صاحب الزمان (عج) که در قبله جایگاه نماز بودم ملتخت شدم، روشنایی کاملی در آن دیدم و قرائت نماز گزاری را شنیدم. دلم خوش و خاطرم کاملاً آسوده گشت و چنین گمان کردم که در آن مقام شریف، فردی از زائرین مشغول است که من ملتخت نبوده‌ام، لذا برنامه‌ام را با کمال اطمینان به پایان رساندم. سپس به سوی مقام شریف رفتم، هنگامی که داخل شدم روشنایی عظیمی دیدم ولی هیچ چراغی به چشم نخورد ولی از این مطلب غافل بودم. دیدم سید جلیل و باهیتی در لباس علماء ایستاده و نماز می خواند، دلم به وجود او آسایش یافت. پنداشتم از زائرین غریب باشد ولی بعد خیال کردم او از ساکنان نجف اشرف می باشد. به زیارت حضرت حجت سلام الله علیه مشغول شدم و نماز زیارت را خواندم وقتی فارغ شدم، خواستم درباره رفتن به مسجد

کوفه با او صحبت کنم ولی هیبت و بزرگی او مرا گرفت به بیرون مقام نگاه کردم، تاریکی شدید و صدای رعد و برق را می‌دیدم و می‌شنیدم.

او چهره گرامیش را با رأفت و تبسم به سویم گرداند و به من فرمود: دوست داری به مسجد کوفه بروی؟ عرض کردم: بله آقای ما، عادت ما اهل نجف این است که هرگاه مراسم این مسجد را انجام می‌دهیم، به مسجد کوفه می‌رویم و شب را در آنجا می‌مانیم چون هم زائر و هم خادم و هم آب دارد.

برخاست و فرمود: بر خیز باهم به مسجد کوفه برویم. با او بیرون رفتم در حالی که به او و خوب هم نشین بودنش خوشحال بودم. در روشنایی و هوای خوش و زمین خشک راه رفتیم و من غافل بودم که چند لحظه قبل هوا تاریک و رعد و برق و باران بود. تا اینکه به در مسجد رسیدیم و آن حضرت با من بود. درب مسجد را چون قفل بود کوپیدم. خادم گفت: چه کسی در را می‌زند! گفتم: در را باز کن! گفت: در این تاریکی و باران شدید از کجا آمدی؟ گفتم: از مسجد سهله!

وقتی در را باز کرد برگشتم تا آن سید جلیل را ببینم ولی او نبود. چون هوای سرد و باران کم ناراحتیم کرد. داخل مسجد شدم یکدفعه از حال غفلت بیرون آمدم و اندیشیدم که چگونه راه آن مقام شریف بدون چراغ روشن بود و سید جلیل مرا به اسم خواند و در بیرون رعد و برق و باران بود، ولی در کنار او روشنایی و آرامش آسمان و خشکی زمین بود. لذا یقین کردم او حضرت حجت و صاحب الزمان بود که از خدا خواسته بودم به دیدارش مشرف شوم.^(۱)

ملاقات علی بن مهزیار با امام عصر(عج)

علی بن مهزیار گفت: بیست سفر حج رفتم به قصد آنکه شاید به خدمت حضرت صاحب الامر (عج) برسم، ولی موفق بددارش نشدم. تا آنکه شبی در رختخواب خود خوابیده بودم، صدایی شنیدم که گفت: ای فرزند مهزیار امسال بیا حج که به خدمت امام زمان خود خواهی رسید. من بیدار شدم و خوشحال گشته و تا صبح مشغول عبادت شدم. بعد از نماز صبح جهت اینکه در سفر حج رفیقی داشته باشم بیرون رفتم و چند نفر را پیدا کردم و به مکه مشرف شدم. در مکه جستجوی زیادی کردم و پیوسته میان امیدواری و ناامیدی متفکر و مردد بودم تا آنکه شبی در مسجد الحرام انتظار می‌کشیدم تا اطراف کعبه خلوت شود و من مشغول طواف شوم و از خدا بخواهم که مرا به مقصودم برساند، چون خلوت شد مشغول طواف شدم، ناگاه جوانِ با ملاحت و خوشرو و خوشبویی را در طواف دیدم. چون نزدیک او رسیدم، به جانب من نظری کرد و فرمود که از کدام شهری؟ گفتم اهواز! فرمود: ابن الخضیب را می‌شناسی؟ گفتم: او به رحمت الهی واصل شد. گفت: خدا او را رحمت کند که روزها روزه می‌گرفت و شبها به عبادت می‌ایستاد و تلاوت قرآن بسیار می‌نمود و از شیعیان بود. سپس گفت: علی بن مهزیار را می‌شناسی؟ گفتم: من آنم. فرمود خوش آمدی ای ابوالحسن! چه کردی آن علامتی را که میان تو و حضرت امام حسن عسگری (طیلله) بود؟ گفتم: با من است. فرمود: به من نشان بده! انگشتتری را که بر آن نام محمد و علی منقش بود بیرون آوردم و به او دادم، چون نظرش بر آن افتاد، آنقدر گریست که لباس‌هایش ترشد. و گفت: خدا رحمت کند تو را ای ابو محمد (امام حسن عسگری) که امام عادل بودی و فرزند امامان بودی و پدر امام بودی. خدا تو را در فردوس اعلیٰ با پدرانت ساکن گردانده بعد

به من گفت: بعد از حج چه آرزویی داری؟ گفتم: دیدار فرزند امام حسن عسکری را طلب می‌کنم؟ فرمود: به مطلب خود رسیده‌ای و او بسوی تو فرستاده است. برو بمنزل خود و مهیای سفر شو و کار خود را پنهان‌دار و چون $\frac{۱}{۳}$ شب گذشت به شعب بنی عامر برو که به مطلب خود می‌رسی.

ابن مهزيار گفت: چون ثلث شب گذشت سوار شده و به شعب روانه شدم. چون به شعب رسیدم آن جوان را در آنجا دیدم، چون مرا دید گفت: خوش آمدی و خوشابحال تو که تو را رخصت همراهی دادند. من همراه او روانه شدم تا از منی و عرفات گذشته و به پایین عقبه طایف رسیدیم. در این حال گفت: ای ابوالحسن پیاده شو، و نماز بخوان. من با او نافله شب را بجا آوردم و چون صبح طالع شد نماز صبح را مختصر ادا کردم. او سلام نماز را که گفت بسجده رفت و رو بخاک مالید و سوار شد و من هم سوار شدم تا بالای عقبه رفتم. گفت: نظر کن چیزی می‌بینی؟ چون نگاه کردم زمین سبز و خرمی را دیدم که گیاه بسیار داشت. گفت: نگاه کن به بالای تل چیزی می‌بینی! چون نگاه کردم خیمه‌ای از مو دیدم که نور آن تمام آسمان و آن وادی را روشن کرده بود. او گفت: دیده‌ات روشن باد که آرزوی مشتاقان در اینجا است. چون از عقبه بیرون رفتم گفت: از شترت پایین بیا که در این وادی هر بزرگی کوچک می‌شود. چون پایین آمدم، پرسیدم شتر را به چه کسی واگذار کنم؟ گفت: اینجا حرمی است که داخل آن نمی‌شود مگر ولی خدا و بیرون نمی‌رود مگر ولی خدا. من با او رفتم تا نزدیک آن خیمه منوره رسیدیم. گفت: در اینجا باش تا برای تو اجازه بگیرم! بعد از اندک زمانی بیرون آمد و گفت: خوشابحال تو که بتو اجازه دادند. من داخل خیمه شدم و دیدم که حضرت بر روی نمدی نشسته است و بر بالشی از پوست تکیه داده است. سلام کردم، بهتر از سلام من جواب داد، صورتش مانند ماه شب چهارده، و جسم شریفش نه

بسیار بلند و نه کوتاه و اندکی بطول مایل، گشاده پیشانی، ابروهای باریک کشیده و بیکدیگر متصل و چشمهاي سیاه و گشاده و بینی کشیده و در نهایت زیبایی داشت، برگونه راستش خالی بود و موی عنبر بوی سیاهی بر سر ش بود نزدیک به نرمه گوش آویخته، از پیشانی نورانیش نور ساطع بود مانند ستاره درخشان با نهایت سکینه و وقار و حیا و حسن لقا.

حضرت احوال یک یک شیعیان را از من پرسید. عرض کردم که آنها در دولت بنی العباس در نهایت مشقت و مذلت زندگانی می‌کنند. فرمود روزی خواهد آمد که شما مالک ایشان می‌شوید و آنها در دست شما ذلیل می‌باشند. سپس فرمود: پدرم از من عهد گرفته است که ساکن نشوم از زمین مگر در جایی که پنهانترین و دورترین مکانها باشد تا از کینه و حیله دشمنان و جهال در امان باشم تا هنگامیکه حق تعالی اجازه ظهور فرماید و همچنین پدرم فرمود: ای فرزند، حق تعالی اهل بلاد و مردم را از حجتی و امامی که مردم او را پیروی کنند خالی نمی‌گذارد. ای فرزند گرامی، تو آنی که خدا او را مهیا کرده است برای نشر حق و برانداختن باطل و اعلای دین و ...، و حضرت سخنان زیادی در این باب با من فرمود.

ابن مهزیار می‌گوید: چند روز در خدمت حضرت ماندم و مسایل مشکل را پرسیدم تا اینکه مرا مخصوص فرمود و من موقع وداع پنجاه هزار درهم با خود داشتم و از حضرت خواهش کردم که آنها را قبول کند ولی حضرت تبسمی نموده فرمود: راه درازی برای برگشتن در پیش داری و از این مال باید در راه برگشت خود استفاده کنی و دعای بسیار در حق من نمود و من بسوی وطن برگشتم.^(۱)

علامه حلی جواب سؤالات خود را از حضرت دریافت می‌کند

علامه، شب جمعه‌ای، سوار بر الاغی شده بود، و تنها به زیارت سید الشهداء می‌رفت. در بین راه، شخص عربی پیاده به همراه علامه راه افتاد و با هم به صحبت مشغول شدند. چون مقداری راه رفتند، علامه متوجه شد که این شخص مرد فاضلی است. پس در همه مسایل علمیه با هم صحبت داشته و علامه بیشتر متوجه می‌شد که این مرد شخص بسیار صاحب علم و فضیلت و متبحّری است. علامه مشکلاتی که برایش در علوم پیش آمده بود را یک به یک از آن شخص سؤال می‌کرد و آن فرد همه آنها را جواب می‌فرمود تا اینکه به مسئله‌ای رسیدند که آن شخص فتوای داد و علامه آن فتوا را رد کرد و گفت: حدیثی برای فتوای شما نداریم. آن مرد گفت: حدیثی در این باب شیخ طوسی در تهذیب ذکر کرده است و شما از اول کتاب تهذیب فلان قدر ورق بزنید در فلان صفحه در سطر چندم این حدیث را مشاهده خواهید کرد. علامه تعجب کرد که این شخص چه کسی است (که این همه علم دارد)? آن گاه علامه از او پرسید که آیا در زمان غیبت کبری، می‌توان امام زمان(عج) را زیارت کرد یانه و در همان موقع تازیانه از دست علامه افتاد و آن شخص خم شد و تازیانه را از روی زمین برداشته و در دست علامه گذاشت و فرمود: چگونه صاحب الزمان را نمی‌توان دید و حال آنکه دست او در میان دست توست. علامه بی اختیار خود را از روی الاغ به زیر انداخته که پای آن حضرت را ببوسد و غش نمود. چون به هوش آمد کسی را ندید، به خانه برگشت و به کتاب تهذیب مراجعه کرد و آن حدیث را در همان صفحه و سطرنی که حضرت نشان داده بود ملاحظه نمود.^(۱)

۱- داستانهایی از زندگی علماء.

داستانهای زیر، از تشرف افراد مختلف، در قرن حاضر ذکر شده است: ^(۱)

آیة‌الله‌العظمی بروجردی و مسجد جمکران

آقای سید حبیب الله حسینی قمی که از اهل منبر قم است و آقای حسن بقال که فعلاً در تهران است با هم قرار می‌گذارند که یکسال شبهای جمعه به مسجد جمکران برونده و حوایج خود را از حضرت بقیة الله روحی فداه بگیرند، این عمل را یکسال انجام می‌دهند و تشریفی برایشان حاصل نمی‌شود. شب جمعه‌ای بعد از یکسال، آقا حسن به سید حبیب الله می‌گوید: بیا با هم امشب به مسجد جمکران برویم. او می‌گوید: چون من یکسال به مسجد جمکران رفته و چیزی ندیده‌ام دیگر به آنجا نمی‌روم. آقا حسن زیاد اصرار می‌کند که امشب راه طور هست بیا با هم برویم شاید نتیجه‌ای داشته باشد. بالاخره حرکت می‌کنند و پیاده به طرف مسجد جمکران می‌روند. در بین راه سید مجللی را می‌بینند که مانند کشاورزان، سه شاخ خرمی، روی شانه گرفته و از دور می‌رود. آنها مطمئن می‌شوند که او حضرت بقیه الله است. سید حبیب الله می‌گوید: من وقتی چشمم به آن حضرت افتاد قضیه سید رشتی که در مفاتیح نقل شده به یادم آمد. به آقا حسن گفتم: برو و از آن حضرت چیزی بخواه! آقا حسن جلو رفت و سلام کرد و گفت: آقا خواهش می‌کنم با دست مبارک خودتان، دشتنی به من بدھید. حضرت به او سکه‌ای می‌دهند. سپس رو

۱- داستانهای این قسمت، از کتاب «مسجد مقدس جمکران، تجلیگاه صاحب الزمان (عج)» ذکر شده است.

کردند به من و فرمودند: حاجت تو هم نزد آقای بروجردی است وقتی قم رفته نزد آقای بروجردی برو و بگو چرا از حال فلان کس که در مصر است غافلی و چند جمله دیگر که سری بود به من فرمودند که به آیة‌الله بروجردی بگویم و بعد آن حضرت تشریف بردن.

آقا حسن وقتی به سکه نگاه کرد دید تنها روی آن خطی مزبور زده‌اند و چیزی نوشته نشده است.

وقتی به مسجد جمکران رفتیم و قضیه را برای مردم نقل کردیم آنها سکه را در میان آب انداختند و از آن آب به قصد استشفاء آشامیدند و به سرو صورت خود مالیدند. من هم پس از آنکه از مسجد جمکران به قم برگشتم و به منزل آیة‌الله بروجردی رفتم ولی تا سه روز موفق به ملاقات در جلسهٔ خصوصی نشدم. روز سوم که خدمت آن مرحوم رسیدم بدون مقدمه فرمودند: سه روز است که من منتظر تو هستم کجا بی؟

عرض کردم: مواعی بود که موفق به ملاقات خصوصی نمی‌شدم. آیة‌الله بروجردی فرمودند: حاجت تو این است که می‌خواهی به کربلا بروی. لذا مبلغی پول به من دادند و من مطالبی که حضرت بقیة‌الله روحی فداء فرموده بودند به آیة‌الله بروجردی عرض کردم و ایشان به آقا حسن گفتند: چرا آن سکه را به افراد معصیت کار و ناپاک نشان می‌دهی؟ ضمناً من به آقای بروجردی عرض کردم که شما چیزی بنویسید تا من گذرنامه بگیرم و به کربلا بروم. آیة‌الله بروجردی فرمودند: تو گذرنامه نمی‌خواهی، فلان دعا را بخوان و از مرز عبور کن و به کربلا برو. من هم همان روزها حرکت کردم و به طرف عراق رفتم. وقتی به مرز رسیدم با آنکه همراهان من همه گذرنامه داشتند، بیشتر از من که گذرنامه نداشتمن معطل شدند و احدی از من مطالبه گذرنامه نکرد.

شفا بدبست امام عصر(عج)

احمد پهلوانی (ساکن حضرت عبدالعظیم علیہ السلام) نقل می کند من چهار سال بود که شب های چهارشنبه به مسجد جمکران مشرف می شدم. در یکی از سالها شب چهارشنبه‌ای بود که بواسطه مجلس عروسی یکی از بستگان نزدیک در تهران نتوانستم به مسجد مشرف شوم. بعد از مراسم به منزل رفته و خوابیدم. نیمه شب از خواب بیدار شدم تشنگ بودم، خواستم برخیزم، دیدم پایم قدرت حرکت ندارد، هر چه تلاش کردم، پایم را حرکت بدهم، نتوانستم. دکتری حاضر کردند، دکتر پس از معاینه گفت بود خوب نمی شودا سکته کرده است!

ساعت ۹ صبح به حضرت متول شدم و عرض کردم ای امام زمان من هر شب چهارشنبه در مسجد جمکران قم خدمت شما می رسیدم ولی دیشب نتوانستم بیایم و گناهی نکرده‌ام، توجهی بفرمایید. گریه‌ام گرفت در آن حال خوابم برد. در عالم رؤیا دیدم آقایی آمدند، عصایی به دستم دادند. دستم را گرفتند و از جا حرکت دادند. در این اثنا از خواب برخواستم و دیدم می توانم پایم را حرکت دهم.

تولد دختر به عنایت امام عصر(عج)

در سال ۱۳۶۲ بود که برای دیدار آقای حاج رضا شفایی که از مکه معظمه برگشته بود با دوست محترم آقای ملا حسینی به دیدن ایشان رفتیم. بعد از صرف نهار که جمعیت هم زیاد بودند آقای ملا حسینی پیشنهاد کردند که دعا کنیم بلکه خداوند به ایشان فرزندی عنایت کند. آقای شفایی حدود هفت سال بود که ازدواج کرده بود ولی بچه‌دار نمی شدند. حقیر سر سفره دعا کردم و آقایان محترم آمین گفتند. بعد از

ظهر همان روز به مسجد جمکران رفتم. نماز آقا امام زمان(عج) را خواندیم و آقا را به حق مادرش فاطمه زهرا (س) قسم دادم که عنایت فرماید تا خداوند به این دوست محترم ما فرزندی عطا فرماید. شب در خواب دیدم، سید بزرگواری وارد خانه شد و فرمود: به حاج رضا بگویید، نگران نباشد، امسال خداوند به ایشان بچه خواهد داد و آن بچه دختر است از برکات امام (علیهم السلام) همینطور هم شد و فعلًاً سه دختر خداوند به ایشان داده است.

عنایت دیگری از امام زمان(عج)

حاج علی محمد فرزند مرحوم حاج ابوالقاسم پاینده قمی چنین بیان کردند: مرحوم پدرم گفتند: من نذر کرده بودم چهل شب چهارشنبه یا جمعه (تردد از گوینده است) به خاطر جنبه اقتصادی و آفاتی که به زراعت رسیده بود و ... ، به مسجد جمکران مشرف شوم. سی و نه شب رفتم. شب جمعه یا شب چهارشنبه آخر بود که به مسجد رفتم و اعمال مسجد و نمازوی عصر (عج) را خوانده بودم، هوس چایی کردم، گشتم تا آشنایی پیدا کنم و یک چایی بخورم، برخورد کردم به عده‌ای از آشنايان که اسباب چایی داشتند، لکن آب نداشتند. ظرف آب را گرفتم تا بروم از آب انبار نزدیک مسجد آب بیاورم. نصف پله‌ها را رفتم، وسط راه چراغ نفتی نصب کرده بودند. یک وقتی متوجه شدم آقایی دارد بالا می‌آید، سلام کردم با محبت جواب داد و از من احوالپرسی کرد مثل کسی که ساله‌است با من رفیق و آشنای است. فرمودند: مسجد آمدی؟ گفتم: آری! پرسید: چند هفته است؟ گفتم: هفته چهلم است، پرسید حاجتی داری؟ گفتم: آری. گفت: برآورده شده؟ گفتم: نه. فرمود: از کدام راه

می آیی؟ عرض کردم: از جاده قدیم! فرمود: بین باغ آقا و آسیاب، دو سه پل است، شما وقتی از پل اول که بالا می روی، شیخ محمد تقی بافقی را می بینی که می آید در حالتی که عبایش را زیر بغل گذاشت و سنگها را از جاده کنار می ریزد این برخورد را به او بگو و سلام مرا به او برسان و بگواز آنچه ما نزد تو داریم یکمقدار به تو بدهد. من هنگام بازگشت از مسجد جمکران در همان مکان به شیخ محمد تقی بافقی یزدی برخورد کردم در حالیکه عبا را زیر بغل خود گذاشت و خم شده و سنگها را از جاده به کناری می ریخت. چون به او برخورد کردم و جریان را تعریف نمودم و گفت: آقا تو را سلام رسانید. نشست و گریه زیادی کرد و بعد گفت: آقادگر چه فرمود؟ گفت: فرمود از آنچه که از ما نزد شماست مقداری به من بدهید. کیسه‌ای در آورد و مقداری پول خورد که داخل کیسه بود کف دستش ریخت و چند قرانی به من داد و گفتند: آقا دیگر مطلبی نفرمود. گفت: نه. گفت: خدا به شما خیر و برکت دهد و رفت. بعد از این جریان من وضع خوب شد و اوضاع کارم رویراه شد.

پیروزی با صفا در مسجد جمکران

در قدیم ساختمان مسجد جمکران در شهر مذهبی قم آنقدر وسعت نداشت که جمعیت زیادی در آن جمع شود. و راه ماشینی خوبی هم نداشت که مردم به سهولت بتوانند به آنجا بروند. لذا مسجد جمکران تنها برای چند نفری از عاشقان پر حرارت آن حضرت باقی می ماند که آنها به هر نحوی که ممکن بود شباهی جمیعه خود را به آنجا می رسانند ولی بقیه شباهی مسجد خالی بود که طبعاً خادم در مسجد را می بست و می رفت.

پیرزن با صفاایی که شاید مکرر خدمت ولی عصر(عج) در خواب و بیداری رسیده بود، پس از آنکه مسجد جمکران را توسعه داده بودند، شب جمعه‌ای به مسجد جمکران می‌رود و صدها بلکه هزاران نفر را می‌بیند که در مسجد و اطاقها و حتی در فضای باز اطراف مسجد برای عبادت و توصل به آن حضرت جمع شده‌اند و همه نسبت به آن حضرت عرض ارادت می‌کنند. خودش می‌گفت: من وقتی این جمعیت را دیدم و با جمعیت قبل از توسعه مسجد مقایسه کردم خیلی خوشحال شدم که الحمد لله مردم اطراف مولایم حضرت حجه بن الحسن(عج) جمع شده‌اند و به آن حضرت اظهار علاقه می‌کنند. با این خوشحالی وارد مسجد شدم و اعمال مسجد را انجام دادم و سپس زیارت آل یاسین را خواندم و مقداری با زبان خودم با آن حضرت حرف زدم. ضمناً به آن وجود مقدس عرض کردم: آقا خیلی خوشحالم که مردم زیاد به شما علاقه پیدا کرده‌اند و شبها جمعیت زیادی به دور مسجد جمع می‌شوند و به شما اظهار علاقه می‌کنند. سپس از مسجد بیرون آمدم و غذای مختصراً از همان غذاهایی که در مسجد به همه می‌دادند خوردم و به یکی از حجرات مسجد که قبلاً برای استراحتم آماده کرده بودم رفتم و خوابیدم. در عالم خواب یا عالم معنی دیدم حضرت بقیه الله به مسجد جمکران تشریف آورده‌اند و در میان مردم راه می‌روند ولی کسی به آن حضرت توجهی نمی‌کند. من از اطاقم بیرون دویدم و سلام کردم آقا با کمال ملاحظت جواب فرمودند. سخنانی را که در بیداری خدمتشان عرض کرده بودم تکرار کردم و گفتم: آقا جان قربان خاکپای شما گردم. خوشحالم که بحمد الله مردم به شما علاقه و محبت زیادی پیدا کرده‌اند و به اینجا اینهمه جمعیت آمده است.

آن حضرت آهی کشیدند و فرمودند: همه اینها برای من به اینجا نیامده‌اند بیا با هم برویم و از آنها سؤال کنیم که چرا به اینجا آمده‌اند. گفتم: در خدمتتان هستم که جانم بفادایتان. در همان عالم در خدمت حضرت به میان جمعیت آمدیم. آن حضرت از یک یک مردم سؤال می‌فرمود: شما چرا اینجا آمده‌اید؟ یکی می‌گفت: آقا مريض دارم که اطباء جوابش کرده‌اند! دیگری می‌گفت: مستأجرم می‌خواهم صاحب خانه شوم! سومی می‌گفت: مقروضم. فشار طلبکار مرا به اینجا کشانده‌است! چهارمی زنی بود که از شوهرش می‌نالید! و پنجمی از دست زنش شکایت داشت و بالاخره هر یک حاجتی داشتند که در واقع خود خواهی و حب نفس، آنها را وادار کرده بود که به آنجا بیایند.

حضرت فرمود: فلانی دیدی اینها برای من اینجا نیامده‌اند، اینها تازه افراد خوب هستند که به من اعتقاد دارند و حاجتشان را از من می‌خواهند و مرا واسطه فیض می‌دانند و جمعی دیگری هم از اینها هستند که تنها برای تفریح اینجا آمده‌اند و حتی بعضی از اینها یقینی به وجود من ندارند! در همان حال دیدم که یک نفر در قسمتی از مسجد نشسته که حضرت فرمودند بیاتا احوال او را بپرسیم. در خدمت آقا نزد او که سید معممی بود رفتیم. او زانوهایش را در بغل گرفته بود و در گوش‌های نشسته بود و چشمش به اطراف می‌گردید و گویا دنبال گمشده‌ای می‌گشت. وقتی چشمش به آقا افتاد از جا پرید و به دست و پای آقا افتاد و گفت: پدر و مادرم و جانم فدایت کجا بودید که به انتظارتان نزدیک بود قالب تهی کنم. حضرت دست او را گرفتند و او به دست حضرت بوسه می‌زد و گریه می‌کرد. آقا از او سؤال کردند که شما چرا اینجا آمده‌اید؟ او چیزی نگفت و بر شدت گریه‌اش افزود. حضرت دوباره از او سؤال کردند. او

گفت: آقا من کی از شما غیر وصل شما را خواسته‌ام! من شما را می‌خواهم، بهشتم شمایید، دنیا و آخرتم شمایید، من یک لحظه ملاقات شما را به ماسوی الله نمی‌دهم. جان چه باشد که نثار قدم دوست کنم! این متاعی است که هر بی سرو پایی دارد. آقا رو به من کردند و فرمودند: مثل این شخص که فقط برای من به اینجا آمده باشد، چند نفری بیشتر نیستند که آنها به مقصد می‌رسند.

شفای بیمار بدست حضرت

مادری به واحد فرهنگی مسجد جمکران مراجعه نمودند و اظهار داشتند. فرزندم مدت‌های زیادی ناراحتی کلیه داشت و دکتر گفته بود که کلیه فرزند شما بطور مادرزاد کار نمی‌کند و پوسیده است.

سونوگرافی کردند و گفتند: کلیه باید قطع شود. عکس رنگی گرفتم و او را به بیمارستان لبافی نژاد بردم. کمیسیون پزشکی تشکیل شد و نظر دادند که باید عمل شود.

ماه رمضان بود شب در خواب دیدم که فرار است فرزند مریضم را به اتفاق عمل ببرند. من به آقای دکتر می‌گویم که آقای دکتر! این بچه من خوب می‌شود؟ دکتر در پاسخ گفت: خانم! دست آقا امام زمان (عج) است. از خواب بیدار شدم. وقتی دوباره به دکتر مراجعه کردم قرار شد که یکبار دیگر سونوگرافی بگیرند و آزمایشات لازم انجام شود و بچه را به اتفاق عمل ببرند. همان روز مطلع شدم هیأتی از نازی آباد تهران به مسجد جمکران می‌رود گفتم بگذار قبل از سونوگرافی و آزمایشات، براساس خوابی که دیده‌ام او را به جمکران ببرم. همراه هیأت به جمکران آمدم و فردا صبح پس از مراجعت از مسجد جمکران به طرف مرکز

سونوگرافی رفتم و در راه عرض کردم: آقا امام زمان من از مسجد جمکران می‌آیم، مرا نا امید نکنید. وقتی سونوگرافی انجام شد به من گفتند این بچه هیچ ناراحتی ندارد. به دکتر مراجعه کردم، عکس‌های رنگی و سونوگرافیهای قبل را با سونوگرافی جدید مقایسه کرده و گفت: دیگر هیچ عیب و ناراحتی در کلیه بچه موجود نیست و فرزندتان از دعای امام زمان (عج) شفا گرفته است.

* * *

پیامها و توقعات از ناحیه مقدسه

به پیامها و نامه‌های حضرت که در زمان غیبت صغیری و کبری از امام عصر(عج) که به ناحیه مقدسه معروف است صادر گشته، توقع می‌گویند که به بعضی از توقعات آن حضرت که در جلد سیزدهم بحار الانوار آمده اشاره می‌شود:

توقعی که به افتخار شیخ مفید صادر گشت
بسم الله الرحمن الرحيم: سلام بر تو ای دوست مخلص در دین، که با علم و یقین به ما معتقد هستی.

ما شکر وجود تو را به خدایی که جز او خدایی نیست نموده و از او می‌خواهیم که رحمت خود را بر آقا و مولی و پیامبر ما، محمد و اولاد طاهرینش فرستد و بتو در ادامه یاری رساندن به حق توفیق عطا کند. و پاداش تو را بخاطر سخنانی که با صداقت از جانب ما می‌گویی افزون گرداند. اعلام می‌کنیم که بما اجازه داده شد که تو را به شرافت مکاتبه با ما مفتخر سازیم و موظف شوی آنچه بتومی نویسیم بدستان ما که نزد تو می‌باشد برسانی. خداوند آنها را به اطاعت خود عزیز بدارد و با حفظ و عنایات خود مشکلات آنها را بر طرف سازد ...

ما از لغزشها یی که از بعضی شیعیان سر می‌زند از هنگامیکه بسیاری از آنها میل به بعضی از کارهای ناشایسته‌ای نموده‌اند که نیکان گذشته از آنها احتراز می‌نمودند اطلاع داریم. گویا آنها نمی‌دانند که مادر رعایت حال شما کوتاهی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نبرده‌ایم و اگر جز این بود از هر سو گرفتاری به شما رو می‌آورد و دشمنان شما، شما را از بین می‌برند.

تقوی پیشه سازید و به ما اعتماد کنید و چاره این فتنه و امتحانی را که به شما رو آورده است از ما بخواهید...
و در پایان حضرت فرموده است: خداوند تو را به رشد و کمال الهام بخشد و با لطف خود به رحمت واسعه خود توفیق دهد.

توقيع حضرت به محمد بن عثمان

هنگامیکه اولین نایب خاص حضرت، عثمان بن سعید رحلت کرد و مردم محزون و اندوهگین شدند، حضرت نیز محزون شده و با دستخط شریفشان این تسلیت را به محمد بن عثمان فرزند عثمان بن سعید نوشتند:

ان الله وانا اليه راجعون در برابر امر خدا تسلیم هستیم و بر قضای پروردگار راضی هستیم. پدر تو با سعادت زندگی کرد و با افتخار رحلت نمود. خداوند او را رحمت کند و او را به اولیاء و دوستان خود ملحق کند. او همیشه در راه اولیاء خدا، کوشای بود و آنچه او را به خدا و اولیاء خدا نزدیک می‌کرد انجام می‌داد. خداوند صورت او را ترو و تازه کند و از لغزشش بگذرد و او را بیامرزد.^(۱)

توقیع بر تحریم ذکر اسم آن حضرت

از طرف امام، توقیعی صادر شد که: در محافل بنشینید و ذکر مرا برانید؛ اما اسمی از من نبرید و (مَنْ سَمِّانِي فِي مَجْمُعِ النَّاسِ فَعَلَيْهِ لِعْنَةُ اللَّهِ) هر کس نام مرا (م-ح-م-د) در مجالس و محافل یاد کند لعنت خدا بر او باد! (۱)

توقیع در رجوع مردم به ناییان عام

حضرت در زمان محمد بن عثمان در جواب سؤالاتی که اسحق بن یعقوب از او کرده بود فرمودند:

و اما الحوادث الواقعه فارجعوا الى روات حدیثنا فانهم حجتى عليکم و انا حجة الله عليهم و ... و انظروا الى من كان منکم و نظر فى حلالنا و حرامنا و عرف احكامنا فارضوا به حکماً فانی قد جعلته عليکم حاكماً فاذا حکم بحکمنا فلم يقبل منه فانما بحکم الله استخف و علينا رد و الراد علينا الراد على الله و هو في حد الشرك:

در حوادث آینده به راویان احادیث مارجوع کنید که آنها حجت من بر شما و من حجت خدا برایشان هستم... و ببینید که چه کسانی در احکام ما تبع می کنند پس از آنها پیروی کنید که من آنها را حکم کننده بر شما قرار داده و اگر فقیهی مثل احکام ما، حکمی صادر کرد و از او قبول نکردند در حقیقت حکم خدا را سبک شمردند و ما را رد کردند و هر کس ما را رد کند، خدا را رد نموده است و این در حد شرک به خدا می باشد. (۲)

القاب و کنیه‌های امام زمان(عج)

اسم آن بزرگوار را (م - ح - م - د) نوشت و از القاب و صفاتش بشرح زیر در کتب ادعیه و زیارت‌ها آمده است: ابوالقاسم - اباصالح - بقیة الله .
هادی - المهدی - الطاهر - التقی - الرضی - الزکی (هدایت
کننده، پاک سیرت ، پاکیزه ، با تقوی ، پاکیزه صفات ، پسندیده ، آراسته).
حجۃ اللہ فی ارضہ - عین اللہ فی خلقہ - نور اللہ - ولی الناصح - سفینۃ
النجاة - عین الحیوۃ - علم المنصوب (حجۃ خدا در زمین ، چشم خدا در
میان مخلوقاتش ، نور خدا ، سرپرست نصیحت کننده ، کشتنی نجات ،
چشمہ زندگانی ، پرچم افراشته).

حافظ اسرار رب العالمین - بقیة الله من الصفوۃ من تجبین - معدن علوم
النبویة - باب الله و خازن کل علم (حافظ اسرار پروردگار عالمیان ،
باقیمانده برگزیدگان خوب خدا ، معدن علوم پیامبری ، واسطه خدا و
مخزن هر علم).

فاتق کل رتق - محقق کل حق - مبطل کل باطل - محبی المؤمنین و مبیر
الكافرین - مهدی الامم (گشاینده هر مشکل ، اثبات کننده هر حق ، باطل

کننده هر باطل ، زنده کننده مؤمنین و کشنده کافران).
بجامع الكلم - خلف السلف - صاحب الشرف - حجة المعبد و الكلمة
المحمود - معز الاولیاء و مذل الاعداء (جامع سخنان الهی ، جانشین
گذشتگان ، صاحب شرافت ، حجة خدا و کلمه پسندیده ، عزت دهنده
دوستان خدا و ذلیل کننده دشمنان).

وارث الانبياء و خاتم الاوصياء - قائم المنتظر و العدل المشهور - سيف
الشاھر - قمر الزاهر (وارث پیامبران و پایان اوصیاء ، قائمی که انتظار او را
می کشند و عدل جهان گستر مشهور شده ، شمشیر کشیده ، ماه تابان).
نور الباهر - شمس الظلام و بدر التمام - ریبع الانام - نصرة الایام -
صاحب الصیصام - خالق الہام (نور درخشان ، خورشید تاریکیها و ماہ
تمام و کامل ، بهار اهل عالم ، صفا بخش روزگار ، صاحب شمشیر قدرت ،
شکافنده فرقها).

دین المأثور - کتاب المسطور - قائم بقطط الله - فائز بامر الله - منیر الحق -
و ترالموتور - مفرج الكرب و مزيل الهم (دین وارد شده از پیامبر ، کتاب
رقم شده ، قیام کننده به قسط خداوند ، رستگار به امر خدا ، نور دهنده به
حق ، انتقام گیرنده مظلومان ، بر طرف کننده غم و اندوه).

مدخر لتجدد الفرایض و السنن - متخير لاعادة الملة و الشريعة -
مؤمل لاحیاء الكتاب و حدوده (ذخیره شده برای تجدید واجبات و
سننها ، اختیار شده برای برگرداندن ملت و شریعت اسلام ، آرزو شده
برای زنده کردن احکام قرآن و حدود آن).

قاسم شوکة المعتدين - هادم ابنية الشرک و النفاق - مبید اهل الفسوق
والعصيان و الطغيان (از بین برندۀ بزرگ متزاولین ، نابود کننده بنایی

شرك و نفاق ، قطع کننده اهل شرك و معصیت و تجاوز و سرکشی). حاصل فروع الغی و الشقاق - طامس آثار الزیغ والاهواء - قاطع حبایل الكذب و الافتراء (زننده ریشه های گناه و تفرقه گی ، نابود کننده آثار اندیشه های باطل و هوای نفسانی ، قطع کننده ریشه های دروغ و تهمت). مستأصل اهل العناد والتضليل والالحاد - جامع الكلمة على التقوی - وجه الله الذي اليه يتوجه الاولیاء (بی چاره کننده اهل دشمنی و گمراهی و بی دینی ، جمع کننده همه سخنها بر تقوی ، مترقب خدا که به سوی او دوستان خداروی می نمایند).

سبب المتصل بين الارض و السماء - صاحب يوم الفتح و ناشر رایه الهدی - مؤلف شمل الصلاح والرضا (واسطة بين خدا و بندگانش ، صاحب پیروزی و نشر دهنده پرچم هدایت ، تأليف کننده دلهای بر اصلاح و رضایت).

طالب بذحول الانبياء و ابناء الانبياء ، طالب بدم المقتول بکربلا ، منصور على من اعتدى عليه و افترى (طلب کننده خون پیامبران و فرزندانشان ، طلب کننده خون شهید کربلا ، پیروز برکسی که به او ستم کرده و افترا زده).

صدر الخالائق ذو البر والتقوی - امنیة شایق یتمنی من مؤمن و مؤمنه - عین الله الناظرة - شاهد الله على عباده (صدر نشین عالم ، صاحب هر نیکی و تقوی ، آرزوی اشتیاق شونده هر مؤمن و زن مؤمن ، چشم بینای خدا ، شاهد خدا بر بندگانش).

دلایلی از آیات در شأن امام زمان (عج)

تفسرین قرآن، آیات بیشماری را از زبان موصومین (ع) در باره حضرت مهدی (عج) تفسیر کرده‌اند که مجموعاً به بیش از ۱۳۰ آیه می‌رسد که به برخی از آنها اشاره می‌شود.^(۱)

۱- (الْمَذْكُورُ الْكِتَابُ لَا يَرِيبُ فِيهِ هُدَىٰ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَوْمَنُونَ بِالْغَيْبِ) ^(۲): قرآن کتابی است که شکی در آن نیست و هدایت برای متین است آنانکه به غیبت ایمان دارند.

شیخ صدق در کتاب کمال الدین از حضرت صادق (علیه السلام) نقل می‌کند که فرمود: هر کس اقرار به ظهور امام زمان (عج) کند به غیب ایمان آورده است.

و نیز در کتاب مذبور از یحیی بن ابو القاسم روایت نموده که گفت: تفسیر این آیه را از حضرت صادق (ع) پرسیدم فرمود: (متین) در این آیه شیعیان علی (ع) هستند و (غیب) حجت غایب می‌باشد. و منظور از این

آیه که می فرماید: (فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَاتَّهَرْ وَإِنِّي مَعْكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظَرِينَ) این استکه: ای پیامبر بگو غیب مال خداست پس منتظر باشید که منهم از منتظران هستم.^(۱)

۲- از کتاب الاختصاص از معاویة ابن الدہنی از امام صادق(ع) درباره آیه (يعرف المجرمون بسيماهم فيؤخذ بالنواصي والاقدام)^(۲): شناخته می شوند مجرمین از صورتهایشان پس پیشانی و پاهایشان را می گیرند.

فرمود: ای معاویه در این باره چه می گویید؟ گفت: می پندارند که خداوند تبارک و تعالی در قیامت مجرمین را به آتش می افکند. فرمود: چگونه خداوند تبارک و تعالی نیاز دارد به شناخت خلائقی که آنها را آفریده؟ گفت: فدایت شوم پس معنی این آیه چیست؟ فرمود: هرگاه قائم ما بپاخیزد، خداوند شناخت چهره‌ها را به آن حضرت عطا فرماید. لذا امر می کند که کافران را با پیشانیهایشان و پاهایشان بگیرند سپس آنها را از دم شمشیر می گذراند.^(۳)

۳- (قُلْ لَا إِسْتَلِكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينَ): ای پیامبر بگو: بخاطر پیامبری پاداشی از شما طلب نمی کنم و این امر دشوار را نمی پذیرم. این فقط برای یادآوری جهانیان است و خبر آن را بعد از گذشت زمانی خواهید دانست. در کتاب کافی از امام پنجم (مثیلاً) روایت شده که فرمود: مقصود از (ذکر) امیرالمؤمنین است و مقصود از (لتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينَ) بعد از گذشت

زمانی خبر آن را می فهمید زمان ظهر قائم ماست. ^(۱)

/ ۴- (فَلَا أُقِيمُ بِالْخُنَسِ الْجَوَارِ الْكُنَسِ) ^(۲) : قسم به ستارگان رجوع کننده روندگان پنهان شونده.

از امام باقر(ع) منقول است که فرمود: منظور از این آیه، مولودی است در آخر الزمان. او مهدی این عترت است و برای او حیرت و غیبتی خواهد بود که گروههایی در آن گمراه و گروهی هدایت می شوند. ^(۳)

۵- (وَاسْبِغْ عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً) ^(۴) : خداوند بشما نعمتهای ظاهری و باطنی روزی کرد.

از هبة الله راوندی از امام موسی کاظم(ع) روایت شده که فرمود: نعمت ظاهری امام ظاهر و نعمت باطنی امام غایب است که از دیدگان مردم پنهان است و گنجهای زمین برای او آشکار گردد و هر چیز دوری، برایش نزدیک باشد. ^(۵)

ع- (لَوْلَا أَخْرَتْنَا إِلَى أَجْلٍ قَرِيبٍ) ^(۶) : اگر ما تأخیر نمی کردیم تا آن زمان نزدیک!

از امام صادق(ع) آمده که فرمود: منظور از (اجل قریب) تا زمان ظهر قائم که نصرت و پیروزی با اوست. ^(۷)

۷- (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنِ الدِّينِ فَسُوفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذْلَةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَاعْزَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ) ^(۸) : ای اهل ایمان هر کس از شما مرتد شود بداند که خدا بزودی قومی را می آورد که

۲- تکویر آیه ۱۵ و ۱۶.

۴- لقمان آیه ۲۰.

۶- نساء آیه ۷۷.

۸- سوره مائدہ آیه ۵۴.

۱- مهدی موعود.

۳- مکیال المکارم.

۵- مهدی موعود.

۷- مکیال المکارم.

او آنها را دوست دارد و آنها هم او را دوست دارند. آنها در مقابل مؤمنین خود را ناچیز شمارند ولی در مقابل کفار نیرومند باشند.

سلیمان بن هارون عجلی گفت: شنیدم که امام صادق (علیه السلام) فرمود: صاحب الامر در پناه خدا محفوظ است. اگر همه مردم بمیرند، خداوند یاران او را خواهد آورد. آنها کسانی هستند که خداوند در این آیه در باره آنها فرموده است.^(۱)

۸- (اینما تكونوایات بکم الله جمیعاً) ^(۲): هر کجا باشید خدا شمارا جمع کند.

از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که فرمود: یعنی اصحاب قائم علیه السلام که سیصد و ده نفرند خداوند آنها را جمع می‌کند از اطراف دنیا. سپس فرمود: آنها یند امت معدوده، و الله در یک ساعت جمع می‌شوند همانند ابرهای پاییزی.^(۳)

۹- (یومثٰد یفرح المؤمنون بنصر الله) ^(۴): آنروز مؤمنین بیاری خدا خوشحالند.

ابو بصیر از امام صادق (علیه السلام) نقل می‌کند که فرمود: در موقع قیام قائم، اهل ایمان از پیروزی و بیاری خدا خوشنود خواهند شد.^(۵)

۱۰- (امن يجیب المضطرا اذا دعاه و يكشف السوء و يجعلکم خلفاء الأرض) ^(۶): آیا کسی است که دعای مضطرا را در هنگام دعا مستجاب کند و بدی را از او دور کند و شما را جانشینان زمین قرار دهد.

۲- بقره آیه ۱۴۹.

۱- مهدی موعود.

۴- سوره روم آیه ۴ و ۵.

۳- مکیال المکارم.

۶- سوره نمل آیه ۶۲.

۵- مهدی موعود.

از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که فرمود: این آیه در باره قائم آل محمد علیهم السلام نازل شده. او است آن مضطربی که هرگاه در مقام (ابراهیم) دو رکعت نماز بگذارد و خداوند را بخواند و دعا کند، خداوند دعای او را اجابت فرماید و او را خلیفه در روی زمین قرار دهد.^(۱)

۱۱- (وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيَسْتَخْلِفُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمْكَنَنَ لَهُمْ دِينُهُمُ الَّذِي أَرْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ إِمْنَانًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِنِي شَيْئًا)^(۲): خداوند به اهل ایمان و عمل صالح وعده داده که آنها را حاکم زمین کند همانطوری که قبل از آنها، مردمی را (بنی اسرائیل) حاکم کرد و دینی را که به آن راضی هستند که با اختیار و قدرت عمل کنند به آنها بدهد. و بعد از آنکه مدتی دچار ترس و گرفتاری بودند دچار امنیت شوند. مرا عبادت می کنند و برای من شریک نمی گیرند.

از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که مراد از این وعده نصرت و پیروزی و حکومت صالحان، زمان قائم و اصحاب اوست.^(۳)

۱۲- (اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحِيِّ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا)^(۴): بدانید که خدا زمین را بعد از مردنیش، زنده می کند.

از امام پنجم روایت شده که معنی آیه اینست: خداوند زمین را به وسیله قائم آل محمد (علیهم السلام) اصلاح فرماید بعد از آنکه پراز جور و ستم شده است.

و ابن عباس گفته: این آیه تحقق نمی پذیرد مگر وقتیکه یهودی و

۱- مکیال المکارم.

۲- مکیال المکارم.

۳- سوره نور آیه ۵۵.

۴- حدید آیه ۱۷.

نصرانی و صاحب مذاهب دیگر به حق گرویده شوند.

و تا اینکه گوسفند و گرگ، گاو و شیر، انسان و مار از یکدیگر در امان شوند و تا اینکه موش انبان را نخورد و جزیه برداشته شود و صلیب شکسته گردد و خوک کشته شود و همان است فرموده خدا در قرآن.

لیظهره علی الدین کله و لوکره المشرکون که این هنگام قیام قائم (عج) خواهد بود. (۱)

۱۳- (والنهار اذا تجلی) (۲) : قسم به روز، زمانیکه تجلی می‌کند.
از امام باقر (علیه السلام) روایت شده که فرمود: مراد از روز، قائم ما اهل بیت

است که هرگاه پیاخیزد بر دولت باطل پیروز می‌شود. (۳)

۱۴- (سیروا فيها ليالي واياماً امنين) (۴) : مسافت کنید در آن زمین شبها و روزها در این منی کامل.

از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که: مراد زمان امام زمان (عج) است
که همه راهها این منی می‌باشد. (۵)

۱۵- (فمهل الكافرين امهلهم رويداً) (۶) : مهلت بده به کفار مهلت دادن اند کی!

در تفسر علی بن ابراهیم آمده که: امام فرمودند مراد اینستکه: در زمان قیام قائم او از جباران و طاغوت‌های قریش و بنی امیه و سایر مردم انتقام می‌گیرد. (۷)

* * *

۲- سوره لیل آیه ۲.

۴- سوره سبا آیه ۱۸.

۶- طارق آیه ۱۸.

۱- مکیال المکارم.

۳- مکیال المکارم.

۵- مهدی موعود.

۷- مکیال المکارم.

دلایلی از روایات در شأن امام زمان (عج)

در سخنان پیامبر گرامی اسلام (ص) و امیر مومنان علی (علیه السلام) و بقیه امامان معصوم (علیهم السلام) بارها و بارها به وجود امام زمان (عج) به عنوان دوازدهمین حجت و امام و به عنوان کسیکه منجی عالم بشریت است و جهان را پر از عدل و داد می کند بعد از آنکه پر از ظلم و جور شده باشد اشاره شده که به برخی از آن روایات اشاره می شود:

۱- صدق در امالی از ابن عباس روایت کرده که پیامبر اکرم (ص) فرمود: چون در شب معراج مرا به آسمان هفتم و از آنجا به سدرة المنتهى و از آنجا به حجابهای نور برداشت، پروردگارم نداشت که: ای محمد، تو بند من و من پروردگار توأم، خود را در برابر من کوچک شمار و مرا پرستش کن و بر من توکل نما و به من اعتماد داشته باش! زیرا من دوست دارم که تو بند و حبیب و رسول و پیامبر من باشی و برادرت علی جانشین و باب مدینه علم تو باشد. او حجت من و پیشوای بندگان من است که بوسیله او دوستان من از دشمنانم شناخته گردند و بوسیله او حزب شیطان از حزب الله شناخته می شود. دین من بوجود او پایدار، و حدود آن محفوظ و احکامش جاری می گردد. بخاطر تو و امامان اولاد تو، به مرد وزن بندگانم

ترجم می‌کنم و بوسیله قائم شما زمین خود را با تسبیح و تقدیس و تهلیل و تکبیر و تمجید ذات مقدس، آباد می‌کنم. و از وجود دشمنان پاک می‌گردانم و به دوستانم واگذار می‌نمایم. با ظهور او سخنان بیدینان را از کجروی راست و تعالیم خود را بلند گردانم و شهرها و بندگانم را از علم خود با خبر کنم و گنجها و اندونخته‌ها را آشکار سازم و او را به اسرار و مافی الضمیر هر کس مطلع گردانم و او را بانیروی فرشتگانم یاری کنم تا فرمان مرا اجرا کند و دینم را رواج دهد. او ولی به حق من و مهدی حقیقی بندگان من است.^(۱)

۲- روایتی است از شیخ صدقه که در کتاب اكمال الدین و اتمام النعمة ذکر می‌کند که: یونس بن عبد الرحمن گفت به محضر امام موسی کاظم (علیه السلام) مشرف شدم و عرضه داشتم: یا بن رسول الله آیا تو قائم بالحق هستی، فرمود: من هم قائم بالحق هستم ولی آن قائمی که زمین را از دشمنان خدای عزوجل پاک کند و آن را پر از عدل کند بعد از آنکه پر از جور و ستم شده باشد، پنجمین فرزند من است که غیبتی طولانی دارد زیرا که بر جان خود می‌ترسد. در این مدت (که او از نظر غایب است) عده‌ای از حق برگشته و عده‌ای دیگر ثابت قدم می‌مانند. سپس فرمود: خوشابه حال شیعیان ما که در غیبت قائم ما، بر شته ولایت ما چسبیده و به دوستی ما ثابت و استوار مانده و از دشمنانمان بیزار باشند. آنان از ما و ما از آنها ییم که البته ما را به امامت پسندیده‌اند و ما هم آنها را به شیعه بودن پسندیده‌ایم. خوشابه حالشان باز هم خوشابه حالشان! به خدا که ایشان روز قیامت در درجات ما خواهند بود.^(۲)

۳- علی (علیه السلام) خطاب به کمیل فرمود: (یا کمیل ما من علم الا و انا افتتحه و ما من شیء الا و القائم یختتمه) ای کمیل! هیچ علمی نیست مگر اینکه من آغاز کننده آنم و هیچ چیزی نیست مگر اینکه قائم آنرا به پایان می رساند. (۱)

۴- از جابرین عبدالله انصاری روایت شده که فرمود:

داخل مسجد کوفه شدم و دیدم که علی (علیه السلام) با انگشت چیزی می نویسد و تبسم می کند. عرض کردم: یا امیر المؤمنین! چه چیزی باعث خنده شما شده است؟ فرمود: در شگفتمن از کسیکه این آیه را می خواند ولی معنی آنرا آنطور که شایسته است معرفت ندارد. عرض کردم: کدام آیه یا امیر المؤمنین؟ فرمود:

الله نور السموات والارض مثل نوره کمشکوه: مشکوه محمد صلی الله علیه و آله است. فيها مصباح: مصباح من هستم، فی زجاجة: زجاجه حسن و حسین می باشند. یوقدمن شجرة مباركة: محمد بن علی (امام باقر) می باشد. زیتونة: جعفر بن محمد (امام صادق) می باشد. لاشرقية: موسی بن جعفر (علیه السلام) می باشد. ولا غربية: علی بن موسی (امام رضا) است. یکاد زیتها یُضیء: محمد بن علی (امام جواد) می باشد. ولو تمیسه ناز: علی بن محمد (امام هادی) است. نور علی نور: حسن بن علی (امام حسن عسگری) است. یهدی الله لنوره من یشاء: حضرت مهدی قائم آل محمد (ص) است. (۲)

۵- حدیفه روایت نمود که: رسول خدا فرمود که مهدی موعود از

فرزندان من خواهد بود که رنگ روی مبارک او رنگ مردم عرب باشد و بدن او مثل فرزندان بنی اسراییل و بر طرف راست او خالی است که گویا ستاره‌ای است نورانی. زمین را از عدالت پر سازد بعد از آنکه از جور و ستم پر شده باشد و راضی باشند از خلافت او اهل زمین و اهل آسمان و مرغان در میان زمین و آسمان.^(۱)

عابن ماجه در کتاب سنن از عبدالله بن حارث بن جزء زبیدی روایت کرده که پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمود: مردمی از جانب مشرق قیام نمایند و سلطنت را برای مهدی آماده سازند.^(۲)

۷- از ابوسعید خدری روایت شده که رسول خدا (ص) فرمود: مهدی از اولاد ما خواهد بود و از جمله علامتهای او بینی کشیده و پیشانی نورانی است.^(۳)

۸- امام رضا (علیه السلام) فرمود: خدا بوسیله چهارمین فرزند من که پسر بزرگترین بانوان است زمین را از جور و ستم پاک می‌کند. او همان کسی است که در باره ولادتش دچار شک و تردید می‌شوند. و مهدی همان کسی است که زمین در زیر پای او در هم پیچیده خواهد شد. او همان کسی است که بدنش سایه ندارد و او همان کسی است که منادی از آسمان در باره اش ندایی می‌کند که آن را کلیه اهل زمین می‌شنوند: آگاه باشید که حجت خدا نزد کعبه ظهرور کرده، از او متابعت نمایید که حق با او می‌باشد.

۹- از ابو سعید خدری مرویست که رسول خدا در بیان صفت مهدی (عج) فرمود که: مهدی موعود که از اهلیت ماست، مردی خواهد بود از امت من و اورا بینی خوش اندام کشیده و خوش نما باشد و روی زمین را از عدالت پر خواهد کرد بعد از آنکه از جور پرشده باشد! (۱)

۱۰- در مسند ابی داود و ترمذی از عبدالله بن مسعود روایت شده که پیامبر گرامی اسلام فرمود: اگر از دنیا باقی نماند باشد مگر یکروز خداوند آنروز را طولانی خواهد کرد تا آنکه برانگیزد در آن روز مردی از امت من را که نام او موافق نام من و زمین را از عدل پرکند بعد از آنکه پر از جور و ستم شده باشد.

۱۱- از پیامبر (ص) در خطبه غدیر چنین نقل شده که فرمود: خاتم امامان از ما، مهدی (عج) می باشد. آگاه باشید اوست چیره شونده بر همه دین! اوست انتقام گیرنده از ظالمین، اوست فاتح و منهدم کننده دژها، اوست که تمام قبایل اهل شرک را نابود می کند، اوست که خوبیهای تمام اولیای حق را می گیرد، اوست که از دریای ژرف می نوشاند، اوست که هر کس را از روی فضل و شایستگی سمت می دهد! و برگزیده و منتخب خداوند است. او وارث و محیط بر همه علوم است. اوست که از پروردگار عزوجل خبر می دهد و حقایق ایمان به اورا، آگاهی می دهد، او است که صاحب رشاد و سداد در رأی و عمل می باشد. امور دین به او واگذار شده و پیامران و امامان قبل از او مژده او را داده اند! او حجت

باقي است و بعد از او حجتی نیست و حقی نیست مگر با او. و نوری نیست جزو نزد او. کسی بر او غالب و منصور نمی شود! و ولی خداوند در زمین و حاکم الهی بر خداداشت و امین پروردگار در ظواهر و اسرار است. (۱)

۱۲- محمد بن مسلم گفت: من خدمت امام صادق (علیه السلام) شرفیاب بودم، معلی بن خنیس گریه کنان وارد شده حضرت فرمود: بخاطر چه چیز گریه می کنی؟ گفت: بیرون خانه شما، کسانی هستند که می پندارند شما بر ما فضیلتی ندارید و شما و آنها، یکسان هستید. حضرت صادق (علیه السلام) مدتی تأمل کردند و سپس دستور دادند طبقی خرما بیاورند. آنگاه یک دانه خرما برداشتند و آن را دو نیم کردند و سپس آن خرما را تناول فرمودند و هسته اش را در زمین خاک کردند. در همان آن، هسته رشد کرد و بزرگ شد و خرمای نارس داد. حضرت خرمای نارسی کنده و خوردنده و نوشته ای از داخل آن بیرون آوردند و به معلی داده فرمودند: آنچه در آن نوشته بخوان! نوشته شده بود: بسم الله الرحمن الرحيم لا إله إلا الله، محمد رسول الله، على المرتضى والحسن والحسين وعلى بن الحسين و... نام یک امامان تا امام حسن عسگری و فرزندش مهدی (عج) در آن بود. (۲)

۱۳- سعید بن حبیر گفت: از امام سجاد (علیه السلام) شنیدم که فرمود: قائم ما اهل بیت از هفت پیغمبر سنت مخصوصشان را به همراه دارد. سنتی از

آدم، سنتی از نوح، سنتی از ابراهیم، سنتی از موسی، سنتی از عیسی، سنتی از ایوب و سنتی از محمد که درود خدا بر همه اینان باد. اما سنتی که از آدم و نوح دارد، طول عمر اوست. از ابراهیم، تولد پنهانی و دوری از مردم را به ارث برده، از موسی، خوف و غایب بودن را و از عیسی، اختلاف عقیده مردم در باره‌وی و از ایوب، رفع گرفتاری پس از سختی‌ها و از محمد (ص) قیام با شمشیر را به ارث برده است.^(۱)

۱۴- پیامبر گرامی اسلام فرمود: ما هفت نفر از فرزندان عبدالملک، بزرگان اهل بهشت می‌باشیم. من، حمزه، علی، حسن، حسین و مهدی.^(۲)

۱۵- امام صادق (علیه السلام) فرمود: زمانیکه سه نام محمد، علی و حسن پشت سر هم قرار گرفت، چهارمی آن قائم است.^(۳)

۱۶- امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمود: شخص او از دیده‌ها پنهان است ولی یادش از دل مؤمنین فراموش نمی‌شود، او دوازدهمین ماست. خداوند تمام سختیها را براو آسان می‌کند و هر مشکلی را حل می‌فرماید. گنجهای زمین برای او ظاهر می‌شود. هر دوری، نزدیک می‌گردد و هر دشمن ستمگر نابود خواهد شد و هر شیطان سرکشی به دست او هلاک می‌شود. او پسر بانوی کنیزان است ولادتش بر مردم پوشیده می‌ماند و بردن نامش جایز نیست.^(۴)

۱- مهدی (عج) کیست.

۲ و ۳ و ۴ - روز رهایی.

۱۷- پیامبر گرامی اسلام فرمود: مهدی طاووس اهل بهشت است و بر او پوششها بی از نور است. (۱)

۱۸- غیبت قائم ما آنقدر طول می کشد تا حق کاملاروشن شود و ایمان از هر نوع ناخالصی پاک و صاف گردد. آن گروه از شیعه که در ذاتشان خبائث بود کنار برونده از میان شیعه پاکسازی شوند. چون آنها اگر بمانند در سایه خلافت حضرت مهدی احساس امن کرده و دست به دو رویی زده و گرفتار نفاق خواهند شد. بعد حضرت این آیه را تلاوت فرمود (حتی اذا استیئس الرسل و ظنوا انهم قد كذبوا فاتاهم نصرالله) تا آنکه پیامران مأیوس شوند و فکر کنند جامعه آنها را تکذیب کند. در این هنگام نصرت و یاری ما می رسد. (۲)

۱۹- امام صادق (علیه السلام) فرمود: خداوند در آخر الزمان از فرزندان من کسی را برابر می انگیزد که خون ما را طلب می کند او از میان ما غایب خواهد شد تا آنکه گمراهن شناخته شوند. (۳)

۲۰- امام صادق (علیه السلام) فرمود: بدانید که زمین از حجت خالی نمی ماند، ولی مردم در اثر ستم و جور و اسراف و زیاده روی بجهانهای خودشان، از دیدن آن محروم خواهند بود. (۴)

* * *

وظایف شیعیان در دوران غیبت امام عصر(عج)

شیعیان و دوستداران آن بزرگوار در دوران غیبت آن ناموس دهرو واسطه بین خدا و بندگانش وظایفی بشرح زیر دارند.

الف - همیشه در حال انتظار ظهور آن بزرگوار بودن:

- ۱- پیامبر فرمود: (افضل العبادات انتظار الفرج) بهترین عبادات انتظار ظهور می باشد. (۱)
- ۲- مفضل گفت؛ از حضرت صادق (علیه السلام) شنیدم که می فرمود: کسیکه در انتظار مهدی (عج) باشد و در حال انتظار بمیرد نظیر آن کسی استکه در میان خیمه آن حضرت بوده باشد. آنگاه فرمود: نه، بالاتر بگوییم! نظیر آن کسی استکه با شمشیر در رکاب پیامبر (ص) در راه خدا جهاد کرده باشد.
- ۳- از علی (علیه السلام) روایت شده فرمود: کسیکه منتظر امر (خروج قائم) ما

باشد نظیر کسی است که در راه خدا بخون طپیده باشد. (۱)

چشم به راه بودن شیعیان، برای ظهور حضرتش،
از زبان مورخین خارجی

(پژوهش‌سکی) تاریخدان و ایرانشناس فرهنگستان علوم شوروی
سابق در این باره می‌نویسد:

چشم براه مهادی بودن در عقاید مردمی که نهضت‌های قرن سیزدهم
را در ایران پیا داشتند، مقام بلندی داشته است. ولی در قرن چهاردهم و
پانزدهم میلادی این عقیده را سختر و مشهورتر گشت. داستانی که
(یاقوت حموی) نقل می‌کند بسیار آموزنده است:

در شهر کاشان سران شهر هر روز هنگام سپیده‌دم از دروازه خارج
می‌شدند و اسب زین کرده‌ای را یدک می‌بردند تا قائم مهدی در صورت
ظهور، بر آن سوار شود. در زمان فرمانروایی سربداران نیز در سبزوار
بطوریکه «میر خواند» در «روضة الصفا» می‌گوید: هر بامداد و شب، به
انتظار صاحب الزمان اسب کشیدندی.

و یکی از شرق‌شناسان و زبان‌دانان فرانسوی در این رابطه می‌گوید:
در حله که نزدیک بغداد است همه روزه پس از نماز عصر، صد نفر
سوار با شمشیر بر亨ه می‌رفتند و از حاکم شهر اسپی با زین و برگ
می‌ستاندند و فریاد می‌زدند که «تو را بخدا ای صاحب الزمان، تو را بخدا
بیرون بیا».

صفویه هر چند سید بودند و از اولاد علی بشمار می‌آمدند، خود را فقط نایب امام و حکام موقتی محسوب می‌داشتند و مهدی غائب را برخود مقدم می‌دانستند. پادشاهان صفوی، در کاخ خود در اصفهان دو اسب با زین افزار مجلل مجهزی داشتند تا برای سواری مهدی(عج) حاضر باشد.^(۱)

ب- آرزوی جهاد در رکاب آن حضرت و اینکه اگر قبل از ظهور آنحضرت رحلت کرد خداوند او را در هنگام ظهور حضرتش زنده کند با شمشیری در دست در حالتی که هنوز کفن برآوست در رکاب حضرت جهاد نماید:

۱- امام باقر(علیهم السلام) فرمود: هر کدام از شما عقیده داشته و آرزو کند که اگر من در زمان ظهور امام زمان(عج) باشم او را باری می‌کنم مثل کسی استکه با شمشیر در رکاب آن حضرت جنگیده بلکه بالاتر مثل کسی استکه در رکاب آن حضرت بشهادت رسیده است.

۲- امام صادق(علیهم السلام) فرمود: چون حضرت صاحب الامر(عج) ظهور کند شخصی برس قبر مؤمن می‌آید و به او می‌گوید ای فلان! بدرستیکه ظاهر شد امام عصر(عج) اگر می‌خواهی که بلند شو و به او ملحق شو و اگر می‌خواهی در نعمت پروردگارت باقی مان.^(۲)

۳- در زیارت‌های حضرت (در مفاتیح الجنان) این عبارات آمده است که: خدایا از تو می‌خواهم اگر قبل از ظهور حضرت مُردم مرا در هنگام ظهور آقا زنده کن تا در رکابش شمشیر زنم.

ج- گریه برای غیبت آن حضرت و مغموم و مهموم بودن:

روایت شده که: امام صادق (علیه السلام) که یک قرن قبل از ولادت امام عصر (عج) می‌زیسته، در حضور یارانش بیاد غیبت قائم برخاک نشسته و همچون مادری داغدیده، آشفته و جگر سوخته می‌گردید. از رخسارش رود غم و اندوه، روان شده و سیل اشک کاسه چشمانش را فرسوده و برای نواده‌اش (مهدی) چنین درد دل می‌کند:

سیدی، غیبتک نفت و قادری و ضیقت علی مهادی و ابترت منی راحه
فؤادی! سیدی، غیبتک اوصلت مصابی بفجایع الابد و فقد الواحد بعد
الواحد یغنى الجمع والعدد.

* * *

آقای من غیبت تو خواب از دیدگانم ریوده و زمین را بر من تنگ و آسایش دلم را بهم زده است. آقای من، غایب بودن تو مصیتهاي مرا به سختيهای ابدی پیوند داده و از دست رفتن یاران یکی پس از دیگری امكان جمع شدن و گرد هم شدن را از بین برده است.

فما أحس بدمعة ترقى من عيني و انين يفتر من صدرى عن دوارج

الرزایا و سوالف البلايا الامثل بعيینی عن غوابر اعظمها و اخطعها و بواقی
اشدها و انکرها

هنوز از یاد بلا و سختی دوران غیبت اشک دیدگانم نخشکیده و سوز
و ناله دلم آرام نشده که رنج و شکنجه شدیدتری در برابر چشمانم نمایان
می شود.^(۱)

د - تهذیب نفس و جهاد اکبر و تصفیه باطن:

۱- امام باقر(علیه السلام) فرمود: اگر به دستورها و سفارش‌های ما بدون کم و
کاست رفتار نمایید، هر که از شما پیش از ظهور قائم ما، در این حال بمیرد
شهید از دنیا رفته است.^(۲)

۲- امام صادق(علیه السلام) فرمود: نه بخدا سوگند، آنچه چشم بسویش
دوخته اید (دولت پر شوکت مهدی) پدیدار نمی شود مگر اینکه بیخته و
غربال شوید. نه سوگند بخدا، نمی شود مگر اینکه تصفیه و پاک گردید. نه
سوگند بخدا، نمی شود مگر اینکه نیک و بد تان از هم جدا شوید. نه
سوگند بخدا، نمی شود مگر پس از نومیدی همگانی، نه سوگند بخدا،
نمی شود مگر آنگاه که نیک بختان راه سعادت را در پیش گیرند و بد بختان
راه شقاوت را.^(۳)

هـ- صدقه دادن از طرف حضرت، طواف کردن از طرف حضرت، دعا کردن برای سلامتی صاحب الزمان (عج):

زاره می‌گوید به امام صادق (ع) عرض کردم اگر من آن زمان (غیبت
کبری) را درک کنم چه عملی انجام دهم.

فرمود: چنانچه آن زمان را درک کردی این دعا را بخوان:

اللهم عرفني نفسك فانك ان لم تعرفي نفسك لم اعرف رسولك. اللهم
عرفني رسولك فانك ان لم تعرفي رسولك لم اعرف حاجتك. اللهم عرفني
 حاجتك فان لم تعرفي حاجتك ضللتك عن ديني:

خدایا معرفت خودت را بمن بدده که اگر معرفت خودت را بمن ندهی
پیامبرت را نخواهم شناخت، خدایا رسولت را بمن بشناسان که اگر او را
شناسانی حاجت را نخواهم شناخت. خدایا حاجت را بمن شناسان که
اگر حاجت را نشناسانی در دینم گمراه می‌شوم.

ز- توسل به آنحضرت و قرائت زیارت نامه‌های آن حضرت:

با توجه به اینکه شیعیان باید با امامشان از طریق معنوی در ارتباط
باشند لذا یکی از راههای ارتباط با آن بزرگوار عرض ارادت و توسل در
مشکلات و گرفتاریها و خواندن زیارت نامه‌های آن حضرت، مخصوصاً
زیارت آل یاسین و دعای عهد که در مقایع الجنان ذکر شده واستمرار بر
دعای ندبه در صبح جمعه و خواندن نماز آن بزرگوار که در داستان
مسجد جمکران کیفیت آن آمده، می‌باشد.

/

علام ظهور و اخبار مربوط به ظهور امام زمان (عج)

قبل و بعد از ظهور امام دوازدهم حوادثی رخ می‌دهد که به بعضی از آنها که در روایات معصومین (علیهم السلام) تصریح شده، اشاره می‌نماییم: در موقع ظهور امام دوازدهم از آسمان ندا می‌آید به اسم قائم (عج) و تمام کسانیکه در مشرق و مغرب هستند حتی آنها ییکه در خوابند، آن ندا را می‌شنوند.

و منادی ندا می‌کند که اوست مهدی آل محمد (عج) که زمین را از عدل پر می‌کند چنانچه الان زمین از ستم پر شده است، و ملایکه و جن در لشکر حضرت برای یاری امام حاضر می‌شوند. در حالیکه امام (علیهم السلام) با اینکه صدها سال از عمر شریفش گذشته اما طولانی بودن عمر در مزاج و جسم حضورتش اثر نگذاشته و وقتی ظهور می‌کند در صورت مردی چهل ساله است. عده‌ای از اشخاصی که در زمان ظهور حضرت از دنیا رفته‌اند، زنده شده و در رکاب امام دوازدهم می‌باشند از جمله بیست و هفت نفر از قوم موسی و هفت نفر اصحاب کهف و یوشع بن نون و سلمان و ابوذر و ابودجانه انصاری و مقداد و مالک اشتر از یاران حضرت بوده و در سرزمینها به عنوان نمایندگان حضرت منصوب می‌شوند. زمین همه گنجها و ذخیره‌های خود را بیرون می‌ریزد. باران و گیاه و درختان و

میوه‌ها و سایر نعمت‌های زمین زیاد می‌شوند. ببرکت وجود امام زمان (عج) عقول مردم کامل شده و کینه و حسد از دلهای همه می‌رود و عمر طولانی به اصحاب حضرت عنایت می‌شود. بطوریکه شخصی آنقدر عمر می‌کند که هزار فرزند برای او پیدا می‌شود. وزور بازوی اعوان و انصار آن حضرت به اندازه چهل مرد زیاد می‌شود و دلهای ایشان (از نظر نترسی و شجاعت و محکم بودن) مانند پاره آهن شده بطوریکه اگر خواستند با آن قوت، کوه را از جا بکنند خواهند توانست.

امام صادق (علیه السلام) فرمود: علم بیست و هفت حرف است. آنچه که همه پیامبران آوردهند فقط به اندازه دو حرف آن بوده است. هنگامیکه قائم ظهور کند، بیست و پنج حرف دیگر را در بین مردم نشر می‌دهد.^(۱)

تعداد یاران امام عصر (عج)

امام صادق (علیه السلام) فرمود: تعداد یاران مهدی (عج) ۳۱۳ نفر است و هر یک در مقابل ۳۱۳ نفر استقامت می‌نمایند و ملایکه آن حضرت را یاری نموده و جبریل در سمت راست حضرت و میکایل در سمت چپ حضرت قرار خواهند گرفت مفضل از امام صادق (علیه السلام) نقل کرد که فرمود: ای مفضل او تنها ظاهر می‌شود و به سوی خانه کعبه به تنها یی می‌رود و تنها وارد کعبه می‌گردد و در حال تنها یی، شب فرا می‌رسد. چون چشمها بخواب رود و سیاهی شب فرا رسید، جبریل و میکایل و فرشتگان در صفوف مشکل بر او فرود می‌آیند. جبریل عرضه می‌دارد: یا سیدی قولک مقبول و امرک جایز؟ ای سرور من فرمان تو پذیرفته و امرت اطاعت می‌شود، و دست بر صورتش می‌کشد و می‌گوید: الحمد لله

صدقنا وعده و اورثنا الارض نتیوئه من الجنة حيث نشاء فنعم اجر العاملین: حمد مخصوص خدایی است که به وعده خود عمل کرد و ما را وارث زمین قرار داد. آنگاه حضرت میان رکن و مقام می ایستد و صدا می زند: ای نقیای من (فرماندهان ارتش آن حضرت) و ای وابستگان خاص من و ای کسانی که خداوند شما را پیش از ظهورم، برای یاری من بر روی زمین ذخیره کرده، با اختیار و رغبت نزد من آیید. صدای آن حضرت به گوش همه آنها می رسد در حالیکه در محرابها و رختخوابهای خود در شرق و غرب زمین قرار دارند و به ندای آن حضرت پاسخ مثبت داده و به سوی آن ندا می شتابند و در عرض یک چشم بر هم زدن در پیشگاه او بین رکن و مقام حاضر می شوند. خداوند عزوجل به نور امر می کند که مانند عمودی از زمین تا آسمان کشیده می شود و هر مؤمنی که بر روی زمین است از آن نور استفاده می کند و نوری از درون خانه حضرت آشکار می گردد که نفوس مؤمنین به آن نور خوشنود می گردند. (تا اینکه مفضل عرضه داشت). ای مولای من آیا در زمین مکه مقیم می شود؟ فرمود: نه، ای مفضل! بلکه مردی از خاندانش را در آنجا جانشین خود قرار داده و از مکه خارج می شود. مردم مکه به آن مرد حمله کرده و او را می کشند و حضرت بر می گردند. آنها در حالیکه ترسان و سر به زیر افکنده باشند به خدمت حضرت آمده و تصرع می کنند و می گویند: ای مهدی آل محمد تویه! آن حضرت آنانرا نصیحت و موعظه نموده و هشدار می دهد و بر آنها جانشینی می گمارد و دوباره حرکت می کند ولی باز هم بر آن جانشین پورش می برند و او را می کشند. حضرت یاران خودش را جنیان و فرماندهان لشکرش را به سوی آنها می فرستد و می فرماید: بسوی آنها بازگردید و کسی را بجز آنها ییکه ایمان بیاورند باقی نگذارید. ... یاران حضرت به مکه برگشته و بخدا قسم از صد تا یکی باقی

نمی‌ماند. قسم به خدا از هزار یکی باقی نمی‌ماند. مفضل می‌گوید: گفتم ای سید من خانه مهدی (عج) کجا خواهد بود که مؤمنین در آن جمع می‌شوند؟ فرمود: خانه ملک آن حضرت کوفه و مجلس حکم و فرمانروایی او مسجد جامع، و بیت المال و محل تقسیم غنایم مسلمین مسجد سهله، و محل خلوت‌های آن حضرت سرزمین صاف و مسطح و سفید نجف است.

مفضل عرضه داشت: ای مولای من آیا همه مؤمنین در کوفه خواهند بود؟ فرمود: بله قسم به خدا هیچ مؤمنی باقی نمی‌ماند مگر اینکه در کوفه یا در حوالی آن خواهد بود و کار به جایی می‌رسد که مقدار خوابگاه یک اسب به دو هزار درهم می‌رسد و بیشتر مردم آرزو می‌کنند ای کاش یک وجب زمین از «سبع» را به قیمت یک وجب طلا می‌خرید و زمین «سبع» از خطه‌های همدان است.^(۱)

از علامات ظهر حضرت صاحب الامر (عج) شورش سفیانی از طرف شام و شورش یمانی از یمن و کشته شدن پسری از آل محمد در میان رکن و مقام که نامش محمد بن الحسن زکیه است می‌باشد. و از صادق آل محمد (ص) مرویست که فاصله بین کشته شدن نفس زکیه و ظهور امام زمان (عج) بیش از پانزده روز نباشد.^(۲)

و همچنین از امام صادق (طیل)^(۳) روایت شده که فرمود: گویا می‌بینم سفیانی در رحبه کوفه مستقر شده است و از طرف او ندا می‌کنند که هر کس سر مردی از شیعیان علی را بیاورد او را هزار دینار می‌دهم. همسایه بخاطر این جایزه همسایه خود را معرفی کرده و می‌گوید: این مرد از آنهاست و گردن او را زده و هزار دینار می‌گیرد ... و از صاحب برقع به

شیعیان من ستمها شود. پرسیدند که صاحب بر قع کیست؟ فرمود: شخص حرام زاده‌ای است که بر قع بندد و شما را می‌شناسد و شما او را نشناشید، تا آنکه قایم بر اسب ابلقی سوار شده در پشت کوفه منزل کرده و دشمن را دفع کند. عدد لشگر حضرت به هزاران نفر برسد و هفتاد هزار چشمۀ در کوهها و بیابانها به قدرت خدای تعالی جاری گردد که لشگر حضرت از بی آبی رنجی نبرند و وسعت لشگرگاه حضرت چهل و نه میل باشد و در تمامی لشکر حضرت شخص مخت و دیوث و مخار و فاسق نباشد، و هفتاد هزار قرآن خوان در لشگر او بتلاوت مشغول باشند و نمازها را بجماعت ادا کنند و آنحضرت به خلق محمد و سخاوت علی و زهد حسن و شجاعت حسین و ورع زین العابدین با مردم معاشرت کند.^(۱)

در بارۀ سورش سفیانی در منتهی الامال روایتی آمده است که: سفیانی از وادی یابس که بین مکه و شام قرار دارد خروج می‌کند. او مردی است بد صورت و آبله رو و چهار شانه و ازرق چشم و اسم او عثمان بن عنبه از اولاد یزید بن معاویه می‌باشد. آن ملعون پنج شهر بزرگ دمشق و حمص و فلسطین و اردن و قنسرين را متصرف می‌شود و لشگر بسیاری به اطراف می‌فرستد و لشکر او بطرف کوفه و نجف رفته و قتل و بی حیایی زیادی در آنجا می‌کنند. و قسمتی از لشکر خود را بطرف شام روانه می‌کند و قسمتی را بطرف مدینه که چون لشکر او به مدینه برسند تا سه روز قتل عام نمایند و بعد از آن بطرف مکه روانه شوند و لشکر حضرت حجت الله بر آنها ظفر یابند و تمام آنها را هلاک کنند. و سفیانی در آخر بدست یاران امام عصر در سخرۀ بیت المقدس کشته شود.

همچنین در منتهی الامال آمده است که: و از جمله علامات ظهور امام عصر(عج)، خروج سید حسنی است. او جوانی است خوش صورت که از طرف دیلم و قزوین قیام کند و از اولاد امام حسن مجتبی باشد و دعوت بر باطل نکند و از شیعیان خالص و تابع دین حق می باشد، و در گفتار و کردار با شریعت مطهره پیامبر گرامی اسلام موافق باشد و در آن زمان کفر و ظلم، عالم را فرا گرفته و مردم از دست ظالمان و فاسقان در اذیت باشند و چون سید حسنی قیام کند عده‌ای از مردان شجاع و قوی دل و مسلح و مکمل طالقان و غیره در اطراف او گرد آیند و با کمک آنها بر اهل ظلم غلبه کند و از محل قیام خود تا کوفه را از لوث وجود ظالمین پاک کند و چون با اصحاب خود وارد کوفه شود به او خبر می دهند که حضرت حجت ظهور کرده است و از مدینه به کوفه تشریف آورده‌اند لذا سید حسنی با یاران خود خدمت حضرت مشرف می شوند و از حضرت برای امامت خود دلیل و برهان می خواهند. حضرت صادق (علیه السلام) می فرماید: پس خدا قسم که آن جوان حضرت را می شناسد و می داند که امام بر حق است ولی مقصودش از خواستن دلیل از حضرت آنست که حقیقت او را بر مردم و اصحاب خود ظاهر کند. امام عصر(عج) دلایل امامت و مواریث انبیاء را برای آنها ظاهر می کند. در آن هنگام سید حسنی و اصحابش با آن حضرت بیعت خواهند نمود مگر عده کمی که به چهار هزار نفر می رساند که مذهبیان زیدیه می باشد و قرآنها را در گردن حمل می کنند و آنچه از دلایل امامت مشاهده می کنند قبول نکرده و آن را سحر می خوانند. امام عصر(عج) آنها را موعظه و نصیحت می کند و چون اثر نمی کند آنها را سه روز مهلت می دهد و پس از سه روز دستور می فرماید که گردنهای آنها را بزنند و کار و احوالات آنها بسیار شبیه کارها و اعمال و حالات خوارج نهروان می باشد.

در کتاب مکیال المکارم به چند نمونه از حوادث زمان امام عصر(عج) از زبان روایات اشاره می‌کند:

امام صادق (علیه السلام) فرمود: هنگامیکه قائم ظهور می‌کند، شخصی از اصفهان نزد آن حضرت آمده و معجزه حضرت ابراهیم را از او می‌خواهد حضرت دستور می‌دهد که آتش عظیمی برافروزنده و این آیه را می‌خواند: (سبحان الذي بيده ملکوت لكل شيء واليه ترجعون) و داخل آتش می‌شود ویسلامت بیرون می‌آید. آن شخص این معجزه را انکار کرده و می‌گوید سحر است. حضرت به آتش دستور می‌دهد و آتش او را در بر گرفته و می‌سوزاند و این جزای کسی است که صاحب الزمان و حجت الرحمن را انکار کند.

مردی از عمان خدمت امام عصر(عج) می‌رسد و می‌گوید: آهن برای داؤد نرم شد اگر شما هم مانند او این معجزه را داشته باشی تصدیقت می‌کنم. حضرت معجزه داؤد را به او نشان می‌دهد ولی آن شخص منکر می‌شود و حضرت عمود آهینی به گردن او می‌اندازد و هلاک می‌شود و می‌فرماید: این جزای کسی است که آیات خدا را دروغ پنداشد.

شخصی از اهل فارس به نزد آن حضرت آمده و از او معجزه موسی (علیه السلام) را درخواست می‌کند. حضرت، عصا را می‌افکند. و به صورت اژدها در می‌آید. آن مرد می‌گوید: این سحر است پس عصا به امری شبیه امر حضرت موسی آن مرد را می‌بلعد.

مردی از اهل آذربایجان خدمت حضرت آمده و در حالیکه استخوان پوسیده‌ای در دست دارد می‌گوید: اگر این استخوان مرده در دست شما حرف زند، من تصدیقت می‌کنم. استخوان به امر حضرت سخن می‌گوید: من هزار سال است که در عذاب هستم و امیدوارم با دعای شما

خداوند متعال مرا از عذاب خلاص فرماید. آن مرد با دیدن این معجزه خواهد گفت: این سحر است حضرت دستور می‌دهد که آن مرد به دار آویخته گردد.

در کتاب (روز رهایی) روایتی از امام صادق نقل شده که:

چون حضرت بکوفه بر می‌گردد، اصحاب خود را به چهار گوشه جهان می‌فرستد و دست بشانه و سینه آنها می‌کشد که آنها از شناخت و اجرای حکم ناتوان نمی‌شوند و محلی نمی‌مانند مگر آنکه ندای (الله الا الله وحده لا شريك له و ان محمد رسول الله (ص)) در آن بلند می‌شود و همین است تأویل آیه (وله اسلم من في السموات والارض طوعاً وكرها) بدست او آنچه در آسمانها و زمین است چه از روی اختیار و چه از روی اجبار مسلمان می‌شوند.

نزول حضرت عیسی بزمین و اقامه جماعت با مهدی (عج)

روایت شده که موقع ظهور امام زمان (عج) وقتی حضرت در مکه ظهور می‌کند نماز جماعت را با یاران و اصحاب خود اقامه می‌کند و حضرت عیسی (علیه السلام) در پشت سر امام زمان (عج) نماز جماعت را اقامه می‌نماید. و آمده که حضرت مهدی (عج) به حضرت عیسی (علیه السلام) می‌فرماید: شما نماز بگذارید و من اقتدا می‌کنم، عیسی (علیه السلام) می‌فرماید: شما نماز بگذارید و من اقتدا می‌کنم، عیسی (علیه السلام) پشت سر امام عصر (عج) نماز خواهد خواند. (۱)

* * *

امام صادق(ع) در باره چگونگی ظهور امام عصر(ع) مطالب زیادی به مفضل فرمودند از جمله:

وقتی مهدی (ع) تکیه بر دیوار کعبه دهد، مردم را مخاطب فرماید: هر کس بدیدن آدم و شعیب و نوح و سام و ابراهیم و موسی و اسماعیل و یوشع و شمعون آرزومند است، بجمال من نظر کند که علم و حلم و کمال همه آنها با من است و هر کس آرزوی دیدن جدم رسول الله محمد مصطفی (ص) و علی مرتضی (ع) و حسن مجتبی (ع) و حسین شهید بکریلا (ع) و یا ائمه هدی (ع) را دارد بر من نظر نماید و آنچه خواهد بپرسد که علم همه در نزد من است و آنچه اپشان مصلحت ندیده و خبر نداده اند من خبر می دهم و همه مردم را آگاه می سازم.

و می فرماید: ای گروه مسلمین هر کس از کتابهای نازله آسمانی و صحیفه های پیغمبران می خواهد آگاه شود، گوش فرا دارد و بشنود. آنگاه شروع فرماید بخواندن صحف آدم و شعیب و ابراهیم و نوح و تورات موسی و انجیل عیسی و زیور داود را به لغت و زبان هر قومی که علماء و بزرگان آن دینها و مذاهب و ادیان اذعان و اعتراف نمایند او بدون زیاده و نقصان حرفی، یک یک آنها را بخواند و جهانیان را متوجه خود ساخته به حیرت و شگفتی اندازد. سپس قرآن پیغمبر آخر الزمان را قرائت فرماید و مسلمین را برخود بذرزند و عالمیان را در پیشگاه خود خاضع و خاشع و مرعوب سازد.

حضرت پیراهن ابراهیم را در بر کند و انگشت سلیمان را در انگشت نماید و تمامی موجودات عالم وجود، از جن و انس و دیو و دد و عناصر و موالید در اطاعت او در آیند، همچنانکه در اطاعت حضرت سلیمان بودند. امام زمان (ع) به کریلا برود و انتقام خون جدش حسین (ع) را

از ستمکاران که آنها را زنده می‌کند می‌گیرد و چنان روضه‌ای بر مزار جدش حسین (علیه السلام) بخواند که زلزله‌ای عظیم در آنجا از گریه و شیون و زاری برپا فرماید.

سپس فرمودای مفضل: در آن عصر گنجها را افتاد و برکت در زراعتها و فلاحتها پیدا شود و درختان پر میوه شود و دریاهای و چشمهای پر آب شوند. وفور نعمت بقدری باشد که همه عالمیان انسان و حیوان و پرنده و چرنده همگی متنعم شوند و باز باقی ماند. زمین معادن طلا و نقره و جواهرات خود را آشکار سازد و همگی مردم بهره‌مند شوند. همه مردم خوشحال و مسرور و غم و اندوه از دلها برداشته گردد و همه شادمان و فرحمدند خواهند شد. امراض و عیوب ظاهری و جلدی بر طرف گردد، صحت و سلامت سرتاسر دنیا آنروز را برگیرد. صلح در میان همه افراد بشر برقرار شود و حقوق هر کس محفوظ و کسی از حق خویش تجاوز نکرده و بمال دیگران طمع نورزد.^(۱)

اصحاب امام عصر(عج) از چه شهرهایی هستند؟

طبق خبری که از امام باقر(علیه السلام) و امام صادق(علیه السلام) نقل شده اسامی بعضی از شهرهایی که اصحاب مهدی(عج) از آن به حضرت می‌پیوندند به شرح زیر است:

از قم ۱۲ نفر، از نواحی قم ۱۳ نفر، از اصفهان ۱ نفر، از کرمان ۴ نفر، از ری ۴ نفر، از قزوین ۳ نفر، از گرگان ۴ نفر، از طوس و نواحی آن ۷ نفر، از نیشابور ۴ نفر، از مکه ۴ نفر و ...

ایام دعا و مکانهای دعا برای تعجیل در فرج امام زمان(عج)

در لسان و زبان ائمه اطهار سفارش شده که در این ایام برای ظهرور منجی عالم بشریت امام زمان(عج) دعا شود که مطالب این بخش از کتاب مکیال المکارم انتخاب شده است.

۱- بعد از هرنماز واجب: از امام صادق (ع) نقل شده که هر کس این دعا را بخواند، امام عصر(عج) را در خواب یا بیداری خواهد دید:

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم بلغ مولانا صاحب الزمان اينما كان وحيثما كان من مشارق الارض
 و مغاربها، سهلها و جبلها عنى و عن والدى و عن ولدى و اخوانى التحية و
 السلام. عدد خلق الله و زنة عرش الله و ما احصاه كتابه و احاط به علمه
 اللهم انى اجدد له فى صبيحة هذا اليوم و ما عشتُ فيه من ایام حياتي عهداً
 و عقداً و بيعةً له فى عنقى لا احوال عنها ولا ازول ابداً اللهم اجعلنى من
 انصاره و الذابحين عنه و المسمتثلين لا وامرها و نواهيه فى ایامه

والمستشهدين بین یدیه اللهم ان حال بیتی و بینه الموت الذى جعلته على
عبادک حتماً مقضیاً فاخرجنی من قبری مؤتزراً کفني شاهداً سیفی مجدداً
قناقی ملبياً دعوة الداعی فی الحاضر و البادی اللهم ارنی الطلعة الرشیدة
و الغرة الحمیدة و اکحل بصری بنظرۃ منی الیه و عجل فرجه و سهل
مخرجہ. اللهم اشدد أزره و قو ظهره و طول عمره و اعمر اللهم به بلادک
واحی به عبادک فانک قلت و قولک الحق «ظهر الفساد فی البر و البحر بما
کسبت ایدی الناس» فاظهر اللهم لنا ولیک و ابن بنت نبیک المسمی باسم
رسولک صلی الله علیه و آلله حتی لا یظفر بشیء من الباطل مزقه و یحق
الله الحق بكلماته و یحققه. اللهم اکشف هذه الغمة عنی هذه الامة بظهوره
انهم یرونہ بعيداً و نریه قریباً و صلی الله علی محمد و آلہ.

* * *

ترجمه: بار خدا آیا به مولای ما صاحب الزمان هر کجا که هست و به
هر سوی رو می کند از مشرق و مغرب زمین، هموارها و ناهموارهای آن،
از طرف من و والدینم و فرزندانم و برادرانم تحيت و سلام برسان به
تعداد خلق خدا و به وزن عرش الهی و آنچه کتابش شمارش نموده و
علمیش به آن احاطه کرده، پروردگارا من در صبح این روز و تا زنده هستم
در همه روزهای عمرم، پیمان و عقد و بیعتی از برای او در گردنم تجدید
و تازه می کنم که نه از آن روی گردانم و نه هیچگاه آنها را بشکنم. پروردگارا
مرا از یاران و مدافعان از حریمش و فرمانبرداران او امر و نواهی آن
بزرگوار در ایام حکومتش و شهید شدگان در پیشگاهش قرارده. بارالها اگر
میانه من و او با مرگ من که بر بندگانت حتمی مقدر کرده ای، جدا یی افتاد
پس (هنگام ظهورش) مرا از قبر بیرون آور در حالیکه کفنم را بر کمر بسته

و شمشیرم را کشیده و نیزه‌ام را بر هنر نموده باشم و دعوت آن دعوت کننده حق را در شهر و بیابان لبیک گویم. پروردگارا آن رخسار زیبایی رشید و صاحب جین ستوده را نشانم ده و دیده‌ام را با سرمه نگاه به او روشنایی و فرجش را تعجیل، و برنامه قیامش را آسان فرما. پروردگارا به او نیرو بخش و پشتتش را محکم کن و عمرش را طولانی ساز و به وجود او سرزمن‌هایت را آباد گردان و بندگانت را حیات ده که تو فرموده‌ای و سخت حق است که «فساد در خشکی و دریا بر اثر کردارهای مردم آشکار شد» پس ای پروردگارا ولی خودت و فرزند دختر پیامبر که همنام پیامبرست را آشکار کن تا از باطل چیزی باقی نگذارد و خداوند حق را با کلمات خویش ثابت و محقق دارد. بارالها این غم بزرگ (غیبت) را با ظهور او از این امت بر طرف ساز. آنها (مخالفین) ظهورش را دور می‌پنداشند و ما آنرا نزدیک می‌بینیم و درود خدا بر محمد و آلس.

۱- بعد از نماز ظهر، ۲- بعد از نماز عصر، ۳- بعد از نماز صبح، ۴- بعد از هر دو رکعت از نماز شب، ۵- در وضوی نمازها، ۶- در حال سجده، ۷- در سجدة شکر، ۸- هر صبح و شام، ۹- آخرین ساعت هر روز، ۱۰- روز پنجشنبه، ۱۱- شب جمعه، ۱۲- روز جمعه، ۱۳- روز نوروز، ۱۴- روز عرفه، ۱۵- روز فطر، ۱۶- روز قربان، ۱۷- روز دحوالارض، ۱۸- روز عاشورا، ۱۹- شب نیمه شعبان، ۲۰- روز نیمه شعبان، ۲۱- تمام ماه رمضان، ۲۲- شب ششم ماه رمضان، ۲۳- روز هشتم ماه رمضان، ۲۴- شب دوازدهم ماه رمضان، ۲۵- روز سیزدهم ماه رمضان، ۲۶- روز هجدهم و شب نوزدهم از همان ماه، ۲۷- روز بیست و یکم همان ماه، ۲۸- بعد از ذکر مصیبت و زیارت سید الشهداء (علیهم السلام)، ۲۹- پس از تجدید هر نعمت و زوال

هر محنت، ۳۱- هنگام وارد شدن غم و اندوه، ۳۲- در سختیها و گرفتاریها،
 ۳۳- پس از نماز جعفر طیار، ۳۴- پیش از دعا برای خود و خانواده خود،
 ۳۵- روز غدیر، ۳۶- مطلق اوقات شریفه و شبها و روزهای متبرکه،
 ۳۷- هنگام حضور در مجلس مخالفین و غاصبین حقوق امامان (علیهم السلام)،
 ۳۸- چهل روز مداومت به دعا برای فرج، ۳۹- ماه محرم.

**مکانهایی که در آنجا بیشتر تأکید شده
دعا برای تعجیل در ظهور آن حضرت بشود**

- ۱- مسجد الحرام
- ۲- عرفات
- ۳- سرداب سامراء
- ۴- جاهای منسوب به آن حضرت (مثل مسجد کوفه و مسجد سهله و مسجد صعصعه و مسجد جمکران)
- ۵- حرم حضرت سید الشهداء (علیهم السلام)
- ۶- حرم مولایمان حضرت رضا (علیهم السلام)
- ۷- حرم امام علی النقی (علیهم السلام) و امام حسن عسگری (علیهم السلام)
- ۸- حرم هر کدام از امامان (علیهم السلام).

* * *